

Al cincilea munte

Paolo Coelho

PROLOG

La începutul anului 870 î.H., Fenicia — o țară pe care israeliții o numeau Liban — sărbătorea aproape trei secole de pace. Fenicienii erau mândri de aceasta. Nefiind o mare putere politică, ei s-au văzut nevoiți să-și dezvolte intens capacitatea de a negocia, unicul mod de a-și asigura supraviețuirea într-o lume ruinată de veșnice războaie, în urma alianței încheiate în jurul anului 1000 î.H. cu regele Solomon, au trecut la modernizarea flotei comerciale, ceea ce a avut ca rezultat expansiunea comerțului. De atunci, Fenicia a înflorit încontinuu.

Navigatorii ei au ajuns în locuri îndepărtate ca Spania și Oceanul Atlantic și există păreri — încă neconfirmate — că s-ar găsi inscripții feniciene în nord-estul și sudul Braziliei. Vindeau sticlă, lemn de cedru, arme, fier și fildeș. Locuitorii marilor orașe ca Sidon, Tir sau Byblos cunoșteau numerele, citeau în stele, fabricau vin și foloseau, de aproape două sute de ani, un sistem de scriere numit de greci *alfabet*.

La începutul anului 870 î.H., într-un oraș îndepărtat, numit Ninive, s-a reunit consiliul de război. Cîteva căpetenii asiriene hotărîseră să-și trimită trupele pentru a cuceri țările situate de-a lungul coastei mediteraneene. Fenicia era prima țară care urma să fie invadată.

La începutul anului 870 î.H., ascunși într-un grajd din Galaad, în Israel, doi bărbați își așteptau sfîrșitul apropiat.

PARTEA I

— L-am slujit pe Domnul si acum iată, mă lasă în mîna vrăjmașului, spuse Ilie.

— Domnul este Unul, îi răspunse levitul. El nu i-a spus lui Moise că e bun sau rău, i-a spus doar atît: *Eu sînt*. Deci El se află în tot ce există sub soare, în trăsnetul care distruge casa și în mîna omului care o ridică la loc.

Stăteau de vorbă pentru a-și alunga spaima; dintr-o clipă în alta soldații puteau intra în grajd și, des-coperindu-i, pentru ei n-ar mai fi existat decît o alegere: ori se închinau lui Baal, zeul fenician, ori erau executați. Răscoleau fiecare casă în căutarea prorocilor, pe care fie îi converteau, fie îi executau.

Poate că levitul s-ar fi convertit pentru a scăpa de moarte, dar el, Ilie, nu avea de ales: totul se petrecuse din vina lui si Izabela îi vroia capul cu orice preț.

— Îngerul Domnului mi-a poruncit să merg să vorbesc cu regele Ahab si să-1 previn că nu va ploua, cîtă vreme zeul Baal va fi slăvit în Israel, spuse, cerîn-du-și parcă iertare pentru că ascultase vorbele îngerului. Dar Dumnezeu nu se grăbește. Pînă să vină seceta, Izabela îi va fi ucis pe toți închinătorii Domnului.

Levitul rămase pe gînduri. Se întreba dacă trebuia să se lase convertit la Baal, sau să moară în numele Domnului.

— Cine este Dumnezeu? se întrebă Ilie. El e acela care ține sabia soldatului cînd îi ucide pe cei care nu-si părăsesc credința strămoșească? El e cel ce a așezat pe tronul țării o prințesă străină, aducînd neamului nostru toate aceste nenoriciiri? Dumnezeu îi omoară pe credincioși, pe nevinovați, pe cei ce trăiesc în legea lui Moise?

Levitul se hotărî: era mai bine să moară. Izbucni în rîs, căci ideea morții nu-l mai îngrozea. Se întoarse către tînărul proroc și încercă să-l liniștească:

— Dacă te îndoiești, întreabă-L chiar pe Domnul despre poruncile Sale, îi spuse. Eu unul mi-am acceptat destinul.

— Dumnezeu nu poate să vrea să fim omorîți fără milă, stăruiește Ilie.

— Dumnezeu poate orice. Dacă n-ar face decît ceea ce noi numim Binele, nu l-am mai socoti Atotputernic. Ar stăpîni numai o parte din Univers și altcineva, mai puternic decît El, i-ar controla și judeca lucrările. Atunci l-aș slăvi pe acel cineva mai puternic.

— Dacă totul stă în puterea Lui, de ce nu-i apără de suferință pe cei care îl iubesc? De ce nu ne salvează, în loc să le dea putere și glorie dușmanilor Săi?

— Nu știu, răspunse levitul. Însă există un motiv și sper să-l aflu curînd.

— Nu cunoști răspunsul la această întrebare.

— Așa este.

Tăcură amîndoi. Pe Ilie îl trecură fiorii.

— Tu ești înspăimîntat, dar eu m-am împăcat cu soarta, spuse levitul. Voi ieși afară și voi pune capăt acestei agonii. De cîte ori aud un țipăt, mă înfior la gîndul că-mi va veni și mie rîndul. De cînd stăm ascunși aici, am murit de o sută de ori și nu avem decît o moarte. Dacă e să mi se taie capul, să se întîmple cît mai curînd.

Avea dreptate. Si el tresărise la fiecare țipăt și suferise peste puterile sale.

— Merg și eu cu tine. Am ostenit să mă lupt pentru cîte va ceasuri de viață în plus.

Se ridică și deschise ușa grajdului, lăsînd soarele să pătrundă în ascunzișul lor.

Levitul îl apucă de braț și porniră la drum. De n-ar fi fost țipetele, ar fi putut părea o zi obișnuită și un oraș ca oricare altul — un soare blînd și adierea care venea de departe dinspre ocean, mîngîindu-i fața, străzile colbuite, casele din chirpici amestecat cu paie.

— Sufletele noastre sînt cuprinse de spaima morții, într-o zi splendidă ca aceasta, zise levitul... Altădată, cînd mă simțeam împăcat cu Dumnezeu și cu oamenii, era o căldură oribilă, iar vîntul desertului stîrnea nisipul, care îmi intra în ochi, de nu mai vedeam la un pas în fața mea. Nu întotdeauna voința Lui se potrivește cu ceea ce sîntem sau simțim; te asigur însă că există o rațiune în tot ce face El.

— Te admir pentru credința ta. Levitul își ridică ochii spre cer, meditănd o clipă, și apoi se întoarse spre Ilie:

— Să nu admiri și să nu crezi totul: e vorba de un pariu pe care l-am făcut cu mine însumi. Am pariat că Dumnezeu există.

— Ești un proroc, îi răspunse Ilie. Și tu auzi glasuri și știi că există o altă lume dincolo de noi.

— Poate că nu e decît închipuirea mea.

— Dumnezeu ți-a trimis semnele Lui, insistă Ilie, neliniștit de comentariile tovarășului său.

— Poate că nu e decît închipuirea mea, repetă el. De fapt, singura mea certitudine este pariul pe care l-am făcut: sînt încredințat că totul se petrece din voia Celui de Sus.

Strada era pustie. Oamenii stăteau închiși în casă, așteptînd să sosească soldații lui Ahab, să îndeplinească porunca primită de la prințesa străină: să-i omoare pe prorocii din Israel. Ilie mergea alături de levit, simțind parcă în spatele fiecărei ferestre sau uși prezența cuiva care-l privea cu reproș, învinuindu-l pentru toată nenorocirea.

— Nu eu am vrut să fiu proroc. Poate că totul nu e decît rodul imaginației mele, își spunea Ilie.

După cele petrecute la tîmplărie însă, știa că nu e așa.

Din copilărie auzea voci și vorbea cu îngerii. Dar totul a început cînd părinții îl îndemnaseră să se ducă la un preot din Israel, care — după ce îi pusese mai multe întrebări — hotărîse că este un *nabi*, un profet, un „om dăruit cu duh”, din cei ce „pot auzi glasul Domnului”.

După ce a stat de vorbă cu el cîteva ore, preotul le-a spus părinților ca, pe viitor, să ia bine aminte la tot ce va spune copilul.

Pe drum, părinții îi porunciră lui Ilie să nu mai povestească nimănui ce va vedea ori va auzi, căci a fi proroc presupunea legături cu stăpînirea și așa ceva nu poate aduce decît necazuri.

Oricum, lui Ilie nu i se mai arătă nimic care i-ar fi putut interesa pe preoți și pe regi. Vorbea doar cu îngerul lui păzitor, care-l povățuia ce să facă; din cînd în cînd avea viziuni, pe care nu reușea să le înțeleagă — oceane îndepărtate, munți bîntuiți de ființe stranii, roți cu aripi și ochi. După ce dispăreau viziunile, își aducea aminte de vorbele părinților și făcea tot posibilul să și le șteargă din minte.

De aceea, vocile și viziunile apărură tot mai rar. Părinții lui erau mulțumiți și nu mai pomeneau nimic despre cele întîmplate. Cînd se făcu destul de mare ca să-și poarte singur de grijă, părinții împrumutară niște bani și îi încropiră un mic atelier de tîmplărie.

Din cînd în cînd, îi privea cu respect pe ceilalți proroci, care străbăteau străzile Galaadului, înveșmîntați în mantii de blană și brîie de piele și spunînd că Domnul îi alesese pentru a îndruma poporul ales. El nu era făcut pentru asta; nu era în stare să-și inducă starea de transă prin dansuri și autoflagelare, o practică obișnuită printre cei „ce pot auzi glasul Domnului”, pentru că se temea de durere, în nici un caz n-ar colinda străzile Galaadului, expunîndu-și mîndru cicatricile căpătate în timpul stării de extaz. Era prea timid pentru asta.

Ilie se considera și chiar era un om obișnuit, care se îmbrăca ca toată lumea, un biet muritor cu sufletul chinuit de spaime și ispite. Pe măsură ce se dăruia cu însuflețire muncii de tîmplar, vocile dispărură complet, căci oamenii maturi și muncitori nu aveau timp pentru așa ceva. Părinții erau mulțumiți de fiul lor, iar viața mergea înainte în armonie și pace.

Discuția pe care o avusese cu preotul în copilărie devenea o amintire tot mai ștearsă. Ilie nu putea concepe că Dumnezeu cel Atotputernic avea nevoie de mijlocirea oamenilor pentru a-și vedea îndeplinite poruncile; pățania din copilărie nu fusese decît rodul fanteziei lui de băiat lipsit de preocupări, în Galaad, orașul lui natal, trăiau cîteva astfel de oameni, pe care ceilalți îi considerau nebuni. Spuneau vorbe fără șir și nu erau în stare să deosebească vocea Domnului de delirul minții lor bolnave, își petreceau vremea pe străzi, prezicînd sfîrsitul lumii și trăind din mila celorlalți. Cu toate acestea, nici un preot nu-i socotea printre „cei ce aud glasul Domnului”.

Ilie ajunsese la concluzia că preoții nu sînt siguri niciodată de ceea ce spun. „Cei ce aud glasul Domnului” erau rodul unei societăți bezmetice, în care frații se războiau între ei și cîrmuitorii se schimbau peste noapte. Prorocii și nebunii erau toți o apă și-un pămînt.

Cînd a aflat vestea căsătoriei dintre regele lui și Izabela, prințesa din Tir, Ilie n-a fost foarte impresionat. Și alți regi ai Israelului făcuseră același lucru și rezultatul fusese o pace trainică și un comerț înfloritor cu Libanul. Ce-i păsa lui că locuitorii țării vecine se închinau unor zei inexistenți sau practicau ritualuri ciudate, venerînd animale sau munți; erau neguțători cinstiți, asta conta cel mai mult.

Ilie cumpăra de la ei lemnul de cedru și le vindea produsele muncii lui de tîmplar. Deși se țineau cam mîndri și le plăcea să-și spună „fenicieni” din cauza culorii pielii, nici un negustor din Liban n-ar fi profitat vreodată de situația confuză care domnea în Israel. Plăteau mărfurile la prețul corect și nu se plîngeau niciodată de veșnicele conflicte interne și de răsturnările politice cu care se confruntau israeliții.

După ce s-a urcat pe tron, Izabela 1-a convins pe Ahab să înlocuiască cultul Domnului cu cel al zeilor Libanului.

Se mai întâmplase și înainte. Indignat de slăbiciunea lui Ahab, Ilie continuă să se închine Dumnezeului lui Israel și să respecte legile lui Moise. „Trece și asta”, se gândea el. „Izabela 1-a sedus pe Ahab, dar n-are destulă putere să convingă poporul.”

Dar Izabela nu era o femeie oarecare; era convinsă că Baal o hărăzise cu darul de a converti popoarele și neamurile. Cu dibăcie și răbdare, începu chiar să-i răsplătească pe toți aceia care-și păraseau credința și acceptau noile zeități. Ahab porunci să se ridice o capelă zeului Baal în Samaria și așeză înăuntru un altar. Peregrinările începură și cultul zeilor din Liban se răspîndi ca o molimă.

„Trece și asta. Poate va dura o generație, dar va trece”, își spunea mereu Ilie.

Și-atunci se întâmplă ceva neașteptat, într-o du-pă-amiază, tocmai terminase de meșterit o masă în atelierul său, când totul se întunecă brusc și mii de puncte luminoase începură a scînteia în jurul lui. Îl apucă o durere de cap năucitoare; vru să se așeze, dar constată că mușchii nu-i mai dau ascultare.

Nu era doar o închipuire.

„Am murit”, îl fulgeră un gând. „Acum voi afla unde ne duce Dumnezeu după moarte: printre stele.”

Una dintre luminițe scînteie mai tare și deodată, parcă venind din toate părțile,

auzi glasul Domnului, grăind:

„Spune-i lui Ahab că, precum este de adevărat Domnul, Dumnezeul lui Israel, în fața căruia te afli acum, tot astfel vă spun vouă că nici o picătură de rouă și nici de ploaie nu veți avea în toți acești ani.”

În clipa următoare, totul reveni la normal: atelierul, umbrele înserării, vocile copiilor care se jucau pe stradă.

Ilie nu închise ochii în acea noapte. După atîția ani, retrăia clipele din copilărie; dar, de data aceasta, nu fusese îngerul lui păzitor cel care-i vorbise, ci altcineva mult mai puternic. Se gândi cu teamă că, dacă nu va duce la îndeplinire porunca, se va alege praful de toată munca sa.

În dimineața următoare se hotărî să facă ce i se ceruse. La urma urmei, era numai un mesager; o dată îndeplinită porunca, nu va mai auzi vocile.

Nu-i fu greu să fie primit la regele Ahab. Cu multe generații în urmă, o dată cu urcarea pe tron a regelui Samuel, prorocii aveau mare trecere atît printre negustori, cît și la ocîrmuire. Se puteau căsători, puteau să aibă copii, dar trebuia să fie tot timpul la dispoziția Domnului, pentru a-i putea ajuta pe cîrmuitori să meargă pe drumul cel drept. Se spunea că, datorită acestor „aleși ai Domnului”, multe bătălii fuseseră cîstigate, iar Israel supraviețuia pentru că exista întotdeauna un proroc care să le arate calea Domnului, ori de cîte ori conducătorii se abăteau de la ea.

Sosind la curtea regelui, îl anunță pe acesta că o secetă cumplită îi va devasta țara, atîta vreme cît vor mai exista închinători la zeii fenicieni.

Suveranul nu dădu mare însemnătate spuselor lui, dar Izabela, care era de față și asculta cu atenție vorbele lui Ilie, începu să-i pună acestuia tot felul de întrebări în

privința mesajului. Ilie povesti despre viziune, cum 1-a năpădit durerea de cap și senzația că timpul se oprise în loc din clipa în care îngerul începuse să-i vorbească, în timp ce descria cele întâmplate, nu-si putea lua ochii de la prințesa despre care auzise atâtea. Era una dintre cele mai frumoase femei pe care le văzuse în viață și avea un păr lung și negru care-i cobora pînă la mijlocul subțire de viespe. Ochii verzi care străluceau pe chipul smead se uitau fix în ochii lui Ilie; el nu putuse citi ce spuneau acele priviri și nici nu avea cum să știe ce efect produsese spusele lui.

Plecă spre casă convins că-și îndeplinise misiunea și se putea întoarce liniștit la munca lui de tâmplar. Pe drum, își dădu seama că o dorește pe Izabela cu toată înflăcărarea celor douăzeci și trei de ani pe care îi avea. Se rugă la Dumnezeu să-i scoată și lui în cale o femeie din Liban, căci erau tare frumoase cu pielea lor smeadă și ochii verzi plini de mister.

Munci tot restul zilei și adormi împăcat. A doua zi fu sculat în zori de levit; Izabela îl convinsese pe rege că prorocii reprezentau o amenințare pentru creșterea și înflorirea Israelului. Soldații lui Ahab primiseră ordin să-i ucidă pe toți cei ce refuză să abandoneze misiunea sfântă încredințată de Dumnezeu.

Cît despre Ilie, pentru el nu exista alternativă: trebuia omorît.

El și levitul petrecură două zile ascunși într-un grajd din sudul Galaadului, răstimp în care patru sute cincizeci de *nabi* fură uciși pe loc. Totuși, majoritatea prorocilor care umblau pe străzi, autoflagelîndu-se și prezicînd sfîrșitul lumii ca pedeapsă pentru corupție și necredință, acceptase să se convertească la noua religie.

Un zgomot sec, urmat de un țipăt întrerupse firul gîndurilor lui Ilie. Alarmat, se întoarse spre tovarășul său:

— Ce s-a întîmplat?

Nu primi însă nici un răspuns; trupul levitului se prăvăli la pămînt, străpuns în piept de o săgeată.

În fața lui, un soldat tocmai potrivea o nouă săgeată în arc. Ilie privi în jur la strada cu porțile și ferestrele ferecate, la soarele care strălucea pe cer și simți adiind briza dinspre oceanul de care auzise mereu vorbin-du-se, dar pe care nu apucase să-1 vadă. Se gîndi s-o rupă la fugă, dar își dădu seama că săgeata 1-ar fi nimerit înainte să apuce să dea colțul.

„Dacă trebuie să mor, fie, dar nu mă voi lăsa ucis pe la spate”, își spuse.

Soldatul își potrivea din nou arcul. Surprinzător, dar nu simțea nici teamă, nici dorința de a supraviețui, nimic, îi părea că totul fusese hotărît cu mult timp în urmă, și atît el cît și soldatul erau personaje dintr-o dramă scrisă de altcineva, își aminti de copilărie, de diminețile și serile petrecute în Galaad, se gîndi cîte lucruri va lăsa neterminate acolo în atelier. Se gîndi la mama și la tatăl său, care nu-și doriseră ca fiul lor să fie proroc. îi răsăriră în minte privirea Izabelei și zîmbetul regelui Ahab.

Reflectă ce stupid este să mori la numai douăzeci și trei de ani, fără să fi cunoscut dragostea unei femei.

Coarda se destinse, săgeata sfîchiiu văzduhul, îi trecu, zbîrînd, pe lîngă urechea dreaptă și se înfipse în colbul drumului, chiar în spatele lui.

Soldatul pregăti din nou arcul și ținti. Numai că, în loc să dea drumul săgeții, privea fix în ochii lui Ilie.

— Sînt cel mai bun arcaș din ostile lui Ahab. De șapte ani n-am greșit nici o țintă, spuse el. Ilie se întoarse spre trupul levitului.

— Acea săgeată era pentru tine. Soldatul ținea arcul întins, dar mâinile îi tremurau. Ilie era singurul proroc care trebuia să moară; ceilalți puteau să aleagă convertirea la Baal.

— Atunci, termină-ți treaba.

Se miră cât de liniștit se simțea. Se gândise de atâtea ori la moarte, când stătuse treaz acolo, în grajd, suferind fără rost. În câteva clipe totul se va termina.

— Nu pot, spuse soldatul, încercînd zadarnic să țintească cu mâinile tremurînde. Pleacă, dispare odată, cred că Dumnezeu mi-a abătut săgețile și m-ar fi pedepsit dacă te omoram.

Pe măsură ce-si dădea seama că ar avea șansa să trăiască, teama de moarte creștea la loc. Ar putea să vadă și el oceanul, să întâlnească o femeie cu care să aibă copii, să nu lase lucrul neisprăvit la tîmplărie.

— Fă-o odată, îi spuse. Acum sînt liniștit, dar dacă te mai codești mult, mă vor năpădi iar regretele după toate cîte voi pierde.

Soldatul privi în jur, să se asigure că nu exista nici un martor, băgă săgeata înapoi în tolbă și dispăru după colț.

Ilie simți cum încep să-i tremure genunchii; spaima îl cuprinse din nou. Trebuia să fugă, să dispară imediat din Galaad, să nu se mai afle niciodată față-n față cu un arcaș țintind spre inima lui. Nu-și alesese el destinul și nu se dusesse la regele Ahab pentru a se putea lăuda la vecini cu relațiile lui înalte. Nu era răspunzător de masacrarea prorocilor și nu era el de vină pentru că, într-o seară, îi fusese dat să vadă cum timpul se oprește în loc, iar atelierul lui se transformă într-o gaură neagră plină de luminițe.

Făcu și el precum soldatul, cercetă locul cu privirea; strada era pustie. Ilie se gândi că ar putea să încerce să-l salveze pe levit, dar îl apucă din nou frica și o luă la goană.

Merse astfel multe ceasuri, furisîndu-se pe cărări neumbrate, pînă ajunse pe malul torentului Cherit. I se făcu rușine de lașitatea lui, dar se bucură că este încă viu.

Bău puțină apă, se așeză și abia atunci se putu gândi la situația lui: ar trebui să mănînce ceva, dar cum avea să găsească hrană în desert?

Își aminti de atelier, de munca lui de atîția ani pe care fusese obligat s-o părăsească. Avea cîțiva prieteni prin vecini, dar nu se putea bizui pe ei; povestea fugii lui se răspîndise, probabil, prin tot orașul și toată lumea îl ura pentru că scăpase, în timp ce pe adevărații credincioși chiar el îi trimisese la moarte.

Tot ce înfăptuise se dusesse de rîpă, numai pentru că se hotărîse să ducă la îndeplinire porunca Domnului. A doua zi și în toate zilele, săptămînile și lunile ce vor urma, negustorii din Liban vor veni să-i bată la poartă și vor afla cum fugise, lăsînd în urmă cadavrele atîtor proroci nevinovați. Unii vor spune chiar că a încercat să-i distrugă pe zeii ce protejau cerul și pămîntul; povestea avea să treacă granițele Israelului și el trebuia să-și ia adio de la căsătoria cu vreo frumoasă libaneză.

„Dar există corăbiile.”

Da, corăbiile. Criminalii, prizonierii de război, fugarii erau primiți, în general, ca marinari — fiind o muncă mai periculoasă decît cea din armată, în război, soldatul avea șansa să scape cu viață, pe cînd marea era un tărîm necunoscut, populat de monștri și, dacă avea loc vreo tragedie, nu scăpa nimeni ca să poată povesti ce s-a întîmplat.

Existau, într-adevăr, corăbiile, dar se aflau sub controlul negustorilor fenicieni, iar el, Ilie, nu era nici criminal, nici prizonier și nici fugar, ci un individ care cîrtise împotriva zeului Baal. Aflînd aceasta, l-ar fi omorît și l-ar fi aruncat în mare, căci marinarii credeau că Baal și ceilalți zei erau stăpînii furtunilor.

Nu trebuia să se îndrepte spre ocean. Nu putea merge nici spre nord, căci acolo se afla Libanul, nici spre răsărit, unde cîteva triburi de israeliți se războiau între ele de două generații.

Își aminti ce liniște se pogorîse asupra lui, cînd se trezise față în față cu acel soldat; la urma urmei, ce însemna moartea? Nimic mai mult decît o clipă. Chiar dacă era dureroasă, dura puțin și apoi, Atotputernicul 1-ar fi primit în împărăția Sa.

Se întinse pe pămînt și rămase așa un timp, privind cerul, încercă, precum făcuse levitul, să pună un pariu cu el însuși. Nu asupra existenței lui Dumnezeu, căci de aceasta nu se îndoia, ci asupra rostului lui în lume.

Privi munții, apoi pămîntul care va fi secătuit de o secetă grea — așa cum spusese îngerul Domnului — dar care mai păstra puțin din răcoarea ploilor bogate care-1 udaseră ani în șir. Privi torentul Cherit, care în curînd avea să sece și el. Își luă rămas bun de la lume cu ardoare și respect și se rugă Domnului să-1 ia cînd îi va veni ceasul.

Încercă să ghicească care este rațiunea lui de a fi, dar nu află răspunsul.

Se gîndi încotro ar trebui s-o pornească și se simți captiv ca într-un asediu.

A doua zi va face cale întoarsă și se va preda, deși frica de moarte pusese din nou stăpînire pe el.

Încercă să se înveselească la gîndul că maiputea să se bucure de viață cîteva ceasuri, în zadar, își dădu seama că omul nu are aproape niciodată puterea de a lua o hotărîre.

Ilie se trezi a doua zi și privi din nou spre apa Cheritului.

Mîine, sau peste un an, va rămîne doar o fisie de nisip fin și pietre de rîu. Cei mai bătrîni ar continua să-1 numească Cherit și poate ar explica călătorului rătăcit că „locul căutat se află pe malul rîului care trece prin apropiere”. Călătorii ar ajunge la locul cu pricina, ar privi pietrele rotunde și nisipul fin și și-ar spune: „la te uită, pe-aici chiar a trecut cîndva o apă.” Dar, singurul lucru important la un rîu, șuvoiul de apă, nu mai era acolo pentru a stinge setea trecătorului.

Și sufletul omului, întocmai ca pîraiele și plantele, avea nevoie de un soi de ploaie: speranță, credință, rațiune de a fi. Cînd acestea lipsesc, sufletul moare, deși trupul continuă să trăiască. Oamenii ar putea atunci spune: „la te uită, în acest trup chiar a trăit cineva.”

Nu era momentul potrivit pentru asemenea gînduri. Își aduse din nou aminte de ce spusese levitul înainte de a părăsi grajdul: ce rost avea să mori de atîtea ori, cînd puteai să mori numai o dată? Nu trebuia decît să aștepte apariția gărzilor Izabelei. Si vor veni, fără îndoială, căci nu prea avea unde fugi din Galaad; răufăcătorii se duceau, întotdeauna, spre desert, unde erau găsiți morți în cîteva zile, sau spre Cherit, unde, în cele din urmă, erau capturați.

Deci, în curînd, gărzile își vor face apariția. Iar el se va bucura să le vadă.

Bău cîteva înghițituri din apa cristalină care-i curgea la picioare, își spală fața și căută un loc umbros, unde să se așeze în așteptarea urmărilor. Un om nu poate lupta împotriva destinului. El, unul, încercase și pierduse.

Deși preoții considerau că *s-a* născut proroc, el se hotărîse să *lucreze* într-un atelier de tîmplărie. Dumnezeu însă îl readusese pe drumul Lui.

Nu era singurul care încercase să nesocotească viața pe care Dumnezeu le-o hărăzește oamenilor pe Pămînt. Avusese un prieten, cu o voce splendidă, pe care părinții nu-1 lăsaseră să devină cîntăreț, socotind că era o profesiune dezonorantă pentru familie. Una dintre prietenele lui din copilărie dansa minunat, dar părinții n-au lăsat-o să-și urmeze talentul, căci ar fi putut fi chemată la curte și cine știe cît ar fi

rămas la putere același suveran. Si-apoi, atmosfera de la palat era considerată otrăvită de păcate și dușmănie, ne-lăsându-i fetei nici o șansă de a se mărita bine.

„Omul se naște pentru a-și trăda destinul.” Dumnezeu ne picură în suflete doar visuri imposibile.

„De ce?”

Poate pentru că tradițiile trebuie păstrate.

Dar acesta nu era răspunsul potrivit. „Locuitorii Libanului sînt mai avansați ca noi, tocmai pentru că au nesocotit tradiția navigatorilor. Arunci cînd toată lumea folosea același tip de vase, ei s-au hotărît să construiască ceva nou. Mulți si-au pierdut viața pe mare, dar si-au perfecționat corăbiile si acum sînt stăpîinii comerțului pe mare. Au plătit un preț considerabil pentru a se adapta, dar a meritat.”

Poate că omul își trădează destinul pentru că Dumnezeu nu-i mai stă prin preajmă. Ne-a sădit în suflete visuri dintr-o vreme în care totul era cu putință și a plecat să se îngrijească de alte treburile. Lumea s-a schimbat, viața a devenit mai grea, dar Domnul nu s-a mai întors să schimbe visurile oamenilor.

Dumnezeu era departe. Dar, dacă își trimitea încă îngerii să vorbească cu prorocii, înseamnă că mai avea cîte ceva de făcut pe-aici. Și-atunci, care să fie răspunsul?

„Poate că părinții noștri au greșit și se tem să nu comitem și noi aceleași greșeli. Sau, poate n-au greșit niciodată și atunci nu știu cum să ne sfătuiască la nevoie.”

Simțea că se apropie.

Pîrîul curgea alături, cîțiva corbi se roteau pe cer, iar plantele se încăpățîneau să crească în terenul nisipos și sterp. Dacă ar fi stat să asculte ce le spuneau străbunii, ce-ar fi auzit?

„Pîrîule, caută alt loc în care soarele să se poată oglindi în apele tale cristaline, căci, pînă la urmă, desertul te va înghiți”, ar grăi un zeu al apelor, dacă ar exista așa ceva. „Corbilor, veți găsi mai multă hrană în păduri, decît între stînci și nisipuri”, ar fi spus un zeu al păsărilor. „Voi, plantelor, aruncați-vă sămînța departe de acest loc, pentru că lumea este plină de pămînturi fertile și umede, unde veți crește mai frumoase”, ar fi spus zeul florilor.

Dar, atît Cheritul cît și plantele sau corbii — iată, unul a poposit în apropiere — aveau curajul să făptuiască ceea ce alte rîuri, păsări sau flori ar considera că e cu neputință.

Ilie se uită în ochii corbului.

— Învăț, îi spuse el păsării. Deși ucenicia nu-mi e de nici un folos, căci sînt condamnat la moarte.

— Ai văzut cît e de simplu totul, păru să-i răspundă corbul. Nu trebuie decît să ai curaj.

Ilie rîse la gîndul că pusese acele vorbe pe seama corbului. Era un joc distractiv pe care-l învățase de la o brutari ța și se hotărî să continue. El punea întrebările și tot el își răspundea, ca un veritabil înțelept.

Între timp, corbul își luă zborul, iar Ilie rămase să-i aștepte pe soldații Izabelei, pentru că era de ajuns să mori o singură dată.

Ziua trecu fără alte întîmplări. Oare uitaseră că principalul dușman al zeului Baal era încă în *viața*? De ce nu veneau după el de vreme ce Izabela știa unde se află?

„Pentru că i-am văzut ochii și știu că este o femeie deșteaptă. Dacă as muri, aș deveni un martir al Domnului. Dacă rămîn un biet fugar, toți mă vor considera un las care nu crede nici el în ce spune.”

Da, aceasta era strategia prințesei.

Puțin înainte de căderea nopții, un corb — oare era același? — poposi pe creanga pe care-l zărise de dimineață. Adusesse în cioc o bucățică de carne pe care o lăsă să cadă.

O adevărată minune pentru Ilie. Alergă sub copac, apucă carnea și o mîncă. Nu știa de unde o adusesse și nici nu-l interesa; important era să-și astîmpere foamea.

Mișcarea lui repezită nu puse corbul pe fugă.

„Pasărea aceasta știe că voi muri de foame aici”, își spuse Ilie. „își hrănește prada pentru a se bucura de un vînat mai gras.”

Și *Izabela* întărea credința oamenilor în Baal, povestind despre fuga lui Ilie.

Un timp rămaseră, omul și pasărea, privindu-se în tăcere. Ilie își aminti iar de jocul de dimineață.

— Mi-ar plăcea să vorbesc cu tine, corbule. Azi dimineață m-am gîndit că sufletul are nevoie de hrană. Dacă al meu n-a murit încă de foame, înseamnă că mai are ceva de spus.

Pasărea rămase nemișcată.

— Si dacă are ceva de spus, eu trebuie să-l ascult. Pentru că nu mai am pe nimeni altcineva cu care să vorbesc.

Lăsîndu-și imaginația să zburde în voie, Ilie își închipui că el este corbul.

— Ce vrea Dumnezeu de la tine? se întrebă pe sine în locul corbului.

— Vrea ca eu să fiu proroc.

— Așa ți-au spus preoții. Dar, poate că Dumnezeu nu dorește acest lucru.

— Ba da, este voia Lui. La mine în atelier mi s-a arătat un înger și mi-a spus să merg să vorbesc cu Ahab. Glasurile pe care le auzeam cînd eram copil...

— ... toți copiii aud glasuri, îl întrerupse corbul.

— Dar nu oricine vede un înger, spuse Ilie.

De data aceasta, corbul nu mai răspunse. După un timp, pasărea, sau mai bine zis propriul său suflet care delira din pricina soarelui fierbinte și a pustietății, rupse tăcerea.

—Îți amintești de brutărită? se întrebă singur.

Ilie își amintea, îl rugase să-i facă niște tăvi. În timp ce el îi îndeplinea rugămintea, o auzi spunînd că munca lui este un mod de a exprima prezența lui Dumnezeu.

— După felul în care lucrezi la tăvile mele, cred că și tu simți același lucru. Pentru că zîmbești în timp ce lucrezi.

Femeia împărțea ființele omenești în două categorii. Unii se bucurau, iar alții se plîngeau de ceea ce aveau de făcut. Aceștia din urmă susțineau că blestemul aruncat de Dumnezeu asupra lui Adam era singurul adevăr: *blestat va fi pămîntul pentru tine. Cu mare osteneală te vei hrăni din el, în toate zilele vieții tale*. Nu lucrau cu bucurie și nu se bucurau de zilele de sărbătoare în care le era dat să se odihnească. Foloseau spusele Domnului drept scuză pentru viețile lor ser-băde și uitau că tot El îi spusese lui Moise: *Domnul Dumnezeuul tău îți va dăruia toate roadele pămîntului, pe care ți-l dă ție în stăpînire, ca să fie al tău*.

— Da, îmi amintesc de femeia aceea. Avea dreptate, îmi plăcea să lucrez în atelier. Fiecare masă și fiecare scaun care ieșeau din mîna mea mă făceau să înțeleg și să iubesc viața. Abia acum îmi dau seama. Femeia mi-a spus să vorbesc cu lucrurile pe care le fac și că voi vedea cu uimire că mesele și scaunele sînt în stare să-mi răspundă, pentru că îmi puneam tot sufletul în lucrarea mea și primeam în schimb înțelepciunea.

— Dacă n-ai fi lucrat ca tîmplar, n-ai fi putut să pui suflet în lucrările tale, să te prefaci într-un corb care vorbește și să înțelegi că ești mai bun și mai înțelept decît credeai, veni răspunsul. Pentru că acolo, în atelier, ai descoperit sfințenia care se află în toate cîte există.

— Întotdeauna mi-a plăcut să mă prefac că stau de vorbă cu mesele și scaunele mele. Asta n-a fost de ajuns? Femeia avea dreptate. Cînd vorbeam cu ele îmi veneau

idei care înainte nu-mi trecuseră niciodată prin cap. Dar, tocmai când am început să înțeleg că puteam să-l slujesc pe Dumnezeu și în acest fel, mi s-a arătat îngerul și cunoști restul poveștii.

— Îngerul ți s-a arătat pentru că erai pregătit, îi răspunse corbul.

— Eram un tâmplar priceput.

— Aceasta nu era decât o parte din ucenicia ta. Când omul își urmează destinul, e nevoit uneori să apuce pe alt drum. Alteori, împrejurările sînt mai puternice și e silit să se resemneze și să cedeze. Toate astea fac parte din ucenicie.

Ilie asculta atent ce-i spunea sufletul.

— Dar nimeni nu trebuie să nesocotească ceea ce-și dorește. Chiar dacă în unele clipe crede că lumea și ceilalți sînt mai puternici. Acesta e secretul: să nu renunți.

— Nu m-am gîndit niciodată să fiu proroc, spuse Ilie.

— Ba da. Dar ai fost convins că nu e posibil. Sau că e periculos. Sau că nu e înțelept. Ilie se ridică în picioare.

— De ce îmi spun lucruri pe care nu vreau să le aud? strigă el.

Speriată, pasărea își luă zborul.

Corbul se întoarse în dimineața următoare. În loc să reia discuția, Ilie începu să-l studieze. Pasărea reușea mereu să se hrănească și să-i aducă și lui cîteva resturi.

O misterioasă prietenie se legă între cei doi și Ilie începu să învețe tot felul de lucruri de la corb. Astfel, își dădu seama că dacă pasărea reușea să găsească de mîncare în desert, și el ar mai putea supraviețui cîteva zile dacă va face același lucru. Când corbul se rotea în cerc, Ilie știa că prada se află în apropiere, alerga la locul respectiv și încerca s-o prindă. La început, multe dintre micile animale care trăiau în împrejurimi izbuteau să scape, dar cu timpul căpătă experiență și prinse meșteșugul de a le captura. Folosea ca lance cîte o ramură de copac, săpa capcane pe care le acoperea cu un strat subțire de crenguțe și nisip. Când prindea prada, Ilie o împărțea cu corbul și păstra o bucată ca momeală.

Singurătatea în care trăia îi părea însă foarte greu de suportat, așa că se hotărî să se prefacă din nou că vorbește cu pasărea.

— Cine ești tu? îl întrebă corbul.

— Sînt un om care și-a găsit liniștea, îi răspunse Ilie. Pot trăi în deșert, am grijă de mine și mă minunez de negrăita frumusețe a creației divine. Am descoperit că am un suflet mai bun decât credeam.

Cei doi continuară să vîneze împreună și astfel mai trecu o lună. Într-o noapte când își simțea sufletul greu de tristețe, hotărî să se întrebe din nou:

— Cine ești tu?

— Nu știu.

Se mai scurse un pătrar de lună. Ilie își simțea trupul mai puternic și mintea mai limpede, în noaptea aceea se întoarse spre corbul care se odihnea pe creanga lui dintotdeauna și răspunse la întrebarea pe care și-o pusese cu cîtva timp în urmă:

— Sînt un proroc. Am văzut un înger în timp ce lucram și nu mă pot îndoi de ce sînt în stare, chiar dacă toți oamenii din lume ar susține contrariul. Am provocat un masacru în țara mea, pentru că am sfidat-o pe iubita regelui meu. Trăiesc în deșert — la fel de bine cum trăiam înainte în atelierul meu — pentru că inima m-a învățat că un om trebuie să treacă prin mai multe etape pentru a-și putea împlini destinul.

— Da, acum știi cine ești, grăi corbul.

Seara, cînd Ilie se întoarse de la vînătoare, vru să bea puțină apă, însă descoperi că pîrîul Cherit secase. Era atît de obosit încît se duse la culcare.

Îngerul păzitor, care nu-l mai vizitase de mult, i se arătă în vis și îi spuse:
— Îngerul Domnului i-a vorbit sufletului tău și i-a poruncit:

Pleacă din locurile acestea, îndreaptă-te spre răsărit și te ascunde pe malul torentului Cherit, care este în fața Iordanului. Apă vei bea din acclpmu, iar mmcarea am poruncit corbilor să-ți aducă acolo.

— Sufletul meu l-a ascultat, zise Ilie în somn.

— Atunci trezește-te, pentru că îngerul Domnului îmi spune să mă îndepărtez, căci vrea să-ți vorbească.

Ilie sări ca ars, plin de spaimă. Ce se întîmplase?

Deși era noapte, locul se umplu de lumină și îngerul Domnului își făcu apariția.

— Ce te-a adus pe aceste meleaguri? îl întrebă îngerul.

— Tu m-ai adus.

— Nu e adevărat. Izabela și soldații ei te-au gonit. Să nu uiți asta, căci misiunea ta este să-l răzbuni pe Domnu] Dumnezeuul tău.

— Sînt proroc, căci te văd și-ți aud glasul, spuse Ilie. De mai multe ori m-am răzgîndit, toți oamenii fac asta. Dar sînt gata să mă duc la Samaria și s-o distrug pe Izabela.

— Ți-ai aflat drumul, dar nu poți distruge înainte să înveți să reconstruiești. Iată care-i porunca:

Scoală și du-te la Sarepta Bidonului și șezi acolo, căci iată am poruncit unei femei văduve să te hrănească.

În dimineața următoare, Ilie vru să-si ia rămas bun de la corb. Dar pasărea, pentru prima dată de cînd trăia pe malul Cheritului, nu se arătă.

Ilie merse cîteva zile pînă ajunse în valea unde se afla orașul Sarepta, pe care locuitorii îl numeau Akbar. Ajuns la capătul puterilor, iată că i se arată o femeie în straie negre, care aduna vreascuri. Pe jos creșteau doar plante tîrîtoare, așa că femeia trebuia să se mulțumească cu cîteva vrejuri uscate.

— Cine ești tu? o întrebă el.

Femeia îl privi pe străin, fără să înțeleagă prea bine ce spune.

— Adu-mi o cană cu apă ca să beau, îi spuse Ilie. Adu-mi și o bucată de pîine.

Femeia puse vreascurile jos, dar nu spuse nimic.

— Nu-ți fie teamă, insistă Ilie. Sînt singur, mort de foame și de sete și n-am putere să fac rău nimănui.

— Nu ești de-aici, deschise ea gura în sfîrșit. După vorbă, trebuie să fii din regatul lui Israel. N-ai de unde să știi că n-am de nici unele.

— Ești văduvă, așa mi-a spus Domnul. Eu am și mai puțin ca tine. Dacă nu-mi dai de îndată să mănînc și să beau, am să mor.

Femeia se sperie. De unde știa străinul acesta care e viața ei?

— E rușinos pentru un bărbat să ceară de mîncare unei femei, zise ea, venindu-si în fire.

— Fă ce te-am rugat, îi spuse Ilie cu ultimele puteri. De îndată ce mă voi înzdrăveni, voi munci pentru tine. Femeia rîse.

— Acum cîteva clipe ai grăit un adevăr: sînt o femeie văduvă care si-a pierdut bărbatul plecat pe o corabie din țara sa. N-am văzut în viața mea oceanul, dar știu că este ca un deșert care-i ucide pe cei care-l sfidează...

Și continuă:

— Acum, însă, spui un neadevăr. Viu este Baal pe Al Cincilea Munte, n-am nimic de mîncare, în afară de o mîină de făină într-un vas și puțin untdelemn într-un ulcior.

Ilie văzu linia orizontului clătinîndu-se și înțelese că avea să leșine. Adunîndu-si ultimele forțe, o imploră din nou:

— Nu știu dacă crezi în vise, cum nu știu nici eu dacă să cred. Dar Domnul mi-a spus că voi ajunge aici și te voi întîlni. De mai multe ori m-a făcut să mă îndoiesc de judecata Sa, dar, niciodată de existența Sa. Dumnezeuul lui Israel mi-a poruncit să-i spun femeii pe care o voi întîlni la Sarepta:

făina din vasul tău nu va scădea și untdelemnul din ulcior nu se va împuțina, pînă în ziua în care va da Domnul iar ploaie pe pămînt.

Înainte să explice cum s-ar putea înfăptui o asemenea minune, Ilie leșină.

Femeia privi la bărbatul prăbușit la picioarele ei. Știa că Dumnezeuul lui Israel nu era decît o superstiție; zeii fenicieni erau mai puternici și făcuseră din poporul ei unul din neamurile cele mai respectate din lume. Se simțea însă mulțumită. De atîta amar de vreme trăia din mila altora și, iată, acum, pentru prima dată un bărbat avea nevoie de ea. Asta o făcea să se simtă mai puternică. Iată că există alții mai amărîți.

— Dacă mă roagă și pe mine cineva, înseamnă că totuși nu sînt ființa cea mai neînsemnată de pe pămînt, se gîndi ea.

— Am să fac ce m-ai rugat ca să-ți alin suferința. Am răbdat și eu de foame și știu cît e de umilitor.

Se duse acasă și se întoarse cu o bucată de pîine și o cană cu apă. Se lăsă în genunchi, sprijini capul străinului pe piept și începu să-i înmoaie buzele în apă. În cîteva minute, el își veni în fire.

Îi întinse bucata de pîine și Ilie o mîncă în tăcere, contemplînd valea, trecătorile și munții cu piscurile profilîndu-se mărește pe cer. Ilie putea să vadă zidurile roșii ale cetății Sarepta dominînd valea.

— Primește-mă în casa ta, căci sînt urmărit în țara mea, îi spuse Ilie.

— Ce crimă ai comis? Îl întrebă ea.

— Sînt un proroc al Domnului. Izabela a poruncit să fie omorîți toți cei care refuză să se închine zeilor fenicieni.

— Ce vîrstă ai?

— Douăzeci și trei de ani, îi răspunse Ilie.

Ea îl privi cu milă pe tînărul din fața sa. Avea părul lung și murdar și își lăsase barba rară să crească, de parcă ar fi vrut să pară mai în vîrstă. Cum ar fi putut un amărît ca acesta să se măsoare cu cea mai puternică prințesă din lume?

— Dacă ești dușmanul Izabelei, ești și dușmanul meu. Ea este prințesa din Sidon a cărei misiune a fost să se căsătorească cu regele tău pentru a vă converti neamul la adevărata credință. Așa spun cei care au cunoscut-o.

Arătă, apoi, spre unul dintre piscurile ce dominau valea:

— Zeii noștri își au lăcașul, de multe generații, în vîrfurile celui de-Al Cincilea Munte și ei ne-au adus pacea în țară, în vreme ce Israelul trăiește în războaie și suferință. Cum mai puteți să credeți în Dumnezeu Unul? Lăsați-o pe Izabela să sfîrșească ce are de făcut și vei vedea că va domni pacea și în cetățile voastre.

— Eu am auzit glasul Domnului, răspunse Ilie. Voi însă n-ați urcat niciodată pe Al Cincilea Munte, să vedeți ce se află acolo.

— Cine suie pe munte e ucis de focul pogorît din ceruri. Zeilor nu le plac intrușii.

Se opri din vorbă și aduse aminte că în noaptea dinainte îi apăruse în vis o lumină foarte intensă și că din mijlocul ei se auzise un glas spunînd: „Primește-1 la tine pe străinul ce te va căuta.”

— Ia-mă la tine acasă, n-am unde să dorm, insistă Ilie.
— Ți-am mai spus că sînt săracă, abia îmi duc zilele împreună cu fiul meu.
— Domnul te-a ales ca să mă primești, El nu-i părăsește pe cei ce îl iubesc, îndeplinește-mi ruga și voi munci în casa ta. Sînt tîmplar, știu să lucrez lemnul de cedru și-mi voi găsi de lucru. Astfel, Dumnezeu prin mîinile mele își va ține promisiunea:
făina din vasul tău nu va scădea și untdelemnul din ulcior nu se va împutîna, pînă în ziua în care va da Domnul ploaie din nou pe pămînt.
— Chiar să vreau, n-am cum să te plătesc.
— Nu e nevoie. Dumnezeu va avea grijă de noi.
Tulburată de visul de peste noapte, și cu toate că știa că străinul era dușmanul prințesei din Sidon, femeia se hotărî să-l primească.

Vecinii observară imediat prezenta lui Ilie. Începură s-o vorbească de rău pe văduva care primise în casă un străin, nesocotind memoria soțului — un erou care-și dăduse viața pe mare, pentru a face să prospere căile comerciale ale fenicienilor.

Aflînd toate astea, văduva încercă să le explice că era vorba de un proroc din Israel, epuizat de foame și de sete. Și așa se duse vestea că un proroc israelit, căutat de Lzabela, se ascundea în cetate. O comisie se înfățișă la preot.

— Aduceți-l pe străin în fața mea, porunci el.

Așa făcură. După-amiază, Ilie fu adus în fața omului care — împreună cu guvernatorul și cu șeful militar — conducea toate treburile din Akbar.

— Ce cauți aici? Nu știi că ești dușmanul nostru? îl întrebă preotul.

— Timp de mulți ani am făcut negoț cu Libanul, vă respect poporul și obiceiurile. Mă aflu aici pentru că în Israel sînt urmărit.

— Cunoscut motivul, spuse preotul. Ai fugit din cauza unei femei?

— O socotesc cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o în viața mea, deși n-am zărit-o decît cîteva clipe. Dar are o inimă de piatră și, în spatele ochilor ei verzi, se ascunde cel mai mare dușman al țării mele. N-am fugit, ci aștept momentul potrivit pentru a mă întoarce.

Preotul izbucni în rîs.

— Dacă aștepti un astfel de moment, pregătește-te să-ți petreci tot restul zilelor în Akbar. Nu sîntem în război cu țara ta; tot ce dorim este să răspîndim adevărata credință, prin mijloace pașnice, în toată lumea. Nu vrem să repetăm atrocitățile pe care le-ați comis cînd v-ați stabilit în Canaan.

— Asasinarea prorocilor este un mijloc pașnic?

— Doar tăindu-i capul, ucizi monstrul. Poate că mor niște oameni, dar războaiele religioase vor înceta pentru totdeauna. Și după cîte mi-au povestit negustorii, un proroc pe nume Ilie a provocat toate astea, iar apoi a fugit.

Preotul îl ținti cu privirea și continuă:

— Seamănă cu tine.

— Eu sînt acela, îi răspunse Ilie.

— Foarte bine și bun venit în cetatea Akbar. Cînd va trebui să-i cerem ceva Izabelei, îi vom da în schimb capul tău, cea mai prețioasă monedă pe care o avem. Pînă atunci, caută-ți de lucru și învață să trăiești din munca ta, căci aici n-avem loc pentru proroci.

Tocmai se pregătea să plece, cînd preotul adăugă:

— Se pare că o tînră din Sidon are mai multă putere decît Dumnezeul Unic, pe care-l slujești tu. I-a zidit lui Baal un altar, iar bătrînii preoți îngenunchează acum în fața lui.

— Totul se întâmplă din voia Domnului, grăi pro-rocul. În viața noastră apar necazuri de care nu ne putem feri. Însă totul are un motiv.

— Care e acest motiv?

— E o întrebare la care n-avem răspuns înainte sau cît timp sîntem supuși încercărilor. Doar după ce le-am învins, le înțelegem rostul.

După plecarea lui Ilie, preotul trimise după comisia care îl vizitase de dimineață.

— N-aveți de ce vă teme, le spuse preotul. Obiceiurile noastre ne obligă să le oferim adăpost străinilor, în plus, aici se află sub supraveghere, îl putem urmări pas cu pas. Cel mai bun mod de a cunoaște și nimici un dușman este să te prefaci că-i ești prieten. La momentul potrivit îl vom preda Izabelei și orașul nostru va primi aur și daruri. Pînă atunci, să învățăm cum să-i ucidem ideile, căci deocamdată nu știm decît să-i ucidem trupul.

Cu toate că Ilie era slujitorul Dumnezeului Unic și un potențial dușman al prințesei Izabela, preotul porunci să i se respecte dreptul la azil. Cunoșteau cu toții tradiția strămoșilor: dacă un cetățean refuza să-i dea adăpost unui călător, la fel aveau să pățească și fiii cetății. Și cum cea mai mare parte a locuitorilor Akbarului aveau urmași pe care flota comercială a țării îi răspîndise pretutindeni, nimeni nu îndrăznea să nesocotească legea ospitalității.

Pe lîngă asta, merita să aștepte cu răbdare ziua cînd capul prorocului evreu va aduce o grămadă de aur.

În seara aceea, Ilie luă cina împreună cu văduva și fiul acesteia. Și cum prorocul israelit se transformase într-o marfă de valoare pentru viitor, cîțiva negustori trimiseră familiei văduvei mîncare suficientă pentru o săptămînă întreagă.

— Se pare că Dumnezeul lui Israel se ține de cuvînt, spuse văduva. De cînd a murit soțul meu, masa noastră n-a mai cunoscut atîta belșug.

Încetul cu încetul, Ilie se obișnuia cu viața din Sa-repta. Ca toți oamenii locului, și el îi spunea acum Akbar. Îi cunoscuseră mai bine pe guvernator, pe comandantul garnizoanei, pe preot și pe meșterii sticlari, renumiți în toată regiunea. Cînd era întrebat ce căuta acolo, nu se ferea să spună adevărul: în Israel, Izabela îi omora pe toți prorocii.

— Ești un trădător de țară și un dușman al Feniciei, i se spunea. Dar noi sîntem neam de negustori și știm că un om, cu cît este mai periculos, cu atît va fi mai mare prețul pus pe capul lui.

Așa trecură cîteva luni.

La intrarea în vale, cîteva patrule asiriene își așezaseră corturile, dînd impresia că vor să rămînă un timp mai îndelungat. Era un grup mic de soldați care nu reprezentau o amenințare, dar comandantul îi ceru guvernatorului să ia măsuri.

— Nu ne-au făcut nimic, spuse guvernatorul. Sînt probabil în vreo misiune comercială, în căutarea unor căi mai bune pentru produsele lor. Dacă vor dori să ne folosească drumurile, ne vor plăti impozite care ne vor face și mai bogați. De ce să-i provocăm?

Parcă pentru a înrăutăți și mai mult situația, fiul văduvei se îmbolnăvi din senin. Vecinii dădură vina pe prezența străinului în casă și femeia îl rugă pe Ilie să plece. Dar el nu plecă, căci Domnul încă nu-l chemase. Au început să circule zvonuri, cum că acel străin stîrnise mînia zeilor de pe Al Cincilea Munte.

Nu era greu să ții sub control armata și să liniștești populația în privința patrulelor străine, în schimb, boala neașteptată a fiului văduvei îi aduse necazuri guvernatorului în privința lui Ilie.

O comisie formată din localnici veni să stea de vorbă cu guvernatorul.

— I-am putea construi o casă israelitului dincolo de zidurile cetății, spuseră ei. În acest fel nu încălcăm legea ospitalității, dar ne păzim de mînia divină. Zeii nu sînt mulțumiți de prezența acestui om.

— Lăsați-l în pace, le răspunse guvernatorul. N-am nevoie de conflicte politice cu Israelul.

— Cum adică? întrebă localnicii. Izabela îi vinează pe toți prorocii Dumnezeului Unic și vrea să-i omoare.

— Prințesa noastră este o femeie curajoasă și loială zeilor de pe Al Cincilea Munte, însă, oricîtă putere ar căpăta, nu va fi niciodată evreică. Mîine poate să cadă în dizgrație și atunci ar trebui să înfruntăm mînia vecinilor noștri. Dacă ne purtăm bine cu un proroc de-al lor, ne vor trata cu bunăvoință.

Localnicii plecară nemulțumiți, pentru că preotul le spusese că, într-o bună zi, Ilie va fi schimbat pe aur și daruri. Deocamdată însă, chiar dacă guvernatorul nu avea dreptate, n-aveau ce face. Obiceiul cerea ca familia guvernatorului să fie respectată.

În depărtare, la gura văii, corturile războinicilor asirieni începură să se înmulțească.

Comandantul era neliniștit, dar nu se bucura de sprijinul preotului și guvernatorului, încerca să-și fină soldații în formă, deși știa că nici unul dintre ei, nici măcar bunicii lor, n-avuseseră ocazia să ia parte la vreo luptă, în Akbar, războaiele țineau de trecut, iar strategiile cunoscute fuseseră depășite de tehnici și arme noi, pe care alte țări deja le posedau.

— Akbarul și-a negociat întotdeauna pacea, spunea guvernatorul. Nu ne vor invada nici de data asta. La-să-i pe ceilalți să se lupte între ei, noi venim cu arme mult mai puternice — banii. Cînd celelalte țări se vor fi distrus între ele, vom intra în orașele lor și ne vom vinde produsele.

Guvernatorul reuși să liniștească populația în privința asirienilor, dar circulau zvonuri că israelitul atrăsese mînia zeilor asupra cetății Akbar. Ilie devenea o problemă din ce în ce mai serioasă.

Într-o după-amiază starea copilului se înrăutăți brusc. Nu se mai putea ține pe picioare și nu mai recunoștea nici măcar pe cei care veneau să-l vadă. Înainte de apusul soarelui, Ilie și femeia îngenuncheară lîngă patul copilului.

— Dumnezeule Atotputernic, care ai abătut săgețile soldatului și m-ai adus pînă aici, salvează-l pe acest copil. El n-a făcut nici un rău și nu e vinovat de păcatele mele și nici de cele ale părinților săi. Salvează-l, Doamne.

Copilul stătea nemișcat, buzele-i erau albe și ochii își pierduseră orice strălucire.

— Roagă-te la Dumnezeul tău Unic, implora femeia. Sînt mamă și simt că fiul meu e pe moarte.

Ilie simți nevoia s-o ia de mîină și să-i spună că nu este singură și că Dumnezeu Cel Atotputernic îl va auzi. Era proroc, acceptase acest lucru atunci, pe malul Cheritului, și acum, îngerii sînt alături de el.

— Nu mai am lacrimi să plîng. Dacă e neîndurător si trebuie să ia un suflet, să mă ia pe mine si să-1 lase pe fiul meu să alerge pe valea si pe străzile din Akbar.

Ilie făcu un efort suprem sa se concentreze asupra rugăciunii, dar disperarea mamei era atît de mare, încît cuprinsese totul în jur si trecuse dincolo de pereți si de uși.

Atinse trupul copilului. Nu mai avea febră mare, ca în zilele precedente, ceea ce era semn rău.

Preotul trecuse pe la casa lor în dimineața aceea și, așa cum făcea de două săptămîni, îi pusese copilului cataplasme cu plante pe față si pe piept, înainte de aceasta, femeile din Akbar aduseseră tot felul de rețete de leacuri folosite de generații întregi și a căror putere de vindecare fusese dovedită nu o dată. În fiecare seară ele se strîngeau la poalele celui de Al Cincilea Munte și aduceau jertfe, pentru ca sufletul copilului să nu-i părăsească trupul.

Mișcat de cele văzute, un negustor egiptean în trecere prin oraș le oferi, fără nici un ban, o pudră roșie foarte prețioasă, care trebuia amestecată în mîncarea copilului. Se spunea că medicii egipteni aflaseră chiar de la zei secretul obținerii acelei pulberi.

În tot acest timp Ilie se rugă fără încetare.

Dar totul era în zadar.

— Știu de ce nu te-au gonit, spuse femeia cu o voce din ce în ce mai răgușită de atîtea nopți de nesomn.

Știu că au pus un premiu pe capul tău și că într-o bună zi vei fi trimis în Israel în schimbul unei cantități de aur. Dacă-mi salvezi copilul, jur pe Baal si pe toți zeii de pe Al Cincilea Munte că nu vei fi prins niciodată. Cunosc cărări ascunse, de mult uitate și îți voi arăta cum să pleci din Akbar, fără să fii văzut. Ilie tăcea.

— Roagă-te la Dumnezeu! Unic, îl imploră din nou femeia. Dacă-mi salvează copilul, jur să-1 reneg pe Baal și să mă închin Lui. Aminteste-i că te-am adăpostit la nevoie și am îndeplinit întocmai porunca Lui.

Ilie își reluă ruga fierbinte. Deodată, copilul făcu o mișcare.

— Vreau să plec de-aici, rosti băiatul cu glas pierit. Ochii mamei prinseră a străluci de fericire si lacrimile i se rostogoleau pe obraji.

— Hai, copile. Mergem unde vrei tu, fă tot ce dorești să faci.

Ilie dădu să-1 ia în brațe, dar băiatul îi îndepărtă mîna.

— Vreau să merg singur, zise.

Se ridică încet si o porni spre ușă. După cîțiva pași însă, căzu fulgerat.

Ilie și femeia se apropiară. Băiatul era mort.

O clipă, rămaseră amîndoi muți, apoi femeia începu să țipe din toate puterile.

— Blestemați fie zeii și cel ce mi-a luat copilul! Blestemat fie omul care a adus nenorocire casei mele! Singurul meu copil a murit! striga ea. Asta mi-e răsplata, pentru că am ascultat porunca divină, pentru că am fost generoasă cu un străin!

Vecinii auziră strigătele văduvei si-1 văzură pe băiat întins pe jos. Femeia continua să țipe și să-1 lovească pe proroc, care stătea nemișcat în picioare, fără să schițeze nici cel mai mic gest de apărare. În timp ce femeile încercau s-o liniștească pe văduvă, bărbații îl apucară pe Ilie de brațe și-1 duseră pe sus la guvernator.

— Omul acesta a plătit cu rău binele ce i s-a făcut. A făcut vrăji în casa văduvei și i-a omorît copilul. Zeii l-au blestemat și noi îl adăpostim.

Israelitul plîngea si se întreba: „De ce, Doamne, ai pedepsit pe această văduvă care a fost bună cu mine? Dacă i-ai luat băiatul, înseamnă că nu mi-am îndeplinit misiunea încredințată si merit să mor.”

În după-amiaza aceea se reuni consiliul cetății Akbar sub conducerea preotului si guvernatorului. Ilie fu adus la judecată.

— Ai răsplătit iubirea cu ură. Pentru aceasta, te condamn la moarte, spuse guvernatorul.

— Chiar dacă valorează un sac de aur capul tău, nu putem nesocoti mînia zeilor de pe Al Cincilea Munte, vorbi preotul. Altfel, nici cu tot aurul din lume nu vom putea readuce pacea în această cetate.

Ilie își plecă capul în pămînt. Merita cele mai cumplite suferințe, pentru că Domnul îl părăsise.

— Ai să urci pe Al Cincilea Munte, zise preotul. Ai să ceri îndurare zeilor mînioși, iar ei îți vor trimite focul din ceruri să te mistuie. Dacă n-o vor face, înseamnă că doresc să facem dreptatea cu mîinile noastre. Te așteptăm la coborîre și vei fi executat mîine după ritualul nostru.

Ilie cunoștea bine execuțiile rituale: se smulgea inima din pieptul condamnatului și i se tăia capul. Credința populară spunea că un om fără inimă nu poate intra în rai.

— De ce m-ai ales pe mine, Doamne? striga el, deși știa că cei din jur nu înțelegeau despre ce alegere vorbește. Nu vezi că nu pot împlini tot ce mi-ai poruncit? Nu primi nici un răspuns.

Bărbații și femeile din Akbar mergeau în urma grupului de soldați, care-l conduceau pe israelit spre Al Cincilea Munte. Strigau vorbe de ocară și aruncau cu pietre. Cu mare greutate reușiră soldații să țină în frîu mulțimea furioasă. După o jumătate de oră de drum, sosiră la poalele muntelui sfînt.

Grupul se opri în fața altarelor, unde poporul obișnuia să așeze ofrandele și jertfele și să-și spună dorințele și rugăciunile. Cu toții știau povești despre uriașii care ar fi trăit în aceste locuri și își aminteau de cei care, pentru că sfidaseră porunca, fuseseră mistuiți de focul trimis din ceruri. Călătorii care traversau valea în timpul nopții se jurau că auziseră rîsetele zeilor și zețelor care benchetuiau sus pe culmi.

Chiar dacă nu se știa exact dacă tot ce se spunea era adevărat, nimeni nu îndrăznea să-i sfideze pe zei.

— Mișcă, spuse un soldat, împungîndu-l pe Ilie cu vîrful lancei. Cel ce omoară un copil, merită cea mai grea dintre pedepse.

Ilie păși pe pămîntul interzis și începu să urce coasta. După ce ajunse destul de departe pentru a nu mai auzi strigătele celor din Akbar, se așeză pe o piatră și începu să plîngă: din seara aceea petrecută în atelier, cînd fusese înconjurat de bezna străbătută de luminițe strălucitoare, le adusesese numai nenorociri celor din jur.

Domnul își pierduse prorocii din Israel și cultul zeilor fenicieni devenise, probabil, și mai puternic. În prima noapte petrecută pe malul fluviului Cherit, Ilie crezuse că Dumnezeu îl alesese pentru a face din el un martir, așa cum făcuse cu atîția alții.

Cînd colo, Domnul îi trimisese un corb, pasăre considerată piață rea, care îl hrănise pînă ce apele Che-ritului secaseră. De ce un corb și nu un porumbel, sau un înger? Oare totul nu era decît halucinația unui om care dorea să-și alunge teama sau care stătuse prea mult cu capul în soare? Ilie nu mai era sigur de nimic: poate că Răul își

găsise unealta și aceasta era chiar el. De ce îl trimisese Dumnezeu în Akbar, în loc să-l lase să se întoarcă s-o omoare pe prințesa care făcuse atîta rău neamului său?

Se simțise ca un laș, dar urmasese porunca primită. Se străduise să se obișnuiască cu acel popor ciudat, binevoitor, dar care avea cu totul alte obiceiuri. Tocmai cînd credea că e pe cale să-și împlinească destinul, fiul văduvei murise.

„De ce eu?”

Se ridică în picioare și făcu cîțiva pași, pînă ce se pomeni învăluit de ceața care plutea pe vîrfurile muntelui. Putea să profite de ceață și să fugă de urmăritori, dar ce rost avea? Se săturase să fugă și știa că nu-si va găsi niciodată locul. Chiar dacă acum ar fi scăpat, ar fi dus blestemul cu el în alt oraș, provocînd mereu alte nenorociri. Peste tot unde s-ar fi dus, l-ar fi urmărit umbra celor morți. Mai bine îi lăsa să-i smulgă inima și să-i taie capul.

Mai făcu un popas în mijlocul cetii. Avea de gînd să mai întîrzie puțin, pentru ca oamenii să creadă că a urcat pînă în vîrfurile muntelui și apoi să coboare și să se predea urmăritorilor.

„Focul din cer”. Pe mulți îi omorîse, dar Ilie se îndoia că Domnul fusese cel care l-a trimis, în nopțile fără lună, străfulgera bolta, apărînd și dispărînd într-o clipă. Poate mistuia. Poate omora instantaneu, fără durere.

Se lăsa întunericul și ceața se risipi. Putea zări valea și luminile din Akbar și focurile din tabăra asirienilor. Auzi lătratul dinilor și cîntecul de luptă al războinicilor.

„Sînt pregătit”, își spuse. „Am înțeles că sînt proroc și am făcut ce am putut. Dar am greșit, și acum Dumnezeu are nevoie de altcineva.”

Atunci asupra lui se pogorî o lumină.

„Focul din ceruri!”

Lumina se opri în fața lui și o voce spuse:

— Sînt îngerul Domnului.

Ilie îngenunche și-și lipi fruntea de pămînt.

— Ne-am mai văzut și întotdeauna ți-am ascultat porunca, îi răspunse Ilie, fără a-și ridica privirile. Am semănat numai durere pe unde am trecut.

Îngerul spuse:

— Cînd te vei întoarce în cetate, roagă-te de trei ori ca băiatul să se întoarcă printre cei vii. Domnul îți va asculta a treia rugă.

— De ce să fac acest lucru?

— Întru slava Domnului.

— Chiar dacă acest lucru se va înfăptui, m-am îndoit deja de mine și nu mai sînt demn de misiunea încredințată, spuse Ilie.

— Orice om are dreptul de a se îndoii de misiunea lui și de a o părăsi din cînd în cînd; nu trebuie însă s-o uite. Cine nu se îndoiește de sine este demn de dispreț, căci are încredere oarbă în puterile sale și păcătuiește prin trufie. Dar binecuvîntat este cel ce trece prin momente de îndoială.

— Chiar adineauri, ai văzut, m-am îndoit că ai fi trimisul Domnului.

— Du-te și fă ce-ți spun.

Trecu ceva timp, pînă ce Ilie ajunse jos. Gărzile îl așteptau la locul jertfelor, însă mulțimea deja se întorsese în Akbar.

— Sînt pregătit să mor, zise el. Am cerut îndurare zeilor de pe Al Cincilea Munte și ei mi-au dat poruncă ca, înainte să-mi dau duhul, să trec pe la casa văduvei care m-a găzduit și s-o rog să aibă milă de sufletul meu.

Soldații îl însoțiră pînă la intrarea în cetate și apoi se înfățișară la preot, pentru a-i transmite ce ceruse israelitul.

— Îți voi îndeplini dorința, i se adresa preotul prizonierului. Dacă ai cerut iertare zeilor, trebuie să-i ceri iertare și femeii. Ca să nu fugi, vei fi însoțit de patru soldați înarmați. Să nu-ți închipui însă că vei putea s-o convingi să ne roage să-ți cruțăm viața. La revărsatul zorilor, te vom executa în mijlocul pieței.

Preotul ar fi vrut să știe ce văzuse pe culme, dar răspunsul s-ar fi putut să-l surprindă și nu voia să se dea de gol în fața soldaților. Tăcu deci, dar i se păru bună ideea ca Ilie să ceară public iertare; astfel, nimeni nu s-ar mai fi îndoit de puterea zeilor de pe Al Cincilea Munte.

Ilie împreună cu soldații ajunseră pe străduța sărăcăcioasă, unde își găsise adăpost timp de câteva luni. Casa văduvei avea ferestrele și poarta deschise, pentru ca, așa cum spunea credința populară, sufletul copilului să poată ieși, pentru a se duce să locuiască împreună cu zeii. Trupul lui se afla în mijlocul camerei de zi, vegheat de toți vecinii.

Cînd îl zăriră pe israelit, bărbații și femeile se înfurieră.

— Scoateți-1 de-aici! strigară către gărzi. Nu ți-e de ajuns cît rău ai făcut? Ești atît de ticălos încît zeii de pe Al Cincilea Munte n-au vrut să-și mînjească mîinile cu sîngele tău!

— Ne-a lăsat nouă sarcina de a-1 omorî! țipă un altul. Si o vom face imediat, nu mai așteptăm execuția rituală!

Înghiontit și palmuit, Ilie se eliberă din mîinile care-1 înșfăcaseră și se apropie de văduva care plîngea într-un colț.

— Pot să-1 readuc la viață. Lasă-mă cu fiul tău doar o clipă, spuse Ilie.

Văduva nici nu-și ridică privirea.

— Te rog, insistă el. Chiar dacă ar fi ultimul lucru pe care 1-ai face pentru mine pe lumea asta, dă-mi voie să te răsplătesc pentru generozitatea ta.

Cîteva bărbați îl înșfăcară din nou pentru a-1 scoate afară. Dar Ilie se zbătea și se lupta din toate puterile, implorînd să fie lăsat să atingă copilul mort.

Cu toată împotrivirea lui, îl tîrîră pînă la poartă.

— Tu, înger al Domnului, unde ești? strigă el privind spre cer.

În acest moment, toată lumea amuți. Văduva se ridicase și venea spre el. Luîndu-1 de mîină, îl conduse la copil și dădu la o parte cearșaful cu care fusese acoperit.

— Iată, zise ea, este sînge din sîngele meu. Fie ca el să curgă peste capetele neamurilor tale dacă nu se vor împlini cele spuse de tine.

Ilie se apropie de copil.

— Stai! îl opri văduva. Mai întîi, roagă-l pe Dumnezeuul tău să mi se îndeplinească blestemul.

Ilie își simți sufletul cuprins de îndoială, dar avea încredere în vorbele îngerului.

— Fie ca sîngele acestui copil să curgă peste părinții și frații mei și peste fiii și fiicele fraților mei, de nu voi îndeplini cele spuse de mine.

Apoi, în ciuda îndoielilor, a păcatelor și a spaimei ce-1 cuprinsese,

luă copilul din brațele mamei sale și-l duse în cameră. Apoi strigă spre cer:

— O, Doamne, de ce ai pedepsit pe văduva aceasta ce m-a primit în casa ei și i-ai luat fiul?

Apoi, aplecîndu-se de trei ori asupra copilului, strigă:

— Doamne, Dumnezeuul meu, fă să se întoarcă sufletul acestui copil în el.

Timp de câteva clipe nu se întîmplă nimic. Ilie se văzu din nou în Galaad, în fața soldatului cu arcul ațintit spre inima lui. Știa prea bine că de multe ori destinul omului n-are nici o legătură cu ceea ce crede sau simte. La fel ca în după-amiaza aceea, se simțea liniștit și încrezător, știind că, indiferent de rezultat, exista o rațiune pentru care se întîmplă toate. Pe vîrfurile celui de Al Cincilea Munte, îngerul numise această

rațiune „Slava Domnului”. Spera să înțeleagă într-o bună zi de ce Creatorul avea nevoie de faptele sale pentru a-și arăta slava.

În clipa aceea, copilul deschise ochii.

— Unde e mama? întrebă el.

— E jos, te așteaptă, îi răspunse Ilie, zîmbind.

— Am visat ceva ciudat. Alunecam printr-un tunel întunecat, cu o viteză mai mare decît galopul celui mai rapid cal de curse din Akbar. Am zărit un bărbat despre care știam că e tatăl meu, deși nu l-am cunoscut niciodată. Am ajuns într-un loc minunat, unde tare mi-ar fi plăcut să rămîn, dar un alt bărbat, pe care nu-l cunosc, dar care părea bun și puternic, m-a îndemnat cu blîndețe să plec de acolo. Eu însă voiam să merg mai departe, și-atunci m-ai trezit.

Copilul părea trist. Probabil că locul acela, unde aproape că ajunsese, era într-adevăr frumos.

— Cel puțin nu mă lăsa singur, dacă tot m-ai împiedicat să rămîn acolo, unde mă simțeam ocrotit.

— Să mergem jos, îi zise Ilie. Mama ta vrea să te vadă.

Băiatul încercă să se ridice, dar era prea slăbit ca să poată merge. Ilie îl luă în brațe și coborîră.

În încăperea de jos, toată lumea era înspăimîntată de moarte.

— De ce s-au adunat cu toții aici? întrebă băiatul, înainte ca Ilie să-i poată răspunde, văduva i-l smulse din brațe și începu să-l sărute, plîngînd.

— Ce-i cu tine, mamă? De ce ești tristă?

— Nu sînt tristă, fiule, răspunse ea ștergîndu-și lacrimile. N-am fost niciodată atît de fericită.

Și spunînd acestea, văduva căzu în genunchi și strigă:

— Acum cunosc și eu că tu ești omul lui Dumnezeu! Cu-adevărat cuvîntul Domnului vorbește prin gura ta! Ilie o luă de umeri și-i spuse să se ridice.

— Eliberați-l pe omul acesta! le spuse ea soldaților. El a alungat răul care se abătuse asupra casei mele!

Celor de față nu le venea să-și creadă ochilor. O fată de douăzeci de ani îngenunche lîngă văduvă, încet-încet, toți ceilalți făcură la fel, chiar și soldații care trebuiau să-l ducă la închisoare.

— Ridicați-vă, le spuse tuturor, închinați-vă Domnului. Eu sînt numai un slujitor al Lui, poate cel mai neînsemnat dintre ei.

Dar ei rămaseră cu toții în genunchi și cu capetele plecate.

— Ai vorbit cu zeii de pe Al Cincilea Munte și acum, iată, poți face minuni, se auzi o voce.

— Nu există nici un zeu acolo. Am văzut un înger al Domnului care mi-a poruncit să fac asta.

— Te-ai întîlnit cu Baal și cu frații săi, se auzi altă voce.

Ilie își croi drum printre cei îngenuncheați și ajunse în stradă. Iar își simțea inima grea. I se părea că nu-și îndeplinise pînă la capăt sarcina pe care i-o încredințase îngerul. „Ce folos să învii un mort, dacă nimeni nu vede de unde vine această putere?” îngerul îi spusese să rostească de trei ori numele Domnului, dar nu-l învățase cum să explice mulțimii minunea petrecută în casa femeii. „Oare, asemenea vechilor proroci, n-am vrut decît să mă fălesc?” se întreba el.

Auzi, atunci, vocea îngerului păzitor, care-i vorbea de cînd era copil:

— Te-ai întîlnit azi cu un înger al Domnului.

— Așa este, îi răspunse Ilie. Dar îngerii Domnului nu vorbesc cu oamenii, ci doar transmit poruncile lui Dumnezeu.

— Folosește-te de puterea ta, îi spuse îngerul. Ilie nu înțelese ce vrea să spună.

— Nu am decît puterea pe care mi-o dă Domnul.

— Nimeni nu are. Toată lumea si-a primit puterea de la Domnul și nimeni nu se folosește de ea. Și îngerul adăugă:

— De acum înainte, pînă te vei întoarce în țara pe care ai părăsit-o, nu-ți mai este îngăduit să mai faci vreo minune.

— Și cînd mă voi întoarce?

— Domnul are nevoie de tine ca să reconstruiești Israelul, spuse îngerul. Vei călca din nou pe pămîntul tău, atunci cînd vei învăța să reconstruiești.

Apoi tăcu.

PARTEA a II-a

Preotul își rosti rugăciunile privind răsăritul și ceru zeului Furtunii și zeiței animalelor să aibă milă de cei lipsiți de judecată. Cineva îi povestise în acea dimineață că Ilie îl readusese pe fiul văduvei din împărăția morților.

Oamenii din cetate erau înspăimîntați și ațîțați în același timp. Credeau cu toții că israelitul își căpătase puterea de la zeii de pe Al Cincilea Munte și acum nu mai era atît de ușor să-l ucidă. „Dar clipa aceea va sosi”, își spuse el.

Zeii aveau să hotărască momentul prielnic pentru uciderea lui. Mînia zeilor avea o altă cauză, iar prezența asirienilor la gura văii era un semn. Oare de ce trebuia să ia sfîrșit o pace care durase sute de ani? Cunoștea răspunsul: invenția din Byblos. Țara sa descoperise o formă de scriere accesibilă tuturor, chiar și celor ce nu știau s-o folosească. Oricine putea s-o învețe într-un timp scurt și aceasta însemna sfîrșitul civilizației.

Preotul știa că, dintre toate armele de distrugere pe care le-a putut inventa omul, cea mai teribilă și mai puternică era cuvîntul. Pumnalele și lăncile lăsau în urma lor sînge, săgețile puteau fi văzute de la distanță, otrăvurile erau descoperite și, în cele din urmă, anihilate.

Cuvîntul însă distruge fără să lase urme. Dacă ritualurile sacre ar fi cunoscute, mulți le-ar putea folosi, încercînd să schimbe universul, ceea ce i-ar supăra pe zei. Pînă atunci, doar casta preoțească cunoștea istoria strămoșilor, care era transmisă prin viu grai, sub jurămîntul că secretul va fi păstrat. Sau era nevoie de mulți ani de studiu pentru a descifra scrierea pe care egiptenii o răspîndiseră în toată lumea; astfel numai cei foarte învățați, scribii și preoții, puteau să schimbe informații între ei.

Alte culturi aveau formele lor rudimentare de a-si înregistra istoria, dar erau atît de complicate, încît nimeni din afară nu se încumeta să încerce să le imite.

Invenția din Byblos însă avea o componentă explozivă: putea fi folosită de orice popor, indiferent de limba pe care o vorbea. Pînă și grecii, care respingeau orice venea din afară, adoptaseră scrierea din Byblos și o practicau curent în tranzacțiile comerciale. Specialiști cum erau în a-si atribui tot ce apărea nou, botezaseră invenția din Byblos cu un nume grecesc: *alfabet*.

Secretele păstrate timp de veacuri de civilizație erau în pericol de a fi dezvăluite, în comparație cu acest pericol, sacrilegiul comis de Ilie, care adusese înapoi un suflet de dincolo de rîul morții, nu însemna mare lucru.

— Sîntem pedepsiți pentru că nu mai sîntem în stare să păstrăm lucrurile sfinte. Asirienii se află la porțile noastre, vor străbate valea și vor distruge civilizația strămoșilor noștri.

Scrierea va fi lovitura de grație. Preotul știa că prezența dușmanului nu era întîmplătoare.

Era prețul care trebuia plătit. Zeii plănuiseră totul foarte bine, astfel încît să nu-și dea nimeni seama că ei erau răspunzători; pusese mai mare peste toți un guvernator care se ocupa mai mult de afaceri decît de oștire, ațîțaseră lăcomia

asirienilor, răriseră ploile și aduseseră un necredincios să învrăjbească cetatea, în curînd se va da bătălia finală.

Akbarul va continua să existe și după aceea, dar pericolul reprezentat de scrierea din Byblos va fi eliminat definitiv. Preotul șterse cu grijă piatra care marca terenul unde, cu multe generații în urmă, pelerinul străin găsise locul ales de ceruri și întemeiasse orașul. „Ce frumoasă e”, gîndi el. Pietrele erau o imagine a zeilor: dure, rezistente, supraviețuind în orice condiții și neavînd nevoie să dea socoteală de existența lor. Tradiția orală spunea că centrul lumii era însemnat cu o piatră și în copilărie visase să meargă s-o caute. Nici acum nu renunțase la idee. Dar cînd asirienii își făcuseră apariția la gura văii, înțelesese că visul lui nu se va împlini niciodată.

„Nu-i nimic. Așa ne-a fost scris, să plătească generația mea pentru că i-am mîniat pe zei. Există sacrificii inevitabile în istoria omenirii și trebuie acceptate.”

Se jură în gînd că va face voia zeilor: nu va încerca să împiedice războiul.

„Poate că acesta este sfîrșitul lumii. Crizele se înmulțesc și nu le mai putem face față.”

Preotul își luă toiagul și ieși din templu. Stabilise să se întîlnească cu comandantul garnizoanei din Akbar.

Ajunsesese aproape de zidul de la miazăzi, cînd se pomeni față în față cu Ilie.

— Domnul a înviat un copil din morți. Oamenii cred în puterea mea, zise israelitul.

— Probabil că băiatul nu era mort, îi răspunse preotul. S-a mai întîmplat ca o inimă să se oprească și apoi să înceapă să bată din nou. Astăzi toată lumea numai despre asta vorbește, dar mîine își vor aminti că zeii sînt pe aproape și s-ar putea să audă ce vorbesc. Atunci gurile lor vor amuți la loc. Trebuie să mă grăbesc, căci asirienii se pregătesc de luptă.

— Ascultă ce am de spus: după minunea petrecută ieri seară, m-am dus să mă odihnesc dincolo de ziduri, căci simțeam nevoia de puțină liniște. Și-atunci mi s-a arătat din nou îngerul de pe vîrfurile muntelui, care mi-a spus: Orașul Akbar va fi distrus în război.

— Orașele nu pot fi distruse, spuse preotul. Ele vor fi refăcute de șaptezeci de ori cîte șapte, pentru că zeii știu unde le-au așezat și trebuie să le găsească la locul lor.

Guvernatorul se apropie împreună cu grupul de curteni cu care venise și întrebă:

— Ce-ai spus?

— Încercați să păstrați pacea, spuse din nou Ilie.

— Dacă te temi, întoarce-te de unde ai venit, îi răspunse sec preotul.

— Izabela și regele tău abia așteaptă să pună mîna pe prorocii fugari ca tine, zise guvernatorul. As vrea să știu însă cum ai reușit să urci pe Al Cincilea Munte, fără să fii transformat în cenușă de focul din ceruri.

Preotul trebuia să pună capăt discuției. Guvernatorul avea de gînd să negocieze cu asirienii și ar fi putut să-l folosească pe Ilie pentru asta.

— Nu-l asculta, spuse el. Ieri, cînd a fost adus la mine pentru a fi judecat, plîngea de frică.

— Erau lacrimi de părere de rău pentru răul pricinuit. Mă tem numai de două lucruri pe lume: de Dumnezeu și de mine însumi. Nu am fugit, ci am plecat din Israel și sînt gata să mă întorc atunci cînd va hotărî Domnul. O voi uide pe frumoasa ta prințesă și credința lui Israel va ieși învingătoare și din această încercare.

— Trebuie să fii mai tare ca piatra, ca să rezști farmecelor Izabelei, îl luă peste picior guvernatorul. Chiar de s-ar întîmpla ce spui, vom trimite altă prințesă, și mai frumoasă, așa cum am mai făcut și înainte de Izabela.

Preotul avea dreptate. Cu două sute de ani în urmă, o prințesă din Sidon îl sedusese pe cel mai înțelept dintre cîrmuitorii Israelului, regele Solomon. Ea îl

pusesese să construiască un templu întru slava zeiței Astarte și Solomon îi făcuse voia. Pentru acest sacrilegiu, Domnul a ridicat oștirile vecine și Solomon a fost detronat.

Tot astfel se va întâmpla și cu Ahab, soțul Izabelei, gândi Ilie. Domnul va avea grijă ca el să-și îndeplinească misiunea la momentul potrivit. Ce rost avea să încerce să-i convingă pe acești oameni? Erau la fel ca cei pe care-i văzuse aseară, îngenuncheați pe podeaua casei văduvei, aducînd laude zeilor de pe Al Cincilea Munte. Credința strămoșească nu-i va lăsa niciodată să gîndească altfel.

— Păcat că trebuie să respectăm legea ospitalității, spuse guvernatorul, care părea să fi uitat ce spusese Ilie despre pace. Altfel, am fi ajutat-o pe Izabela să isprăvească mai repede cu toți acești proroci.

— Nu din acest motiv îmi cruțați viața. Știți că reprezint o marfă de preț și vreți să îmi oferiți Izabelei plăcerea de a mă ucide cu mâinile ei. În plus, de ieri, poporul îmi atribuie puteri miraculoase. El crede că m-am întîlnit cu zeii de pe Al Cincilea Munte. Iar voi, nu că v-ar păsa de mînia zeilor, dar nu vreți să mîniați populația.

Guvernatorul și preotul îl lăsară pe Ilie să vorbească singur și se îndreptară spre zidul cetății, în acel moment, preotul își jură că-l va omorî pe prorocul israelit cu prima ocazie. Nu mai era o simplă marfă de schimb, devenise o amenințare.

Privindu-i cum se îndepărtează, pe Ilie îl apucă disperarea. Oare ce să facă pentru a îndeplini voia Domnului? Începu să strige în mijlocul pieței:

— Locuitori ai Akbarului! Ieri seară am urcat pe Al Cincilea Munte și am vorbit cu zeii ce sălășluiesc acolo. Cînd m-am întors, am avut puterea să readuc un copil din împărăția morții!

Oamenii se strînseră în jurul lui. Toți cunoșteau povestea. Guvernatorul și preotul se opriră din drum și se întoarseră să vadă ce se întâmpla. Prorocul israelit zicea că-i văzuse pe zeii de pe Al Cincilea Munte închinîndu-se unui Dumnezeu mai puternic decît ei.

— Voi pune să fie omorît, spuse preotul.

— Iar populația se va răzvrăti împotriva noastră, i-o întoarse guvernatorul, atent la ce spunea străinul. Mai bine așteptăm să facă vreo greșală.

— Înainte de a coborî muntele, zeii m-au însărcinat să-l sfătuiesc pe guvernator să nu răspundă la provocarea asirienilor! continuă Ilie. Știu că el este un bărbat cinstit și m-ar asculta, dar există oameni care preferă războiul și nu mă lasă să mă apropiu de el.

— Israelitul este un om sfînt, îi spuse un bătrîn guvernatorului. Nimeni n-ar cuteza să urce pe Al Cincilea Munte, căci ar fi mistuit de focul din ceruri. Dar acest om a făcut-o, iar acum învie morții.

— Tirul, Sidonul și toate cetățile feniciene trăiesc în tradiția păcii, spuse alt bătrîn. Am mai trecut noi prin încercări și mai grele și am reușit să le învingem.

Mai mulți bolnavi și infirmi își croiră drum prin mulțime și, ajunși lîngă Ilie, încercară să-i atingă hainele, rugîndu-l să-i vindecă de boli.

— Înainte de a da sfaturi guvernatorului, poftim de vindecă bolnavii, zise preotul. Numai atunci vom crede că zeii de pe Al Cincilea Munte sînt de partea ta.

Ilie își aminti ce-i spusese îngerul cu o seară înainte: nu îi sînt îngăduite alte puteri, decît cele omenești.

— Bolnavii te roagă să-i ajuți, insistă preotul. Să te vedem.

— Mai bine încercăm să evităm războiul. Vor fi mult mai mulți bolnavi și infirmi, dacă nu vom reuși. Guvernatorul întrerupse discuția:

— Ilie va veni cu noi. A fost atins de grația divină.

Deși nu credea în existența zeilor de pe Al Cincilea Munte, guvernatorul vorbi astfel, căci avea nevoie de un aliat în încercarea de a convinge poporul că pacea cu asirienii era singura ieșire.

În timp ce se îndreptau spre locul de întâlnire cu căpetenia oștirii, preotul i se adresă lui Ilie:

— Nu crezi nimic din ceea ce spui.

— Cred că pacea este unica ieșire. Nu cred însă că pe vârful acelu munte s-ar afla sălașul vreunui zeu. Am fost acolo.

— Și ce-ai văzut?

— Un înger al Domnului. Mi s-a mai arătat și în alte locuri pe unde am umblat, îi răspunse Ilie. Și există un singur Dumnezeu.

Preotul rîse.

— Vrei să spui că, după părerea ta, același dumnezeu care stîrnete furtunile face și grîul să crească. Sînt două lucruri care n-au nimic în comun.

— Vezi acest Al Cincilea Munte? întrebă Ilie. Dacă-1 privești din locuri diferite, ti se va înfățișa altfel, deși este același munte. Tot așa se întîmplă cu întreaga creație: sînt mai multe întruchipări ale aceluiași Dumnezeu.

De sus, de pe parapet, se zărea în depărtare tabăra dușmană, în valea pustie, corturile albe se deslușeau limpede.

Cu cîțva timp în urmă, cînd paznicii observaseră corturile asirienilor într-o margine a văii, iscoadele au spus că era vorba de o misiune de recunoaștere; comandantul a fost de părere să fie prinși și vînduți ca sclavi. Guvernatorul însă alesese altă strategie: să nu facă nimic. Se baza pe faptul că, dacă va păstra relații bune, va dobîndi o nouă piață de desfacere pentru sticlăria fabricată în Akbar. În afară de asta, asirienii știau că, în război, orașele mici sînt întotdeauna de partea învingătorilor. Deci căpeteniile nu doreau decît să fie lăsați să treacă mai departe fără să întîmpine rezistență. Tir și Sidon, acestea da, erau orașe mari, unde se păstrau tezaurul și documentele.

Patrula se așezase la gura văii și cu timpul începură să sosească întăriri. Preotul spunea că e lesne de înțeles ce se întîmplă: orașul avea un puț cu apă, singurul cale de cîteva zile prin deșert. Dacă asirienii doreau să cucerească orașele Tir și Sidon, aveau nevoie de apă pentru a-si aproviziona oștirea.

După o lună, puteau să-i alunge, după două, îi puteau învinge fără greutate și ar fi negociat o retragere onorabilă a soldaților asirieni.

Atacul se lăsa așteptat. Trecuseră cinci luni și încă ar mai fi putut cîstiga bătălia. Trebuie să atace, sînt morți de sete", își spunea guvernatorul. Dădu ordin comandantului să alcătuiască strategii de apărare și să-și instruiască permanent oamenii, pentru a face față unui atac prin surprindere.

În gîndul lui însă se concentra asupra păcii.

O jumătate de an se scursese și oastea asiriană nu se mișca. Dacă în primele săptămîni atmosfera în Akbar era încordată, acum se liniștise complet; oamenii își vedeau de viața lor, țărani se duceau din nou la cîmp, fabricanții de vin, de sticlă și săpun își vedeau de meșteșugul lor, iar negustorii vindeau și cumpărau mărfuri. Toată lumea era convinsă că Akbarul nu-1 atacase pe vrăjmaș, deoarece, în curînd, criza avea să fie rezolvată prin negocieri. De altfel, toată lumea știa că guvernatorul fusese ales de zei și, prin urmare, avea să ia cea mai bună hotărîre.

Cînd apăru Ilie în cetate, guvernatorul împrăştie zvonul că străinul aduce cu el un blestem; astfel, dacă pericolul de război devenea iminent, avea să pună dezastrul pe seama străinului. Locuitorii din Akbar s-ar fi lăsat convinşi că moartea israelitului le-ar aduce liniştea înapoi. Guvernatorul le-ar fi spus că oricum era prea tîrziu să-i alunge pe asirieni, ar fi dat ordin ca Ilie să fie executat şi le-ar fi explicat că pacea este cea mai bună soluţie. După părerea lui, neguţătorii, care doreau şi ei să fie pace, i-ar fi făcut şi pe ceilalţi să gîndească la fel.

Toate lunile din urmă, luptase cu preotul şi cu comandantul, care susţineau ideea atacului imediat. Zeii de pe Al Cincilea Munte nu-l uitaseră, totuşi, nici de data aceasta. După miracolul învierii, înfăptuit cu o noapte înainte, viaţa lui Ilie devenise mai preţioasă decît uciderea lui.

— Ce va face străinul? întrebă comandantul.

— Zeii l-au luminat şi ne va ajuta să găsim cea mai bună ieşire, îi răspunse guvernatorul şi schimbă rapid vorba.

— Se pare că peste noapte numărul corturilor a crescut.

— Iar mîine va creşte şi mai mult, răbufni comandantul. Dacă am fi atacat atunci, cînd nu era decît o patrulă, probabil că nu s-ar mai fi întors.

— Te înşeli. Unul ar fi putut să scape şi s-ar fi întors cu alţii ca să se răzbune.

— Cînd întîrzii culesul, fructele putrezesc, nu se lăasă comandantul. Iar cînd amîni rezolvarea problemelor, ele devin tot mai mari.

Guvernatorul îi aduse aminte că pacea domnea printre fenicieni de aproape trei secole şi că erau foarte mîndri de asta. Ce vor spune generaţiile viitoare, dacă el va pune capăt epocii de prosperitate?

— Trimite un emisar să negocieze cu ei, spuse Ilie. Cel mai priceput războinic e cel care ştie să-si facă din duşman prieten.

— Nu ştim precis ce vor. Nici nu ştim dacă au intenţia să cucerească oraşul. Cum să negociem?

— Sînt semne de ameninţare. O oştire nu-şi pierde timpul în zadar cu exerciţii militare, departe de ţară.

Zilnic soseau noi soldaţi şi guvernatorul încerca să-şi închipuie de cîtă apă vor avea nevoie toţi aceşti oameni, în scurt timp, cetatea va fi lipsită de apărare în faţa oştirii inamice.

— Putem ataca acum? îl întrebă preotul pe comandant.

— Da, putem. Am pierde mulţi oameni, dar am salva oraşul. Trebuie însă să ne hotărîm imediat.

— Nu, spuse Ilie, adresîndu-se guvernatorului. Zeii mi-au spus că încă mai putem găsi o soluţie paşnică.

Deşi auzise discuţia dintre preot şi israelit, guvernatorul se prefăcu a crede. Lui îi era totuna dacă Si-don şi Tir erau conduse de fenicieni, canaaneni sau asirieni. Important era ca oraşul să poată continua a face comerţ.

— Să atacăm, insistă preotul.

— Doar o zi, îi rugă guvernatorul. Poate că lucrurile se rezolvă.

Trebuia să găsească cea mai bună formulă. Coborî de pe parapet şi se îndreptă spre palat, împreună cu israelitul, pe care-l rugase să-l însoţească.

Pe drum, se gîndea la oamenii pe lîngă care trecea: păstori care-şi mînau oile pe munte, ţărani care se duceau să muncească pămîntul uscat, pentru a-i smulge puţinul cu care să-şi hrănească familiile. Soldaţii făceau exerciţii cu lancea şi cîţiva negustori sosiţi de curînd îşi expuneau marfa în piaţă. Oricît de straniu ar părea, asirienii nu închiseseră drumul ce străbătea valea de-a curmezişul, astfel încît negustorii continuau să circule cu mărfurile lor şi să plătească oraşului taxa pentru transport.

— Acum, cînd au reuşit să adune o oaste puternică, de ce nu închid drumul? vru să ştie Ilie.

— Imperiul asirian are nevoie de produsele care sosesc din porturile Sidon și Tir, îi răspunse guvernatorul. Dacă negustorii s-ar simți amenințați, ar întrerupe fluxul aprovizionării, ceea ce ar avea consecințe mai grave decât o înfrângere militară. Trebuie găsit un mijloc de a evita războiul.

— Așa este. Dacă vor apă, putem să le-o vindem, spuse Ilie.

Guvernatorul nu răspunse, își dădu seama că-1 poate folosi pe israelit ca armă împotriva celor ce doreau război: el urcase pe Al Cincilea Munte, se mă-surase cu zeii, așa că, dacă preotul insista să lupte cu asirienii, Ilie era singurul capabil să-1 înfrunte, îi propuse să facă împreună o plimbare, să stea de vorbă.

Preotul rămase sus pe metereze, studiind mișcările dușmanului.

— Ce-ar putea face zeii pentru a-i opri pe invadatori? întrebă comandantul.

— Am trimis jertfele pentru Al Cincilea Munte. I-am rugat pe zei să ne trimită o căpetenie mai curajoasă.

— Ar fi trebuit să facem ca Izabela, să-i nimicim pe proroci. Un amărît de israelit, ieri condamnat la moarte, a ajuns să fie folosit acum de guvernator pentru a convinge populația să aleagă pacea.

Comandantul își ridică ochii spre munte.

— Putem să poruncim uciderea lui Ilie și, cu ajutorul soldaților, să-1 dăm jos pe guvernator.

— Voi pune să fie omorît Ilie, îi răspunse preotul. Cît despre guvernator, nu putem face nimic: neamul lui e la putere de cîteva generații. Bunicul lui a fost căpetenia noastră, prin voința zeilor puterea a trecut în mîinile tatălui lui, de unde a preluat-o el.

— De ce să ne împiedicăm de tradiție și să nu ne alegem o căpetenie mai eficientă?

— Tradiția este necesară pentru a menține ordinea în lume. Dacă o nesocotim, totul se duce de rîpă.

Preotul privi în jur. Cerul și pămîntul, munții și văile, fiecare lucru fusese creat cu un rost. Uneori pămîntul se cutremura, alteori, ca acum, nu ploua multă vreme. Dar stelele se aflau la locul lor, iar soarele nu se prăvălea peste oameni. Și asta pentru că, de la Potop, oamenii învățaseră că e cu neputință să schimbi ordinea Creației.

Cîndva existase doar Al Cincilea Munte. Oamenii și zeii trăiau laolaltă, se plimbau prin grădinile paradisului, vorbeau și rîdeau împreună. Dar făpturile omenești au căzut în păcat și zeii i-au alungat. Cum nu aveau unde să-i trimită, au creat Pămîntul în jurul muntelui, pentru a-i azvîrli la poale, ca să-i supravegheze și să le amintească veșnic că se află mult mai jos decât cei de pe Al Cincilea Munte.

Avuseseră grijă totuși să lase deschisă o poartă de întoarcere; dacă omenirea ar urma drumul cel drept, s-ar putea întoarce pe vîrfurile muntelui. Pentru ca să nu se uite această învățătură, i-au însărcinat pe preoți și pe comandanți să o păstreze vie în memoria oamenilor.

Toate neamurile împărtășeau aceeași credință: dacă familiile unse de zei ar părăsi puterea, urmările ar fi grave. Nimeni nu-si mai amintea de ce fuseseră alese tocmai aceste familii, dar știau cu toții că se înrudeau cu familiile divine. Akbarul exista de sute de ani și fusese condus dintotdeauna de strămoșii actualului

guvernator; fusese invadat de multe ori, căzuse în mîna asupritorilor și barbarilor, dar, cu timpul, invadatorii plecau sau erau alungați. Și atunci, vechea ordine se restabilește și oamenii se întorceau la traiul de dinainte.

Datoria preoților era de a menține această ordine: lumea avea un destin și era guvernată de legi. Trecuse timpul în care se străduiau să-i înțeleagă pe zei, venise vremea să-i asculte și să le facă pe plac. Erau capricioși și se mîniau iute.

Dacă culesul n-ar avea ritualul lui, pămîntul n-ar da rod. Dacă nu s-ar face jertfe, orașul ar fi invadat de boli fatale. Dacă zeul Timpului ar fi din nou provocat, ar putea face ca grîul și oamenii să nu mai crească.

— Uite, Al Cincilea Munte, îi spuse comandantului. De pe piscul lui, zeii guvernează valea și ne ocrotesc. Au pentru Akbar un plan pentru toată veșnicia. Străinul va fi ucis sau se va întoarce acasă, guvernatorul va dispărea într-o zi și fiul lui va fi mai înțelept ca el. Tot ce ni se întîmplă este trecător.

— Ne trebuie o nouă căpetenie, spuse comandantul Dacă rămîm pe mîna actualului guvernator ne ducem de rîpă.

Preotul știa că aceasta era dorința zeilor, pentru a pune capăt pericolului reprezentat de scrierea din Byblos, dar nu spuse nimic. Se bucură să constate, încă o dată, că, vrînd-nevrînd, guvernatorii împlinesc destinul Universului.

În timpul plimbării prin oraș, Ilie îi explică guvernatorului planurile lui de pace și acesta îl numi ajutorul său. Cînd ajunseră în piața centrală, se văzu iar înconjurat de bolnavi, dar le spuse că zeii de pe Al Cincilea Munte îi interzisese să vindece. Pe înserate, se duse la casa văduvei. Copilul se juca în fața casei și el îi mulțumi Domnului că putuse mijloci miracolul.

Femeia îl aștepta cu cina. Pe masă, văzu cu mirare o cană cu vin.

— Oamenii au adus daruri pentru a te înveseli, îi explică ea. Iar eu îți cer iertare pentru nedreptatea pe care ți-am făcut-o.

— Ce nedreptate? se miră Ilie. Nu vezi că tot ce se întîmplă este din voia Domnului?

Văduva surîse și ochii începură să-i strălucească, iar el observă cît era de frumoasă. Era cel puțin cu zece ani mai în vîrstă, dar simțea pentru ea o adîncă tandrețe. Nu era învățat cu așa ceva și îl cuprinse panica, își aminti de ochii Izabelei și de ruga pe care o făcuse la ieșirea din palatul lui Ahab — să aibă și el parte de o nevastă din Liban.

— Deși am trăit în zadar, îl am, totuși, pe fiul meu și povestea lui va dăinui, căci s-a întors de pe tărîmul morții, spuse femeia.

— N-ai trăit în zadar. Eu am venit în Akbar din porunca Domnului și tu m-ai primit în casa ta. Dacă povestea fiului tău va fi pomenită, sînt sigur că și a ta va fi.

Femeia umplu cîmile și băură amîndoi pentru soarele care apunea și pentru stelele de pe cer.

— Ai venit dintr-o țară îndepărtată, la îndemnul unui Dumnezeu necunoscut mie, dar la care acum mă închin și eu. Și copilul meu s-a întors de pe un tărîm îndepărtat și va avea o istorie minunată de povestit nepoților săi. Preoții o vor consemna și o vor transmite generațiilor viitoare.

În memoria preoților orașele își păstrau trecutul, cuceririle, vechii zei și războinicii care le-au apărat cu prețul sîngelui lor. Chiar dacă acum se inventaseră noi

metode de a conserva trecutul, memoria preoților era singura în care aveau încredere locuitorii din Akbar. De scris, oricine poate să scrie ce vrea, dar nimeni nu-și amintește niște lucruri care n-au existat.

— Ce-aș avea eu de povestit? spuse femeia și umplu din nou cana pe care Ilie o golise dintr-o sorbire. N-am nici puterea, nici frumusețea Izabelei. Viața mea este o viață oarecare: o căsătorie stabilită de părinți pe cînd eram copilă, treburile casei care m-au năpădit imediat după aceea, rugăciuni în zilele sfinte, un soț mereu ocupat cu alte treburi. Cît a trăit, n-am vorbit nici măcar o dată despre ceva important. El era preocupat de negoțul lui, eu aveam grijă de casă și așa au trecut cei mai frumoși ani din viața noastră. După ce a murit, am rămas cu sărăcia și cu un copil de crescut. Cînd va fi mare va străbate mările și eu nu voi mai însemna nimic pentru nimeni. Nu mi-e ciudă și nu sînt mînioasă, dar am conștiința inutilității mele.

Ilie își mai umplu o cană. Inima îi dădea semnale de alarmă, începea să-i placă tovarășia femeii. Dragostea putea fi o experiență mai înspăimîntătoare decît aceea de a te afla față în față cu un arcaș care țintește spre inima ta. Dacă săgeata își nimerește ținta, ești mort și de restul are grijă Dumnezeu. Dacă te lovește dragostea, trebuie să-ți asumi singur consecințele.

„Mi-am dorit atît de mult să iubesc”, se gîndi el. Iar acum, cînd dragostea se afla în fața lui, căci fără în-

doială se afla acolo, trebuia numai să nu se ferească de ea, singura lui dorință era s-o uite cît mai repede.

Gîndul i se întoarse înapoi, la ziua în care sosise în Akbar, după exilul petrecut la Cherit. Fusesse atît de vlăguit și însetat, încît nu-și mai amintea de nimic altceva decît de momentul în care își revenise din leșin și o văzuse pe ea, încercînd să-i umezească buzele. Nu se aflase niciodată atît de aproape de o femeie. Ochii ei erau la fel de verzi ca ai Izabelei, numai că aveau o strălucire aparte, ca un reflex al cedrilor, al oceanului pe care-l visase de atîtea ori și nu apucase să-l vadă, sau — era oare cu puțință? — al propriului său suflet.

„As vrea atît de mult să-i pot spune toate acestea, dar nu știu cum. E mai ușor să vorbești despre iubirea de Dumnezeu.”

Ilie mai bău puțin vin. Ea crezu că spusese ceva care-l supărase și schimbă vorba.

— Ai urcat pe Al Cincilea Munte? îl întrebă.

El încuviință din cap.

I-ar fi plăcut să-l întrebe ce văzuse acolo și cum de reușise să scape de focul divin. Dar el nu părea să se simtă în largul lui.

„Este proroc. Citește în inima mea”, gîndi ea.

De cînd apăruse israelitul în viața ei, totul se schimbase. Pînă și sărăcia părea mai ușor de îndurat, căci acest străin trezise în ea un sentiment pe care nu-l mai cunoscuse niciodată: dragostea. Cînd fiul ei căzuse bolnav, se luptase cu toți vecinii pentru ca el să poată rămîne.

Știa că, pentru el, nu exista nimic mai important ca Dumnezeu. Era conștientă că totul nu e decît un vis prostesc. Bărbatul din fața ei putea pleca în orice moment și o ucidă pe Izabela și nu s-ar fi întors să-i povestească și ei despre cele întîmplate.

Oricum, ar fi continuat să-l iubească, pentru că, pentru prima dată în viața ei, știa ce înseamnă libertatea. Putea să-l iubească, fără ca el să afle vreodată. N-avea nevoie de permisiunea lui ca să-i ducă dorul să se gîndească la el toată ziua, să-l aștepte cu cina și să se îngrijoreze de cîte intrigi pot țese oamenii împotriva unui străin.

Da, asta era libertatea: să simtă ce-si dorea, indiferent de părerea altora. Se luptase deja cu prietenii și cu vecinii pentru a-l putea păstra lîngă ea. Nu trebuia să se lupte și cu ea însăși.

Ilie bău puțin din cană, ceru iertare și se duse la el în cameră. Ea ieși afară, se bucură să-și vadă fiul ju-cîndu-se în fața casei și hotărî să facă o scurtă plimbare.

Se simțea liberă, pentru că dragostea eliberează.

Ilie rămase mult timp cu privirea pironită pe pereți. În sfîrșit, se hotărî să-și cheme îngerul.

— Îmi simt inima în pericol, îi spuse.

Îngerul nu-i răspunse. Ilie se întreba dacă să mai continue, dar era deja prea târziu, doar nu-l chemase fără motiv.

— Cînd mă aflu în fața acestei femei, nu mă simt bine.

— Ba dimpotrivă, îi răspunse îngerul. Dar asta te deranjează, pentru că s-ar putea să te îndrăgostești.

Ilie se simți rușinat că îngerul știa ce se petrece în sufletul lui.

— Dragostea e periculoasă, spuse el.

— Foarte periculoasă, îi răspunse îngerul. Și ce-i cu asta?

În clipa următoare, dispăru.

Îngerul n-avea sufletul sfîșiat de îndoieli. Știa prea bine ce e dragostea. Regele Israelului îl părăsise pe Dumnezeu, pentru că Izabela, prințesa din Sidon, îi furase inima. Se povestea că regele Solomon își pierduse tronul tot din pricina unei străine. Regele David îl trimisese la moarte pe unul dintre cei mai buni prieteni, pentru că se îndrăgostise de soția acestuia. Din cauza Dalilei, Samson fusese prins și filistenii îi scosese ochii.

Cum să nu știe ce e dragostea? Istoria era plină de povești tragice. Și chiar dacă n-ar cunoaște scrierile sfinte, avea exemplul prietenilor săi, și al prietenilor prietenilor săi, cu lungile lor nopți de neliniște și suferință. Dacă ar fi avut o nevastă în Israel, i-ar fi venit foarte greu să-și părăsească orașul și să îndeplinească porunca Domnului, iar acum ar fi fost mort.

„Mă lupt în zadar”, se gîndi el. „Dragostea va cîștiga această bătălie și o voi iubi pînă la sfîrșitul zilelor mele. Doamne, trimite-mă înapoi în Israel, să nu fiu nevoit să-i spun acestei femei ceea ce simt. Pentru că ea nu mă iubește și-mi va răspunde că inima ei a fost îngropată o dată cu trupul soțului ei, mort ca un erou.”

A doua zi, Ilie se întîlni din nou cu comandantul. Află de la el că mai apăruseră și alte corturi în vale.

— În acest moment care e raportul de forte?

— Nu dau informații unui dușman al Izabelei.

— Sînt consilierul guvernatorului, îi răspunse Ilie. Am fost numit aseară. Ți s-a comunicat și dumitale, așa că aștept un răspuns.

Comandantul abia își stăpîni pornirea de a-l ucide pe străin.

— Asirienii au de două ori mai mulți soldați ca noi, îi răspunse în cele din urmă.

Ilie știa că inamicul avea nevoie de o forță mult superioară.

— Ne apropiem de momentul ideal pentru începerea negocierilor de pace. Vor înțelege că sîntem generoși cu ei și vom obține niște condiții mai bune. Orice general știe că, pentru a cuceri un oraș, invadatorii au nevoie de cinci oameni contra unu.

— Vor reuși să-i adune, dacă nu atacăm acum.

— Chiar de le vor sosi toate proviziile, nu vor avea apă suficientă pentru atîția oameni. Atunci va fi momentul să ne trimitem ambasadorii.

— Și care va fi acest moment?

— Vom aștepta ca numărul de războinici asirieni să mai crească puțin. Când situația va deveni insuportabilă, se vor vedea obligați să atace, dar, dată fiind proporția de trei sau patru de-ai lor contra unul de-al nostru, vor ști că îi așteaptă înfrângerea, în acel moment, emisarii noștri le vor oferi pacea, libera trecere și posibilitatea de a cumpăra apă. Este planul guvernatorului.

Comandantul nu spuse nimic, așteptînd să plece veneticul. Chiar dacă Ilie va fi mort, guvernatorul tot nu va renunța la idee. Își jură că, dacă s-ar ajunge pînă acolo, chiar el îl va omorî pe guvernator și mai apoi s-ar sinucide, căci n-ar putea înfrunta mînia zeilor.

Pînă atunci, în nici un caz nu va permite ca țara lui să fie trădată pentru bani.

„Trimite-mă, Doamne, înapoi în Israel", se ruga Ilie în fiecare seară, umblînd pe vale. „Nu lăsa ca inima mea să rămînă prizonieră aici, în Akbar."

Urmînd un obicei al prorocilor pe care-1 văzuse în copilărie, începu să se plesnească cu un bici, ori de cîte ori îi zbura gîndul la văduvă. Spatele lui era tot o carne vie si două zile aiura de fierbințeală. Când își mai reveni, primul lucru pe care-1 zări cînd deschise ochii fu chipul femeii, îi îngrijea rănilor, ungîndu-1 cu alifii și untdelemn de măsline, îi aducea în cameră mîncarea, căci era prea slăbit să poată coborî la masă.

Cînd se înzdrăveni, începu iar să cutreiere valea.

„Du-mă, Doamne, înapoi în Israel", se ruga Ilie. „Inima mea este deja prizonieră în Akbar, dar trupul meu poate porni la drum."

Îngerul își făcu apariția. Nu era îngerul Domnului, cel pe care-1 văzuse sus pe munte, ci era îngerul lui păzitor, cu care vorbise de atîtea ori.

— Domnul ascultă rugile celor ce vor să scape de ură, dar rămîne surd la ruga celor ce se feresc de iubire.

În fiecare seară cinau toți trei împreună. Așa cum le promisese Domnul, făina din vas nu se împutina și untdelemnul din ulcior nu scădea.

Rar schimbau o vorbă în timpul mesei. Totuși, într-o seară, copilul întrebă:

— Ce este un proroc?

— Cineva care continuă să audă aceleași voci din copilărie si crede în ce i se spune. Cineva care poate afla, astfel, ce gîndesc îngerii.

— Știu despre ce vorbești, spuse copilul. Și eu am niște prieteni, pe care numai eu îi văd.

— Să nu-i uiți niciodată, chiar dacă oamenii mari îți spun că e o prostie. Astfel, vei putea cunoaște voia Domnului.

— Voi cunoaște viitorul, precum ghicitorii din Babilon, zise băiatul.

— Prorocii nu ghicesc viitorul. Transmit doar cuvîntul Domnului pe care le e dat să-1 audă. De aceea mă aflu aici, dar nu știu cînd mă voi întoarce în țara mea. Domnul îmi va comunica aceasta la momentul potrivit.

Ochii femeii se întristară. Da, într-o bună zi, va pleca.

Ilie încetă să mai ceară ajutorul Domnului. Hotărîse că, atunci cînd va veni vremea să plece din Akbar, îi va lua cu el pe văduvă și pe fiul ei. Pînă atunci, nu le va pomeni nimic despre hotărîrea lui.

Poate că ea nici nu vrea să plece. Poate că nici nu înțeleșese ce simțea pentru ea, doar și lui îi luase destul timp să înțeleagă, în acest caz, cu atît mai bine, va putea să se dedice trup și suflet misiunii sale: izgonirea Izabelei și refacerea Israelului. Va fi destul de ocupat ca să se mai gîndească la dragoste.

„Domnul este păstorul meu", își spuse el, amintindu-și de o veche rugăciune a lui David. „Îmi va răcori inima și mă va duce la apele odihnei."

„Și nu mă va lăsa să-mi risipesc rostul vieții", adăugă de la el.

Într-o seară, se întoarse acasă mai devreme ca de obicei și o găsi pe văduvă așezată pe prag.

— Ce faci?

— Nimic, ce să fac? răspunse ea.

— Atunci, învață, în momentul acesta, mulți oameni au renunțat să mai trăiască. Nu se mînie, nu plîng, așteaptă doar să treacă timpul. N-au acceptat provocările vieții, iar viața nu-i mai provoacă. Același pericol te paște și pe tine. Fă ceva, înfruntă viața, dar nu te resemna.

— Viața mea a căpătat un nou sens, de cînd ai apărut tu, spuse ea cu ochii în pămînt.

Pentru o fracțiune de secundă, simți că ar putea să-i spună și el ce avea pe suflet. Dar își luă gîndul — precis că ea se referise la altceva.

— Pune mîna și fă ceva, schimbă el vorba. Astfel timpul nu-ți va fi dușman, ci aliat.

— Ce-as putea învăța? Ilie se gîndi puțin.

— Scrierea din Byblos. Îți va folosi cîndva, dacă vei călători.

Femeia hotărî să se dedice studiului cu trup și suflet. Nu se gîndise niciodată să plece din Akbar dar, după cum îi vorbise, poate că el ar dori s-o ia cu el.

Simți din nou gustul libertății, începu să se scoale iar în zori și să umble surîzătoare pe străzi.

— Ilie trăiește, îi spuse comandantul preotului, două Juni mai tîrziu. N-ai reușit să-1 ucizi.

— În tot Akbarul nu vei găsi pe cineva care să dorească să preia această misiune. Israelitul i-a mîngîiat pe bolnavi, i-a vizitat pe prizonieri, i-a hrănit pe cei flămînzi. Cînd vreun om se ceartă cu vecinul său, se duce la el și cu toții acceptă judecata lui, pentru că este dreaptă. Guvernatorul se folosește de el pentru a-si spori popularitatea, dar nimeni nu pare să bage de seamă.

— Negustorii nu vor război. Dacă guvernatorul va deveni atît de popular încît va reuși să convingă poporul că e mai bine să fie pace, nu-i vom mai putea alunga pe asirieni în vecii vecilor. Ilie trebuie omorît numaidecît.

Preotul arată spre Al Cincilea Munte și spre vîrfurile lui veșnic învăluite în ceață.

— Zeii nu vor îngădui ca țara să fie umilită de o putere străină. Ne vor da un semn, se va întîmpla ceva și noi vom profita de ocazie.

— Ce anume?.

— Nu știi, dar voi fi atent la semne. Nu-i mai da date corecte despre ostile asiriene. Dacă te întreabă ceva, spune că raportul invadatorilor este încă de patru la unu. Între timp, continuă să pregătești ostenii.

— De ce să fac asta? Dacă vor ajunge să fie cinci la unu, sîntem pierduți.

— Nu, ne vom afla pe picior de egalitate. Cînd va începe lupta, nu vei avea de combătut un inamic inferior și nu vei fi socotit un laș, care profită de slăbiciunea celuilalt. Oastea din Akbar va înfrunta un adversar la fel de puternic ca ea și va cîștiga bătălia, pentru că strategia comandantului ei a fost cea mai bună.

Măgulit, comandantul acceptă propunerea. Și, din acel moment, începu să ascundă adevărul de guvernator și de Ilie.

Mai trecură două luni și, într-o dimineață, oastea asiriană atinsese proporția de cinci soldați la un apărător din Akbar. Puteau porni atacul în orice moment.

De cîțva timp, Ilie îl bănuia pe comandant că dă date mincinoase despre inamic, dar acest lucru lucra în favoarea sa: în momentul în care raportul de forțe va fi atins punctul critic, va fi ușor să convingă populația că pacea era singura soluție.

Se gîndi la asta în timp ce se îndrepta spre piață, unde, o dată pe săptămînă, obișnuia să-i ajute pe oamenii locului să-si rezolve disputele, în general era vorba de fleacuri: certuri între vecini, bătrîni care refuzau să mai plătească impozitele, negustori care se socoteau păgubiți în tranzacțiile lor.

Guvernatorul era deja acolo. Obișnuia să apară, din cînd în cînd, să-1 vadă lucrînd. Antipatia lui Ilie împotriva lui dispăruse cu totul. Descoperise că este un om înțelept, preocupat să prevină problemele, deși nu credea în lumea spiritului și se temea teribil de moarte, în diverse ocazii se folosise de propria autoritate pentru a da valoare de lege vreunei hotărîri luate de Ilie. Alteori nu era de acord cu o sentință și, după o vreme, Ilie își dădea seama că guvernatorul avusese dreptate.

Akbarul începea să devină un oraș fenician model. Guvernatorul crease un sistem de impozite mai drept, amenajase străzile și știa să gospodărească inteligent fondurile obținute din taxele percepute pe mărfuri. La un moment dat, Ilie ceruse să se termine cu consumul de vin și de bere, pentru că în majoritatea conflictelor pe care le avea de rezolvat era vorba de agresiuni comise la băutură. Guvernatorul îi replicase că, într-un oraș mare, astfel de lucruri trebuiau să se întîmple. Se spunea că zeii se bucurau cînd oamenii se veseleau la sfîrșitul unei zile de muncă și îi ocroteau pe bețivi.

În afară de asta, ținutul avea faima de a produce unul dintre cele mai bune vinuri din lume și călătorii ar fi intrat la bănuială, dacă ar fi constatat că localnicii nu mai consumă respectiva băutură. Ilie respectă decizia guvernatorului și ajunsese la concluzia că oamenii veseli muncesc mai cu spor.

— N-ar trebui să te obosești atîta, spuse guvernatorul, înainte ca Ilie să se apuce de treabă. Un consilier trebuie doar să-1 ajute pe conducător cu sfaturile lui.

— Mi-e dor de țara mea și, cînd lucrez, mă simt folositor și uit că sînt un venetic, îi răspunse el.

„Și reușesc să-mi țin în frîu sentimentele față de ea”, se mai gîndi în sinea sa.

Tribunalul popular avea un public mereu atent la tot ce se întîmpla. Oamenii începură să se adune: unii dintre ei erau bătrîni, care nu mai puteau munci la cîmp și veneau să aplaude sau să fluiera hotărîrile date de Ilie, alții erau direct interesați în respectiva chestiune, fie ca victime, fie pentru că ar fi putut trage profit de pe urma sentinței. Erau și femei și copii care, neavînd ce face, veneau acolo să-si omoare timpul.

Începu judecata. Primul era cazul unui păstor care visase o comoară ascunsă lîngă piramidele egiptene și era în căutare de bani ca să ajungă acolo. Ilie nu fusese niciodată în Egipt, dar știa că se află departe, așa că îi spuse că nici cu ajutorul celorlalți n-ar fi putut aduna banii necesari; dar, dacă s-ar hotărî să-și vîndă oile pentru a plăti prețul visului său, precis va găsi ce va căuta.

Apoi veni o femeie care dorea să învețe artele magice din Israel. Ilie îi spuse că el nu era profesor, ci un simplu proroc.

Tocmai se pregătea să dea soluția într-un caz în care un agricultor o jignise pe femeia altuia, cînd un soldat își făcu loc prin mulțime și se apropie de guvernator.

— O patrule a prins o iscoadă, spuse noul venit, asu-dînd din belșug. Il aduc înapoi!

Un fior străbătu mulțimea. Era pentru prima oară cînd vor asista la o astfel de judecată.

— Moarte! strigă cineva. Moarte dușmanilor!

Toți cei de față aprobă ținînd. Vestea se răspîndi cu iuțeala fulgerului în tot orașul și piața se umplu de oameni. Cu mare greutate reuși să judece și celelalte pricini, căci la tot pasul era întrerupt de cineva care striga să fie adus intrusul.

— Nu pot judeca un astfel de caz, spuse Ilie. Intră în competența autorităților din Akbar.

— Ce caută asirienii aici? spunea cîte unul. Oare nu știu că noi trăim în pace de cîteva generații?

— De ce vor apa noastră? strigă un altul. De ce ne amenință orașul?

De luni de zile nu îndrăznea nimeni să discute în public despre prezența inamicului. Deși vedeau tot mai multe corturi răsărind la orizont, deși negustorii susțineau că trebuie începute imediat negocierile de pace, populația din Akbar refuza să creadă că este amenințată de o invazie, în afară de mici incursiuni ale vreunui trib neînsemnat respinse rapid, războiul exista doar în memoria preoților. Ei vorbeau despre o națiune numită Egipt, despre cai și care de război și despre zeități cu chip de animale. Dar toate astea se în-tîmplaseră demult, Egiptul nu mai era o țară renumită, iar războinicii cu piele întunecată și grai ciudat se întorseseră în țara lor. Acum, locuitorii din Tir și Sidon stăpîneau mările și construiau un nou imperiu în lume. Și chiar dacă erau războinici cu experiență, descoperiseră o nouă armă: comerțul.

— De ce sînt mînioși? întrebă guvernatorul.

— Pentru că simt că se întîmplă ceva. Amîndoi știu că, de acum înainte, asirienii pot ataca oricînd. Amîndoi știu că șeful oștirii ne minte în ce privește numărul dușmanilor.

— Bine, dar n-o fi atît de nebun s-o spună cuiva. Ar semăna panică.

— Orice om simte cînd e în pericol, începe să reacționeze ciudat, are presimțiri, simte ceva plutind în aer. Si încearcă să se mintă, căci crede că nu va putea face față situației. Pînă acum au reușit să se păcălească, dar vine un moment în care vor trebui să înfrunte adevărul în față.

Sosi și preotul.

— Mergem la palat să convocăm Consiliul Akba-rului. Comandantul e pe drum.

— Nu-1 asculta, îi șopti Ilie guvernatorului. Te vor obliga să faci ceea ce nu vrei.

— Să mergem, insistă preotul. A fost prinsă o iscoadă și trebuie luate măsuri urgente.

— Să fie judecat în public, îi șopti din nou Ilie. Oamenii te vor ajuta, căci în sinea lor doresc să fie pace, deși se manifestă pentru război.

— Aduceți-1 aici! ceru guvernatorul. Din mulțime se auziră strigăte de bucurie. Vor asista și ei, pentru prima dată, la un Consiliu.

— Nu putem face așa ceva! spuse preotul. Este o chestiune delicată, care se cere a fi rezolvată în liniște!

Se auziră cîteva fluierături și foarte multe proteste.

— Aduceți-1, repetă guvernatorul. Va fi judecat aici, în piață, în mijlocul oamenilor. Am muncit împreună să facem din Akbar un oraș prosper și tot împreună vom hotărî la necaz.

Hotărîrea fu primită cu salve de aplauze. Un grup de soldați din Akbar își făcu apariția, tîrînd un om pe jumătate gol și plin de sînge. Probabil fusese bătut /dravăn înainte să fie adus.

O liniște grea se pogorî peste mulțime, de se auzea grohăitul porcilor și zgomotul făcut de copiii care se jucau la celălalt capăt al pieței.

— De ce v-ați atins de prizonier?! strigă guvernatorul.

— S-a împotrivit, răspunse unul din paznici. A spus că nu e iscoadă și că a venit să vorbească cu domnia voastră.

Guvernatorul puse să fie aduse trei jilțuri din palatul unde locuia. Slujitorii îi aduseră mantia de Judecător, pe care obișnuia s-o poarte la reuniunile Consiliului din Akbar.

El și preotul se așezară. Al treilea jilț era destinat comandantului, care încă nu sosise.

— Declar întrunit solemn Tribunalul Orașului Akbar. Să se apropie bătrânii.

Un grup de bătrâni se așezară în semicerc în spatele jilțurilor. Era sfatul bătrânilor. În vremurile de demult, hotărârile luate de ei erau respectate și duse la îndeplinire, în prezent, rolul acestui grup era doar decorativ. Se aflau acolo pentru a accepta tot ce va hotărî guvernatorul.

După ce fură îndeplinite câteva ritualuri, între care o rugăciune închinată zeilor de pe Al Cincilea Munte și pomenirea unor eroi din trecut, guvernatorul se adresă prizonierului.

— Ce dorești? îl întrebă.

Omul nu răspunse, îl privea ciudat, aproape sfidător.

— Ce dorești? insistă guvernatorul. Preotul îi făcu semn cu cotul.

— Ne trebuie un interpret. Nu ne cunoaște limba.

Ordinul fu dat și unul dintre paznici plecă în căutarea unui negustor care să poată servi ca interpret. Negustorii nu asistau niciodată la ședințele de judecată ale lui Ilie. Erau veșnic ocupați cu negoțul și cu socotitul câstigului.

În timp ce așteptau, preotul spuse în șoaptă: — L-au bătut pe prizonier de teamă. Dă-mi voie să conduc eu și nu spune nimic: panica îi face pe toți agresivi și dacă nu sîntem autoritari, putem pierde situația de sub control.

Guvernatorul nu spuse nimic. Și lui îi era teamă, îl căută din ochi pe Ilie, dar din locul unde stătea așezat, nu-l putea zări.

Își făcu apariția un negustor, adus cu forța de paznic. Era supărat pe judecători pentru că-l făceau să-si piardă timpul, cînd avea atîtea treburi de făcut. Dar preotul îl privi cu asprime și-i spuse să se liniștească și să traducă discuția.

— Pentru ce te afli aici? fu întrebarea guvernatorului.

— Nu sînt iscoadă, răspunse omul. Sînt una dintre căpeteniile oștirii și am venit să-ți vorbesc.

Mulțimea adunată, care urmărea scena într-o tăcere absolută, începu să se agite de îndată ce auzi traducerea. Strigau că minte și cereau să fie imediat omorît. Preotul ceru să se facă liniște și se întoarse spre prizonier:

— Despre ce vrei să vorbești?

— Umblă vorba că guvernatorul este un om înțelept, zise asirianul. Nu dorim să vă distrugem cetatea. Pe noi ne interesează Tirul și Sidonul. Dar Akbar se află în drum și stăpînește valea. Dacă vom fi nevoiți să luptăm, vom pierde timp și oameni. Am venit să propun o înțelegere.

— Omul spune adevărul, se gîndi Ilie. Constată că este încercuit de un grup de soldați, care-l împiedicau să vadă locul unde se afla guvernatorul. Judecă la fel ca noi. Dumnezeu a înfăptuit o minune și va pune capăt acestei situații periculoase.

Preotul se ridică în picioare și strigă către mulțime:

— Vedeți? Vor să ne învingă fără luptă!

— Spune mai departe, vorbi guvernatorul. Preotul însă îl întrerupse din nou:

— Guvernatorul nostru este un om bun, care nu vrea vărsare de sînge. Dar sîntem în stare de război, iar condamnatul din fața voastră ne este dușman!

— Are dreptate, strigă o voce din mulțime.

Ilie își dădu seama de greșeală. Preotul manevra cu dibăcie mulțimea, în timp ce guvernatorul încerca doar să facă dreptate, încercă să se apropie, dar primi un ghiont. Un paznic îl apucă strâns de braț.

— Rămii aici. Ideea a fost a dumatile, nu? auzi el o voce.

Se întoarse și îl văzu pe comandant, care zîmbea.

— Nu putem accepta nici o propunere, continuă preotul, gesticulînd elocvent. Dacă ne arătăm dispuși să negociem nu vom dovedi altceva decît că ne e teamă. Iar poporul Akbarului este un popor curajos. Poate face față oricărei invazii.

— Acest om dorește să fie pace, spuse guvernatorul, adresîndu-se mulțimii. Cineva replică:

— Negustorii vor pace, preoții doresc să fie pace, iar guvernatorii au grijă să fie pace. O oștire însă nu poate dori decît un lucru: războiul!

— N-ai văzut cum am reușit să înfruntăm amenințarea religioasă pe care o constituia Israelul fără să facem război? tună guvernatorul. N-am trimis trupe, nici corăbii, ci am trimis-o pe Izabela. Acum ei se închină lui Baal și n-a fost nevoie să sacrificăm nici măcar o viață pe cîmpul de bătaie.

— Aceștia n-au trimis o femeie frumoasă, ci si-au trimis războinicii! strigă și mai tare preotul.

Poporul cerea moartea asirianului. Guvernatorul îi apucă strîns brațul preotului.

— Stai jos, îi spuse. Ai mers prea departe.

— Ideea cu judecata publică a fost a dumitale. Sau mai degrabă a trădătorului de israelit, care pare să comande în Akbar în locul celui în drept.

— Mai târziu am să vorbesc cu el. Acum trebuie să aflăm ce vrea asirianul. Timp de multe generații, oamenii au încercat să-și impună voința prin forță. Vorbeau numai ei și nu îi interesa ce gîndeste poporul. Toate acele imperii au căzut pînă la urmă. Țara noastră a înflorit tocmai pentru că am învățat să ascultăm: așa a fost posibil să ne dezvoltăm comerțul, aflînd ce dorește celălalt și încercînd să-i îndeplinim dorințele. Rezultatul se vede după mărimea cîștigului. Preotul clătină din cap.

— Vorbele dumitale par înțelepte și nu există pericol mai mare ca acesta. Dacă ai spune prostii ar fi ușor de demonstrat că nu ai dreptate. Dar vorbele pe care le-ai rostit adineauri ne conduc spre o capcană.

Cei din rîndul întîii auzeau toată discuția. Pînă atunci, guvernatorul încercase întotdeauna să țină seama de opiniile exprimate de Consiliu și Akbarul dobîndise o reputație excelentă în acest domeniu. Tirul și Sidonul trimiseseră chiar emisari, pentru a vedea cum este administrată cetatea. Numele lui ajunsese la urechile împăratului și, cu puțin noroc, era posibil să ajungă să-și sfîrșească zilele ca ministru la curte.

Acum autoritatea lui fusese călcată în picioare în public. Dacă nu va lua imediat măsuri, va pierde respectul poporului și hotărîrile luate de el în chestiuni cît se poate de importante nu vor mai fi luate în seamă de nimeni.

— Te ascult, îi spuse prizonierului, făcînd abstracție de privirea furioasă a preotului și atrăgîndu-i atenția interpretului să traducă.

— Am venit să vă propun un tîrg, spuse asirianul. Voi ne lăsați să trecem și să ne continuăm marșul spre Tir și Sidon. Cînd vom înfrînge aceste două orașe, ceea ce se va întîmpla cu siguranță, căci războinicii lor sînt plecați pe mare să facă comerț, vom fi generoși cu Akbar și tu vei rămîne guvernator.

— Ați văzut? spuse preotul, sculîndu-se iar din jilț. Să creadă ei că guvernatorul nostru este în stare să vîndă onoarea Akbarului pentru o funcție!

Mulțimea începu să urle înfuriată. Prizonierul acela aproape gol și plin de răni voia să-și impună propriile reguli! Un om învins îndrăznea să le propună să predea orașul! Unii se repeziră să-l lovească, iar paznicii îi opriră cu multă greutate.

— Ascultați-mă! spuse guvernatorul, încercînd să strige mai tare ca ceilalți, în fața noastră se află un om fără apărare, de care n-avem de ce să ne temem. Știm că oștirea noastră este mai instruită și războinicii noștri sînt mai viteji. Nu trebuie să dovedim acest lucru nimănui. Dacă ne hotărîm să luptăm, vom învinge, dar cu prețul multor vieți.

Ilie închise ochii și se rugă ca guvernatorul să reușească să convingă poporul.

— Bătrînii noștri ne povestesc despre imperiul egiptenilor, dar acele vremuri au apus demult. Ne întoarcem la Evul de Aur, părinții și bunicii noștri s-au bucurat de vremuri de pace. De ce să rupem această tradiție? Războaiele moderne se duc cu arma comerțului și nu pe cîmpul de luptă.

Încetul cu încetul mulțimea se calmă. Guvernatorul cîștiga teren!

Cînd se făcu liniște, îi vorbi din nou asirianului.

— Ceea ce propui nu ajunge. Va trebui să plătiți taxele pe care le plătesc și negustorii pentru a traversa ținutul nostru.

— Crede-mă, n-aveți de ales, răspuse prizonierul. Avem destui oameni pentru a distruge cetatea și a-i omorî pe toți locuitorii. Ați trăit în pace de prea multă vreme și nu mai știți ce e lupta, noi, în schimb, am pornit să cucerim lumea.

În mulțime reîncepură protestele. Ilie își spuse: „Nu ar trebui să se arate sovăitor în acest moment.” Nu era însă ușor să tratezi cu prizonierul asirian, care, chiar îngenuncheat, se încăpățîna să-și impună condițiile. Soseau mereu alți oameni și Ilie observă că pînă și negustorii își lăsaseră treburile și veniseră în piață, îngrijorați de mersul evenimentelor. Procesul căpătase proporții periculoase și trebuia luată o hotărîre: negociere sau moarte.

Asistența se împărți în două tabere: unii apărau pacea, alții susțineau că Akbarul trebuie să lupte. Guvernatorul îi șopti preotului:

— Acest om m-a sfidat în fața mulțimii, dar și dumneata ai făcut același lucru.

Preotul se întoarse spre el și îi spuse printre dinți să-l condamne imediat la moarte pe asirian.

— Nu te rog, ci te oblig. Eu te mențin la putere și tot eu pot să te dau jos oricînd, pricepi? Știu cu ce jertfe pot potoli mînia zeilor, în caz că sîntem forțați să înlocuim familia conducătoare. Există precedente: s-au schimbat dinastii chiar și în Egipt, un imperiu ce a durat mii de ani. N-a căzut cerul peste oameni și nici ordinea din Univers n-a fost amenințată.

Guvernatorul se albi la față.

— Comandantul se află în mulțime, însoțit de cîțiva soldați. Dacă te încăpățînezi să negociezi cu acest om, le voi spune tuturor că zeii te-au părăsit și vei fi înlăturat. Să continuăm procesul și vei face exact ce-ți spun eu.

Dacă l-ar zări pe Ilie, ar mai avea o ieșire: i-ar cere prorocului israelit să spună cum i s-a arătat un înger pe Al Cincilea Munte, ar aminti povestea cu învierea fiului văduvei. Ar fi fost cuvîntul lui Ilie, care a demonstrat că poate face minuni, contra cuvîntului unui om care n-a dovedit niciodată că are vreo putere supranaturală.

Dar Ilie îl părăsise și nu mai avea scăpare. Pe deasupra, în acel moment, era numai un prizonier și nici o armată din lume nu pornește un război fiindcă a pierdut un soldat.

— Ai cîștigat de data aceasta, îi spuse preotului. Va veni ziua în care îl va pune să plătească.

Preotul încuviință din cap. Verdictul a fost dat imediat.

— Nimeni nu poate sfida orașul Akbar, spuse guvernatorul. Nimeni nu intră în orașul nostru fără încuviințarea poporului. Pentru că dumneata ți-ai permis acest lucru, ești condamnat la moarte.

În acel moment, Ilie își plecă privirile în pămînt. Comandantul zîmbea.

Însoțit de o mulțime tot mai numeroasă, prizonierul fu dus pe un teren din spatele zidurilor, îi smulseră și zdrențele care-l mai acopereau, lăsîndu-l gol. Unul dintre soldați îl împinse spre fundul unei rîpe și mulțimea formă un cerc în jurul lui, împingîndu-se unii pe alții, în căutarea unui loc de unde să vadă mai bine.

— Un soldat își poartă cu mîndrie vesmîntul de război și se arată vrăjmașului cu curaj. O iscoadă se îmbracă în haine muieresti pentru că este un laș, strigă guvernatorul ca să audă întreaga asistență. De aceea, te condemn să părăsești această lume, lipsit de demnitatea ce se cuvine vitejilor.

Poporul îl huidui pe prizonier și îl aplaudă pe guvernator.

Prizonierul murmură ceva, dar interpretul plecase și nimeni nu înțelegea ce spune. Ilie reuși să-și croiască drum prin mulțime și ajunse lîngă guvernator. Prea tîrziu. Cînd îi atinse mîneca, fu respins violent.

— Numai tu ești vinovat, tu ai propus judecata publică.

— Este vina ta, îi răspunse Ilie. Chiar dacă Consiliul s-ar fi reunit în secret, comandantul și preotul ar fi făcut ce-ar fi vrut. Am fost păzit tot timpul procesului. Aveau totul plănuț dinainte.

După obiceiul locului, preotul era cel care hotăra durata supliciului. El se aplecă, luă o piatră și o întinse guvernatorului: nu era destul de mare ca să-1 omoare pe loc, nici prea mică, pentru a-i prelungi mult timp suferința.

— Tu mai întâi.

— Sînt forțat să o fac, deși știu că am pornit pe un drum greșit, spuse încet, încît să-1 audă numai preotul.

— În toți acești ani, m-ai obligat să adopt cele mai dure poziții, în timp ce tu profitați de pe urma rezultatelor plăcute poporului, îi răspunse tot cu voce scăzută preotul. Eu m-am luptat cu sentimentul de îndoială și de vinovăție, am petrecut nopți de insomnie, urmărit de fantomele greșelilor pe care le-aș fi putut comite. Dar nu m-am lăsat doborât și, azi, Akbarul este un oraș invidiat de toată lumea.

Oamenii căutară pietre de mărimea stabilită și, un timp, se auzi doar zgomotul de pietre care se ciocnesc. Preotul continuă:

— Poate greșesc condamnîndu-1 pe acest om la moarte. Dar sînt sigur că apar onoarea acestui oraș. Nu sîntem trădători.

Guvernatorul ridică brațul și aruncă primul. Prizonierul se feri, dar, în clipa următoare, însoțită de țipete și huiduieli o ploaie de pietre se abătuse asupra lui.

Omul încerca să-și apere fața cu brațele și pietrele îl loveau în piept, în spate, în stomac. Guvernatorul dori să plece: văzuse spectacolul de multe ori și știa că moartea este lentă și dureroasă, că fața aceea se va transforma într-o masă amorfă de oase, păr și sînge, că oamenii vor continua să arunce cu pietre chiar după ce în trupul condamnatului nu va mai exista nici un strop de viață.

În cîteva minute, prizonierul va înceta să se apere cu brațele; dacă fusese un om bun în viața aceasta, zeii vor face ca una dintre pietre să-1 lovească în frunte ca să-și piardă cunoștința. Dimpotrivă, dacă fusese un om crud, va rămîne conștient pînă în ultima clipă.

Mulțimea urla și arunca furioasă cu pietre, iar condamnatul încerca să se apere cum putea. Deodată, își desfăcu brațele și vorbi într-o limbă pe care toți o înțelegeau. Plină de uimire, mulțimea încetă să arunce cu pietre.

— Trăiască Asiria! strigă el. În acest moment îmi privesc poporul și mor fericit, ca un general ce a încercat să-și salveze soldații. Mă duc să mă întîlnesc cu zeii și o fac bucuros, căci știu că vom cuceri acest pă-mînt!

— Ai văzut? zise preotul. A auzit și a înțeles tot ce am vorbit în timpul procesului!

Guvernatorul încuviință. Omul vorbea limba lor și aflase, deci, că există divergențe în Consiliul din Akbar.

— Nu mă plîng, căci imaginea țării mele îmi dă demnitate și forță, îmi dă bucurie! Trăiască Asiria! strigă din nou.

Cuprinsă din nou de spaimă, mulțimea reîncepu să arunce cu pietre. Omul le primea cu brațele deschise, fără să mai schițeze nici un gest de apărare. Era un războinic viteaz. Cîteva secunde mai tîrziu, zeii se îndurară de el, căci o piatră îl nimeri drept în frunte și omul leșină.

— Acum putem pleca, spuse preotul. Poporul din Akbar va face restul.

Ilie nu se întoarse la casa văduvei, începu să umble prin deșert fără nici o țintă.

— Domnul n-a făcut nimic, le spunea el ierburilor și pietrelor. Deși ar fi putut.

Îi părea rău de hotărîrea luată și se simțea vinovat de încă o moarte. Dacă ar fi acceptat ca adunarea Consiliului din Akbar să se facă în secret, guvernatorul 1-ar fi putut lua cu el. Ar fi fost ei doi împotriva preotului și comandantului. Ar fi avut mai multe șanse decît cu neinspirata judecată publică.

Pe deasupra, se lăsase impresionat de felul în care preotul știa să se adreseze mulțimii, căci chiar dacă nu era de acord cu nimic din ce spusese acesta, trebuia să recunoască că posedă o perfectă cunoaștere a rolului de conducător, încerca să-și amintească fiecare detaliu, căci, într-o bună zi, în Israel, va trebui să-i înfrunte și el pe rege și pe prințesa din Tir.

Rătăci astfel mult timp, privind munții, cetatea și corturile asirienilor în depărtare. El era doar un punct în acea vale, în lumea imensă din jurul lui, atît de nemărginită, încît nu i-ar fi ajuns o viață întreagă să-i dea de capăt. Poate că prietenii și dușmanii lui înțelegeau mai bine Pămîntul pe care le fusese dat să trăiască; puteau călători în țări îndepărtate, cutreiera mările, iubi o femeie fără a fi judecați pentru asta. Nici unul dintre ei nu-și mai asculta îngerul din copilărie și nici unul nu se gîndea să lupte în numele Domnului, își trăiau viața la timpul prezent și erau fericiți.

Era și el un om ca toți ceilalți și, în acel moment, ar fi dat orice să nu fi auzit niciodată vocea Domnului și a îngerilor Lui.

Dar viața nu-i făcuse din ce dorește omul, ci din ce făptuiește. Își aminti că de cîteva ori încercase să renunțe la misiunea primită și, cu toate acestea, iată, se afla aici, în vale, pentru că așa îi poruncise Domnul.

„Puteam rămîne, Doamne, un simplu tîmplar și mîinile mele ți-ar fi fost de folos în lucrarea Ta.”

Totuși, Ilie se afla aici, apăsător de povara războiului care avea să înceapă în curînd, de uciderea prorocilor de către Izabela, de uciderea cu pietre a căpeteniei asiriene și de spaima de a iubi o femeie din Akbar. Domnul îi făcuse un dar și el nu știuse ce să facă cu el.

În mijlocul văii apăru o lumină. Nu era îngerul lui păzitor, pe acela doar îl auzea vorbind, dar nu-l vedea. Era un înger al Domnului, care venise să-l sfătuiască.

— Aici nu mai pot face nimic, zise Ilie. Cînd mă pot întoarce în Israel?

— Cînd vei învăța să reconstruiești, îi răspunse îngerul. Adu-ți însă aminte ce i-a spus Dumnezeu lui Moise înainte de bătălie. Bucură-te de fiecare clipă, pentru că mai apoi să nu-ți pară rău, să nu regreti că ți-ai irosit tinerețea, în fiecare etapă a vieții sale, Dumnezeu îi hărăzește omului cîte o încercare.

Grăit-a Domnul către Moise: „Să nu vă temeți, să nu slăbească inima voastră înaintea luptei, nu vă înspăimîntați de dușmanii voștri. Cel ce și-a sădit vie și n-a mîncat din ea, să se întoarcă și să se bucure de ea, ca să nu moară în bătălie și să se folosească altul de ea. Cel ce iubește o femeie și n-a luat-o, acela să iasă și să se întoarcă la casa sa, ca să nu moară în bătălie și să i-o ia altul.”

Ilie mai merse un timp, încercînd să înțeleagă cele auzite. Cînd se pregătea să se întoarcă în Akbar, o zări pe femeia iubită așezată pe o piatră, cu fața spre Al Cincilea Munte, la cîteva minute distanță de locul unde se afla el.

„Ce caută acolo? Oare știe de judecată, de condamnarea la moarte și de pericolele care ne așteaptă?”

Trebuia s-o prevină imediat. Se hotărî să se apropie.

Ea îl văzu și îi făcu semn. Ilie părea că uitase de vorbele îngerului, căci neliniștea îl cuprinse din nou. Încercă să se prefacă preocupat de treburile cetății, ca ea să nu își dea seama cît de tulburate îi erau și inima și mintea.

— Ce faci aici? o întrebă cînd ajunse în fața ei.

— Caut inspirație. Scrierea pe care o învăț m-a îndemnat să mă gîndesc la forma văilor, a munților și a cetății Akbar. Cîțiva negustori mi-au dat vopsele de toate culorile, să scriu pentru ei. M-am gîndit să le folosesc pentru a zugrăvi lumea în care trăiesc, dar știu că nu e ușor: eu am culori, dar numai Domnul știe să le potrivească armonios.

Pe cînd vorbea, privea fix spre Al Cincilea Munte. Era cu totul altă femeie decît cea pe care o cunoscuse cu cîteva luni în urmă, cea care aduna vreascuri la poarta cetății. Prezența ei solitară în mijlocul desertului, îi inspira încredere și respect.

— De ce toți munții au un nume și numai Al Cincilea Munte are doar un număr? întrebă Ilie.

— Ca să nu bage zîzanie între zei, îi răspunse ea. Din bătrîni se spune că, dacă oamenii i-ar fi dat muntelui numele vreunei zeități, ceilalți zei s-ar fi înfuriat și ar fi distrus Pămîntul. Se numește astfel pentru că este al cincilea munte pe care îl zărim dincolo de ziduri. Astfel, nu supărăm pe nimeni și Universul rămîne la locul lui.

Tăcură o vreme. Femeia rupse tăcerea:

— În afară de culori, mă mai gîndesc și la pericolul pe care-l reprezintă scrierea din Byblos. Ea îi poate supăra pe zeii fenicieni și pe Domnul Dumnezeuul nostru.

— Există numai un Dumnezeu, o întrerupse Ilie. Și orice popor civilizat are scrierea lui.

— Nu e vorba de asta. Cînd eram mică, obișnuiam să mă duc în piață, să mă uit cum lucrau pictorii de cuvinte pentru negustori. Desenele lor, în care foloseau scrierea egipteană, cereau multă pricepere și cunoștințe serioase. Acum, bătrînul și puternicul Egipt a decăzut, nu are bani să cumpere nimic și nimeni nu mai folosește limba lor; navigatorii din Tir și Sidon răspîndesc scrierea din Byblos în lumea întreagă. Vorbele și ritualurile sfinte pot fi înscrise pe tăblițe de lut și transmise de la un popor la altul. Ce se va întîmpla cu lumea, dacă oameni fără scrupule se vor apuca să se folosească de ritualuri pentru a schimba ordinea Universului?

Ilie înțelese ce vroia să spună femeia. Scrierea din Byblos se baza pe un sistem foarte simplu: era de ajuns să transformi semnele egiptene în sunete și apoi să alegi o literă pentru fiecare sunet. Așezînd aceste litere ordonat, puteai crea orice sunet posibil și puteai descrie tot ce exista în Univers.

Unele dintre sunete erau foarte greu de pronunțat. Problema fusese rezolvată de greci, care adăugaseră încă cinci litere, numite vocale, la cele douăzeci și ceva de caractere din Byblos. Își botezaseră invenția *alfabet*, nume care acum era folosit pentru a desemna noua formă de scriere.

Alfabetul ușurase mult contactele comerciale dintre diferite culturi. Sistemul egiptean cerea mult spațiu și pricepere pentru a desena ideile și, de asemenea, cerea cunoștințe profunde pentru a le descifra; fusese impus popoarelor cucerite,

dar nu reușise să supraviețuiască după căderea Imperiului. Pe cînd sistemul din Byblos se răspîndea rapid și adoptarea lui nu mai depindea de forța economică a Fenicieii.

Metoda Byblos, cu respectiva adaptare grecească, era pe placul negustorilor de diferite neamuri. Așa cum se întîmpla din cele mai vechi timpuri, ei erau cei care hotărau ce va rămîne în istorie și ce va dispărea o dată cu moartea cutărui rege sau personaj. Totul părea să indice că invenția feniciană era destinată să servească drept limbaj comun al comerțului, supraviețuind navigatorilor, regilor, prințeselor seducătoare, producătorilor de vinuri și meșterilor sticlari.

— Dumnezeu va dispărea dintre cuvinte? întrebă femeia.

— Va rămîne. Dar fiecare om va răspunde în fața Lui pentru tot ceea ce va scrie.

Ea scoase din mîneca hainei o tăbliță de lut, pe care era scris ceva.

— Ce înseamnă? întrebă Ilie.

— Este cuvîntul *iubire*.

Ilie rămase cu tăblița în mînă, dorind, dar neavînd curaj s-o întrebe de ce-i dăduse obiectul. Pe bucata de argilă, cîteva semne explicau de ce stelele se află pe cer, iar oamenii umblă pe pămînt.

Vru să i-o înapoieze, dar ea refuză.

— Am scris-o pentru tine. Știu care ți-e datoria, că într-o bună zi vei pleca și vei deveni dușmanul țării mele, căci va trebui s-o omori pe Izabela. În ziua aceea, s-ar putea să fii lîngă tine, ajutîndu-te să-ți îndeplinești misiunea, sau să lupt împotriva ta, căci prin venele Izabelei curge sîngele neamului meu. Cuvîntul scris pe tăblița din mîna ta este plin de mister. Nimeni nu poate ști ce trezește el în inima unei femei. Nici măcar prorocii care vorbesc cu Dumnezeu.

— Cuvîntul scris de tine nu mi-e străin, zise Ilie, băgînd tăblița sub mantie. M-am luptat cu el zi și noapte, și poate că nu știu ce trezește în inima unei femei, dar sînt sigur de ce e în stare să-i facă unui bărbat. Am destul curaj pentru a-l înfrunta pe regele Israelului, pe prințesa din Sidon și chiar Consiliul din Akbar, dar acest cuvînt — *iubire* — mă umple de spaimă. Ochii tăi mi l-au împlîntat în inimă, chiar înainte să-1 scrii pe tablă.

Tăcură amîndoi. Nu se mai gîndeau nici la moartea asirianului, nici la nebunia din oraș și nici la îngerul Domnului care putea să apară oricînd. Cuvîntul pe care îl scrisese ea era mai puternic decît toate acestea.

Ilie îi întinse mîna și ea i-o prinse. Rămaseră așa pînă ce soarele se ascunse după Al Cincilea Munte.

— Mulțumesc, îi spuse ea la întoarcere. De mult îmi doream să petrecem împreună o seară ca aceasta.

Cînd ajunseră acasă, îl aștepta un emisar al guvernatorului. Era chemat de urgență.

— Te-am ajutat și tu mă răsplătești dînd bir cu fugiții, îi spuse guvernatorul. Ce soartă crezi că te așteaptă?

— Viața mea este în mîinile Domnului. El hotărăște, nu tu, îi răspunse Ilie.

Guvernatorul se minună de îndrăzneala lui.

— Pot să-ți iau capul chiar acum, sau să te tîrăsc pe străzi, strigînd oamenilor că ai adus blestemul asupra lor. Va fi hotărîrea mea, și nu a Dumnezeului tău Unic.

— Va fi așa cum mi-a fost scris. Vreau să știi însă că n-am fugit. Soldații comandantului nu m-au lăsat să mă apropiu de tine. El vrea război și nu se va da îndărăt de la nimic.

Guvernatorul se hotărî să nu mai piardă timpul în discuții fără rost. Trebuia să-i expună profetului israelit planul său.

— Nu comandantul vrea război. Ca militar priceput ce e, își dă seama că oastea lui e mai mică, lipsită de experiență și ușor de înfrînt; ca om de onoare știe că riscă să se acopere de rușine în ochii urmașilor. Dar ambiția și trufia i-au întunecat inima. Crede că dușmanul se teme. Nu știe că războinicii asirieni sînt bine antrenați: cînd se pregătesc să meargă la oaste, aruncă fiecare o sămînfă în pămînt și, în fiecare zi, sar pe deasupra locului pînă ce aceasta încolțește; apoi continuă să sară peste planta care a răsărit. Nu se plictisesc niciodată și nu li se pare o pierdere de vreme. Copăcelul crește, iar ei sînt nevoiți să facă sărituri tot mai înalte. Cu răbdare și perseverență se pregătesc să înfrunte orice obstacol.

— Obişnuiesc să-și pregătească bine lupta. De luni de zile ne studiază.

Ilie îl întrerupse pe guvernator:

— Cine are interes să fie război?

— Preotul. Mi-am dat seama de asta la judecata prizonierului asirian.

— În ce scop?

— Nu știu, dar a fost destul de abil și a reușit să-i convingă și pe comandant și pe ceilalți. Acum, tot orașul este de partea lui și nu văd decît o ieșire din situația în care ne aflăm.

Făcu o pauză lungă și apoi se uită fix în ochii israelitului:

— Tu.

Guvernatorul porni să se plimbe nervos de colo pînă colo și vorbi pe nerăsuflăte:

— Și negustorii vor pace, dar nu pot face nimic. De altfel, au strîns destulă avere pentru a se muta în alt oraș, nșteptînd ca învingătorii să înceapă să le cumpere produsele. Restul populației nu mai judecă și cere să .il.idlm un inamic cu mult superior. Numai o minune i-ar putea convinge să se răzgîndească.

Ilie își încorda atenția.

— O minune?

— Ai înviat un copil care murise. I-ai ajutat pe oameni să-și găsească dreptatea și, deși ești un venetic, aproape toți te iubesc.

— Așa stăteau lucrurile pînă azi dimineață, spuse Ilie. Acum situația s-a schimbat și chiar tu ai descris-o adineauri: oricine susține pacea este considerat trădător.

— Nu-ți cer să susții nimic. Vreau să faci o minune la fel de răsunătoare ca readucerea la viață a băiatului. Apoi vei spune poporului că pacea este singura alegere și el te va asculta. Preotul își va pierde orice putere asupra oamenilor.

După un moment de tăcere, guvernatorul continuă: — Sînt dispus să încheiem un tîrg: dacă faci ceea ce ți-am cerut, credința în Dumnezeu Unic va fi religia obligatorie în Akbar. Tu te vei face plăcut Celui pe care-L slujești, iar eu voi reuși să negociez condițiile de pace.

Ilie urcă în camera sa de la catul de sus. Se ivise o ocazie pe care nici un profet n-o avusese vreodată: să convertească un oraș fenician. Ar fi prețul cel mai scump pe care l-ar plăti Izabela pentru răul făcut țării lui.

Propunerea guvernatorului îl pusese pe jar. Vru să coboare și s-o trezească pe femeie, dar se răzgîndi: poate că tocmai visa la frumoasa seară pe care o petrecuseră împreună.

Își chemă îngerul și acesta apărui.

— Ai auzit ce mi-a propus guvernatorul. Este o șansă unică.

— Nimic nu este o șansă unică, îi răspunse îngerul. Dumnezeu îi oferă omului multe ocazii. Și-apoi, amintește-ți ce ți s-a spus: nu ai voie să mai înfăptuiești nici o minune, pînă ce nu te vei întoarce în patria ta.

Ilie își plecă capul, în acel moment, apărui îngerul Domnului, care-l făcu să amuțească pe îngerul lui păzitor, grăind:

Iată următoarea minune pe care o vei săvîrși: Vei aduna tot poporul la poalele muntelui, într-un loc vei pune să se ridice un altar lui Baal și vei primi un vițel pentru acesta, în alt loc vei ridica un altar Domnului Dumnezeuul tău și pe el vei așeza, de asemeni, un vițel.

Și vei spune închinătorilor lui Baal: invocați numele zeului vostru, iar eu voi invoca numele Domnului. Lasă-i pe ei să o facă primii și toată dimineața să se roage și să implore ca Baal să coboare și să-și primească jertfa.

Ei vor striga și se vor creșta cu pumnalele și vor implora ca vițelul să fie primit de zeu, dar nimic nu se va întîmpla.

Cînd vor fi ostenit, vei umple cu apă patru cofe și le vei vărsa peste vițelul tău. Și o vei face și a doua oară și a treia oară. Apoi îl vei striga pe Dumnezeuul lui Abraham, al lui Isaac și al lui Israel, rugîndu-l să le arate tuturor slava Sa.

Atunci, Domnul va trimite focul din cer și va mistui vițelul tău de jertfă.

Ilie îngenunche pentru a mulțumi.

Ia aminte, continuă îngerul, această minune n-o vei putea înfăptui decît o singură dată în viață. Ai de ales dacă vrei s-o faci aici, pentru a evita războiul, sau în țara ta, pentru a-îferi pe ai tăi de amenințarea Izabelei.

Apoi, îngerul Domnului plecă.

Femeia se trezi devreme și-l zări pe Ilie așezat pe prag. Avea ochii duși în fundul capului, de nesomn.

Ar fi vrut să-l întrebe ce se întîmplase în timpul nopții, dar se temea de răspuns. Poate că n-a putut dormi din cauza celor spuse de guvernator și a războiului, dar poate că motivul era cu totul altul: tăblița pe care i-o dăduse. Dacă ar provoca discuția, ar putea risca să i se răspundă că iubirea unei femei nu se potrivea cu planurile Domnului.

— Vino să mănînci ceva, fură singurele vorbe pe care i le adresă.

Se trezise și băiatul, așa că se așezară la masă și mîncară toți trei.

— Mi-ar fi plăcut să mai stau cu tine aseară, dar guvernatorul avea nevoie de mine, spuse Ilie.

— Nu trebuie să-ți faci prea multe griji, îi răspunse ea, simțindu-și inima mai ușoară.

Cei din familia lui guvernează în Akbar de multe generații și vor ști ce au de făcut în fața pericolului.

— Am vorbit cu un înger. Mi-a cerut să iau o hotărîre foarte grea.

— Nici îngerii n-ar trebui să te tulbure; poate e mai bine să crezi că zeii se mai schimbă cu timpul. Strămoșii mei se închinau zeilor egipteni, care aveau chip de

animale. Zeii aceia au plecat și, pînă să vii tu, am fost educată să aduc jertfe lui Asherat, Eli, Baal și zeităților de pe Al Cincilea Munte. Acum, 1-am cunoscut pe Domnul, dar poate că și el ne va părăsi într-o zi și zeii care vor veni vor fi mai îngăduitori.

Băiatul ceru puțină apă. N-aveau.

— Mă duc să aduc, spuse Ilie.

— Merg și eu cu tine, se rugă băiatul. O luară spre fîntînă. În drum, trecură pe lîngă locul unde comandantul își instruia soldații încă din zori.

— Hai să ne uităm puțin, propuse băiatul. Cînd voi fi mare, mă voi face soldat. Ilie îi făcu pe plac.

— Care dintre noi mînuiește mai bine spada? tocmai întreba un războinic.

— Du-te la locul unde, ieri, a fost executat spionul, îi spuse comandantul.

Alege o piatră mare și vorbește-i urît.

— De ce să fac una ca asta? Piatra nu-mi poate răspunde.

— Atunci atac-o cu spada.

— Și spada se va rupe, spuse soldatul. Nu asta am vrut să știu; am întrebat cine este cel mai bun în mînuirea spadei.

— Cel mai bun este acela care se aseamănă cu o piatră, îi răspunse comandantul. Cel care, fără a scoate spada din teacă, reușește să-i convingă pe ceilalți că nimeni nu-l poate învinge.

„Guvernatorul are dreptate: comandantul este un înțelept”, se gîndi Ilie.

„Dar cînd orgoliul strălucește prea tare, orice înțelepciune se întunecă.”

Își continuă drumul. Băiatul îl întrebă de ce se antrenează atîta soldații.

— Nu numai soldații fac asta, ci și mama ta și eu și toți cei care fac lucrurile după voia inimii. Totul în viață cere pregătire.

— Chiar și atunci cînd vrei să fii proroc?

— Da, ca să te înțelegi cu îngerii. Dorim atît de mult să vorbim cu ei, dar n-auzim ce ne spun. Nu e ușor lucru să auzi. În rugile noastre, încercăm mereu să spunem unde am greșit și ce ne-am dori să se întîmple cu noi. Dar Domnul știe toate aceste lucruri și, uneori, ne îndeamnă să auzim ce ne spune Universul. Și să avem răbdare.

Băiatul îl privea mirat. Probabil că nu înțelegea nimic, dar Ilie simțea nevoia să continue. Cine știe, poate cînd va crește, vreunul dintre aceste gînduri îl va ajuta la greu.

— În viață, din toate bătăliile înveți cîte ceva, inclusiv din cele pierdute. Cînd ai să crești, ai să descoperi că ai mințit, că te-ai păcălit pe tine însuși, sau ai suferit pentru lucruri neînsemnate. Dacă ești un bun războinic, nu te vei învinovăți pentru toate acestea, dar nici nu vei repeta aceleași greșeli.

Se hotărî să se oprească. Un copil de vîrsta lui nu-i putea pricepe vorbele. Mergeau agale și Ilie privea străzile orașului care îl adăpostise cîndva și care acum era pe cale să dispară. Totul depindea de hotărîrea pe care o va lua.

Akbarul era mai puțin zgomotos decît de obicei, în piața centrală, oamenii vorbeau pe șoptite, de frică parcă să nu le poarte vîntul vorbele pînă la tabăra dușmană. Cei mai în vîrsta păreau să fie siguri că nu se va întîmpla nimic, tinerii erau însuflețiți de ideea de luptă, negustorii și meșteșugarii își făceau planuri de plecare la Tir sau Sidon, pînă se vor liniști lucrurile.

„Lor le e ușor să plece”, se gîndi. „Negustorii își pot transporta bunurile oriunde, meșteșugarii pot lucra și în alte locuri, unde se vorbește altă limbă. Dar eu trebuie să aștept învoire de la Domnul.”

Ajunseră la fîntînă și umplură două ciubere cu apă. În mod obișnuit, locul era plin de lume. Aici se adunau femeile să spele, să vopsească pînzeturi și să bîrfească despre tot ce se întîmpla în oraș. Aici nu existau secrete: noutățile din lumea negoțului, trădările conjugale, certurile dintre vecini, viața intimă a cîrmuitorilor, toate treburile — serioase sau frivole — erau discutate, criticate sau lăudate. Și chiar în lunile în care crescuse îngrijorător tabăra dușmană, subiectul preferat rămăsese Izabela, prințesa care-1 cucerise pe regele Israelului, îi lăudau curajul și erau sigure că, dacă se va întîmpla ceva cu orașul lor, ea se va întoarce acasă pentru a se răzbuna.

În dimineața aceea însă nu era aproape nimeni. Doar cîte va femei, care spuneau că trebuie să meargă pe cîmp, să adune cît mai multe cereale, căci asirienii vor închide în curînd toate intrările și ieșirile din oraș. Două dintre ele hotărîră să meargă la Al Cincilea Munte să ofere zeilor jertfe, pentru ca fiii lor să nu moară în luptă.

— Preotul a spus că putem rezista multe luni de zile, îi spuse o femeie lui Ilie. Trebuie doar să avem curajul necesar pentru a apăra onoarea orașului și zeii ne vor ajuta.

Copilul se sperie.

— Ne vor ataca? întrebă el.

Ilie nu-i răspunse. Depindea de el, de alegerea pe care i-o propusese îngerul aseară.

— Mi-e frică, mai spuse băiatul.

— Asta înseamnă că iubești viața. E firesc să-ți fie frică din cînd în cînd.

Ilie și băiatul ajunseră acasă spre prînz. Femeia era acolo, înconjurată de mici vase, pline cu vopsele de diferite culori.

— Am treabă, zise ea cu ochii la literele și frazele neterminate. Din cauza secetei, orașul s-a umplut de praf. Pensulele sînt îmbîcsite, praful intră în vopsea și mi-e greu să lucrez.

Ilie nu spuse nimic. Nu voia s-o facă părtașă la grijile lui. Se așeză într-un colț al încăperii și se cufundă în gînduri. Băiatul se duse afară să se joace cu prietenii lui.

„Are nevoie de liniște”, își spuse femeia și încercă să se concentreze asupra lucrului.

Lucră tot restul dimineții la cîteva cuvinte, pe care altfel le-ar fi scris în jumătate din acest timp, simțîn-du-se vinovată că nu reușește să facă ceea ce se aștepta de la ea. La urma urmei, era pentru prima dată în viață cînd i se dăduse șansa să-si întrețină familia din propria muncă.

Se întoarce la lucru. Folosea o foiță de papirus, pe care i-o adusese un negustor din Egipt, rugînd-o să scrie cîteva mesaje comerciale ce trebuiau trimise la Damasc. Materialul nu era de cea mai bună calitate și vopseaua se întindea mereu. „Oricum e mai bine decît scrisul pe argilă.”

În țările vecine foloseau tablele de argilă sau pieile de animale pentru trimiterea de mesaje. Deși egiptenii decăzuseră și aveau o scriere depășită, cel puțin găsiseră o metodă practică și ușoară de a-si înregistra calculele comerciale și evenimentele istoriei: tăiau fîșii dintr-o plantă ce creștea pe malul Nilului și, printr-un procedeu simplu, lipeau aceste fîșii una de alta, obținînd o foiță de culoare galbenă. Akbarul ar fi trebuit să importe materialul, căci planta era imposibil de cultivat. Deși era scump, negustorii îl preferau, căci puteau să-si

poarte însemnările în buzunar, ceea ce nu era cazul cu tăblițele de argilă sau cu pieile de animale.

„Totul devine mai simplu”, gîndi ea. Păcat că era nevoie de autorizație de la cîrmuire pentru a folosi alfabetul din Byblos și papirusul. O lege învechită impunea ca textele scrise să fie controlate de Consiliul din Akbar.

Cum termină lucrarea, i-o arată lui Ilie, care pînă atunci stătuse tăcut și privise.

— Îți place cum a ieșit? îl întrebă ea.

— Da, e frumos, răspunse el, cu gîndul aiurea. Vorbea, probabil, cu Dumnezeu și ea nu trebuia să-l întrerupă. Se duse să-l aducă pe preot.

Cînd se întoarse, Ilie ședea nemișcat în același loc. Cei doi bărbați se priviră în tăcere multă vreme.

Preotul fu cel care rupse tăcerea.

— Ești proroc și vorbești cu îngerii. Eu tălmăcesc doar legile din vechime, îndeplinesc ritualurile și încerc să-mi apăr turma de greșeli. De aceea știu că aceasta nu este o luptă între muritori, ci între zei și nu trebuie s-o împiedic.

— Îți admir credința, deși te închini unor zei care nu există, îi răspunse Ilie. Dacă situația actuală este, așa cum spui, rodul unei voințe divine, Domnul mă va folosi ca instrument pentru a-l învinge pe Baal și pe tovarășii săi de pe Al Cincilea Munte. Poate era mai bine dacă mă condamnai la moarte.

— M-am gîndit la asta, dar n-a fost nevoie. La momentul oportun, zeii au fost de partea mea.

Ilie nu mai comentă. Preotul se întoarse și apucă papirusul cu textul scris de femeie.

— E bine făcut, spuse. După ce citi atent cele scrise, își scoase inelul de pe deget, îl înmuie într-unul din vasele cu vopsea și aplică sigiliul în colțul din stînga. Dacă cineva era prins cu un papirus care n-avea sigiliul preotului, putea fi condamnat la moarte.

— De ce e neapărată nevoie să faceți acest lucru? întrebă femeia.

— Pentru că aceste papirusuri transportă idei, iar ideile înseamnă putere, răspunse preotul.

— Nu sînt decît niște învoieli comerciale.

— Dar ar putea fi planuri de luptă. Sau informații despre bogățiile noastre. Sau rugăciunile noastre sacre. Astăzi, cu literele și cu papirusul, e ușor să furi secretele unui popor. E greu să ascunzi tăblițele de argilă sau pieile de animal, dar papirusul plus alfabetul din Byblos pot ruina cultura unui neam și pot duce lumea la pieire.

O femeie năvăli în încăpere.

— Preotule! Preotule! Veniți să vedeți ce se întîmplă!

Ilie și văduva îl urmară. Veneau tot mai mulți oameni și se îndreptau în aceeași direcție. Aerul devenise irespirabil din cauza prafului pe care-l ridicau. Copiii alergau în fruntea celorlalți, rîzînd și făcînd larmă. Cei mari înaintau fără grabă, în tăcere.

Cînd ajunseră la poarta de miazăzi a cetății, zăriră o mică mulțime adunată. Preotul își croi drum printre oameni și dădu cu ochii de cel ce stîrnise toată agitația.

O santinelă din Akbar stătea în genunchi, cu brațele desfăcute în lături și cu palmele bătute în cuie pe un drug sprijinit pe umeri. Hainele erau făcute zdrențe, iar ochiul stîng îi fusese scos cu un băț.

Pe pieptul lui, cineva scrisese în asiriană, cu împunsături de pumnal. Preotul înțelegea egipteană, dar limba asiriană nu i se păruse destul de importantă ca s-o învețe. Fu nevoit să ceară ajutorul unui negustor care privea de pe margine.

— „Vă declarăm război”, traduse omul. Nimeni nu scoase nici un cuvânt. Ilie văzu cum se așterne panica pe fețele celor prezenți.

— Dă-mi spada, îi spuse preotul unui soldat care asista la scenă.

Soldatul se conformă și preotul, după ce porunci să fie anunțați guvernatorul și comandantul de cele întâmplate, cu o lovitură neașteptată, înfipse lama în inima santinelei îngenuncheate.

Omul scoase un geamăt și se prăbuși la pământ. Era mort, scăpase de durere și de rușinea de a se fi lăsat prins.

— Mîine mă voi duce pe Al Cincilea Munte să aduc jertfe zeilor, iar ei nu ne vor părăsi, spuse preotul către mulțimea înfricoșată.

Înainte să plece, se întoarse către Ilie:

— Ai văzut cu ochii tăi cum cerul ne vine în ajutor.

— Numai o întrebare, zise Ilie. De ce vrei să-ți vezi poporul pierind?

— Pentru că trebuie ucisă o idee. Cînd îl văzuse de dimineață cu femeia, Ilie pricepuse care era ideea ce trebuia ucisă: alfabetul.

— Prea târziu. E cunoscut în lumea întreagă și asirienii nu pot cuceri tot Pămîntul.

— Cine spune că nu? La urma urmei, zeii de pe Al Cincilea Munte sînt de partea oștilor lor.

Ore întregi cutreieră valea, așa cum făcuse și în ajun. Mai rămăsese o după-amiază și o noapte întreagă: nici un război nu se poartă pe întuneric, căci războinicii nu pot vedea dușmanul. Știa că Domnul îi dădea numai această noapte, pentru a schimba soarta orașului care-i oferise găzduire.

— Solomon ar ști ce să facă, îi spuse îngerului păzitor. Și David, și Moise, și Isaac. Ei au fost slujitori de încredere ai Domnului, nu ca mine, un biet nehotărît. Dumnezeu mă pune să hotărăsc în locul Lui.

— Istoria noastră străbună este plină de oameni care s-au aflat la locul potrivit în momentul potrivit, îi răspunse îngerul. Fii sigur că Domnul cere oamenilor numai ce sînt în stare să îplinească.

— În privința mea s-a înșelat.

— Orice necaz vine și pleacă. Așa s-au născut și gloria și tragedia lumii.

— Voi ține minte, zise Ilie. Dar cînd trec, tragediile lasă urme pe vecie, iar gloria, doar amintiri deșarte, îngerul nu-i răspunse.

— De ce, în tot timpul cît am stat în Akbar, n-am reușit să-mi găsesc nici un aliat să lupte alături de mine pentru pace? Ce însemnătate poate să aibă un proroc solitar?

— Ce însemnătate are soarele, care se plimbă pe cer de unul singur? Ce însemnătate are muntele care privește semeț în vale? Ce însemnătate are o fîntînă izolată? Toate acestea arată caravanei drumul de urmat.

— Mi-e inima plină de tristețe, zise Ilie, căzînd în genunchi cu brațele ridicate spre cer. De-aș putea muri în clipa aceasta, să nu-mi fie dat să-mi mînjesc mîinile cu sîngele poporului meu, sau al altui popor străin mie. Privește în urmă, ce vezi?

— Știi că nu pot vedea, spuse îngerul. Pentru că ochii-mi sînt încă orbiți de strălucirea slavei dumnezeiești, nu pot să văd altceva. Pot numai să înțeleg povestea inimii tale și să simt vibrațiile primejdiilor care te pîndesc. Nu pot să știu ce lași în urmă.

— Îți voi spune eu: iată, acolo se află Akbar. Văzut la ora asta, profilându-se la asfințit, pare un oraș frumos. M-am obișnuit cu străzile și zidurile lui, cu oamenii lui mărinimoși și primitivi. Deși trăiesc strâns legați de comerțul și de superstițiile lor, au sufletul la fel de curat ca celelalte neamuri. Am învățat de la ei multe lucruri noi. În schimb le-am ascultat plîngerile și, cu ajutorul lui Dumnezeu, am reușit să le rezolv conflictele interne. Am fost în pericol și mereu a sărit să mă ajute cineva. De ce trebuie să aleg între salvarea acestui oraș și mîntuirea poporului meu?

— Pentru că un bărbat trebuie să aleagă, îi răspunse îngerul, în asta îi stă forța: în puterea de a decide.

— E o alegere grea: trebuie să accept ca un popor să moară pentru ca altul să fie salvat.

— E și mai greu să-ți alegi propriul drum. Cine nu poate alege e mort în ochii Domnului, deși continuă să respire și să umble pe străzi. Cu toate acestea, continuă îngerul, nu e vorba de moarte. Nemurierea așteaptă cu brațele deschise toate sufletele care vor continua să-și împlinească menirea. Tot ce se află sub soare are un rost.

Ilie își ridică din nou brațele spre cer:

— Poporul meu s-a îndepărtat de Domnul din pricina unei femei frumoase. Fenicia poate fi distrusă din pricina unui preot care crede că scrierea reprezintă o amenințare la adresa zeilor. De ce Acela care a creat lumea alege tragedia pentru a scrie cartea destinului?

Strigătele lui Ilie răsunară în vale și se întoarseră cu ecoul.

— Nu știi ce vorbești, grăi îngerul. Nu există tragedie, ci inevitabil. Totul are o rațiune: va trebui doar să deosebești ce este trecător și ce este absolut.

— Ce este trecător? Întrebă Ilie.

— Inevitabilul.

— Și ce este absolut?

— Lecțiile inevitabilului.

Zicînd acestea, îngerul se îndepărtă.

În seara aceea, la cină, Ilie spuse femeii și băiatului:

— Pregătiți-vă lucrurile. S-ar putea să plecăm în orice clipă.

— De două nopți nu dormi, îi spuse femeia. Azi după-amiază, te-a căutat un emisar al guvernatorului. Zicea să te duci la palat. Eu i-am spus că ești în vale și că probabil vei dormi acolo.

— Ai făcut bine, îi răspunse Ilie și se duse drept la el în cameră, unde căzu într-un somn adînc.

A doua zi dimineată se trezi în acordurile unor instrumente muzicale. Cînd coborî să vadă ce se întîmplă, băiatul era deja la poartă.

— Ia te uită! zicea el, cu ochii strălucind de bucurie, începe războiul!

Un batalion de soldați, în ținută de luptă și înarmați, mășăluiau spre poarta de miazăzi a cetății. Cîțiva muzicanți băteau în tobe cadența pasului.

— Ieri îți era frică, îi spuse Ilie băiatului.

— Nu știam că avem atîția soldați. Războinicii noștri sînt cei mai buni!

Îl lăsă acolo pe băiat și ieși în stradă. Trebuia cu orice preț să-1 vadă pe guvernator. Și ceilalți locuitori ai orașului fuseseră treziți de sunetul cîntecelor de luptă și priveau scena hipnotizați. Pentru prima dată în viață asistau la defilarea unui batalion organizat, în straie militare și cu lăncile și scuturile strălucind în razele dimineții. Comandantul făcuse o treabă de invidiat, își pregătise oștirea pe ascuns și acum, de asta se temea Ilie, ar fi putut convinge pe oricine că victoria asupra asirienilor era posibilă.

Își croi drum printre soldați și reuși să ajungă în fruntea coloanei.

Guvernatorul și comandantul, călare, conduceau marșul.

— Făcusem un tîrg, îi spuse Ilie guvernatorului, alergînd pe lîngă calul acestuia. Pot să fac o minune!

Guvernatorul nu-i răspunse. Garnizoana trecu dincolo de zid și o luă spre vale.

— Tu știi că această armată e numai o iluzie! insistă Ilie. Asirienii au un avantaj de cinci la unu și sînt versați în războaie! Nu permite să fie distrus Akbarul!

— Ce dorești de la mine? i se adresă guvernatorul din mers. Ieri seară am trimis un emisar după tine și i s-a răspuns că nu ești în cetate. Ce era să fac?

— A-i înfrunța pe asirieni în cîmp deschis e curată sinucidere! Știți prea bine acest lucru!

Comandantul asculta discuția fără a face nici un comentariu. Ii prezentase deja guvernatorului strategia. Prorocul israelit ar fi probabil surprins s-o afle.

Ilie alerga pe lîngă caii celor doi, neștiind prea bine ce trebuia să facă.

Coloana de soldați părăsi cetatea, îndreptîndu-se spre mijlocul văii.

„Ajută-mă, Doamne”, se ruga el. „Așa cum ai oprit soarele în loc pentru a-1 ajuta pe Iosua în luptă, oprește timpul, să-1 pot convinge pe guvernator că face o greșeală.”

Pe cînd se ruga, auzi ordinul comandantului:

— Stați!

„Poate este un semn”, își spuse Ilie. „Trebuie să profit.”

Soldații se așezară pe două rînduri, față-n față, ca două ziduri umane, cu scuturile sprijinite de pămînt și lăncile împungînd văzduhul drept înainte.

— Ceea ce vezi sînt războinicii din Akbar, îi spuse guvernatorul lui Ilie.

— Văd niște tineri care sfidează moartea rîzînd, îi răspunse.

— Ei bine, aici e numai un batalion. Cea mai mare parte a oamenilor noștri se află în cetate, sus pe ziduri. Am pregătit cazane cu ulei clocotit pentru a le arunca în capul celor care vor încerca să le escaladeze. Avem provizii împărțite prin casele oamenilor pentru ca săgețile incendiare să nu ne lase fără hrană. După calculele comandantului, orașul poate rezista asediului aproape două luni. În timp ce asirienii se antrenau, nici noi n-am stat degeaba.

— Mie nu mi-ați spus nimic din toate astea, spuse Ilie.

— Nu uita ca, deși ai ajutat oamenii din Akbar, tot un străin rămîi și unele căpetenii te pot considera iscoadă.

— Dar îți doreai să fie pace!

— Se poate face pace și după ce începe lupta. Numai că se negociază în condiții de egalitate.

Guvernatorul mărturisi că fuseseră trimiși soli la Tir și Sidon pentru a înfățișa gravitatea situației. Nu i-a fost ușor să ceară ajutor, ceilalți puteau crede că nu e în stare să țină situația sub control. Dar ajunsese la concluzia că n-avea încotro.

Comandantul avea pregătit un plan ingenios: imediat ce va începe lupta, se va întoarce în cetate să organizeze rezistența. Oastea care se afla deja în câmp trebuia să ucidă câți dușmani putea și apoi să se retragă spre munți. Cunoșteau locul mai bine ca oricine și puteau să-i hărțuiască pe asirieni, slăbind încercuirea.

În scurt timp, vor sosi întăriri și armata asiriană avea să fie nimicită.

— Putem rezista cam șaiszeci de zile, dar nu va fi nevoie, îi spuse guvernatorul lui Ilie.

— Dar mulți vor muri.

— Putem muri cu toții, dar nimeni nu se teme. Nici măcar eu.

Guvernatorul se mira singur de curajul său. Nu participase niciodată la o bătălie și, pe măsură ce se apropia lupta, își făcea planuri cum să fugă din cetate.

În dimineața aceea, stabilise cu câțiva dintre oamenii lui cea mai credincioși cea mai bună cale de retragere. Nu se putea duce la Tir sau la Sidon pentru că ar fi fost considerat trădător, dar Izabela îl va primi, căci avea nevoie de oameni de nădejde.

Acum însă, pășind pe câmpul de bătăie, zărea în ochii soldaților o bucurie imensă, ca și cum toată viața se pregătiseră pentru ceva și acum venise, în sfârșit, clipa mult așteptată.

— Ne e frică până în clipa în care se întâmplă inevitabilul. După aceea, n-are rost să ne mai risipim puterile, îi spuse el lui Ilie.

Ilie era tulburat. Simțea același lucru și el, dar îi era rușine să recunoască, își aminti de emoția băiatului când trecuse trupa.

— Acum du-te, îi spuse guvernatorul. Esti un străin neînarmat și n-ai de ce să lupti pentru o idee în care nu crezi.

Ilie rămase pe loc.

— Vor veni, spuse comandantul. Spre deosebire de noi, tu nu ești pregătit. Nici acum Ilie nu se urni.

Scrutară orizontul. Nu se zărea nici un norișor de praf, deci armata asirienilor încă nu se mișcase.

Soldații din prima linie apucaseră lănciile cu hotărâre și le țineau în poziție de atac; arcașii își încordaseră pe jumătate arcurile, gata să țintească la ordinul comandantului. Câțiva împungeau aerul cu spada, în-călzindu-si mușchii.

— Totul e pregătit, repetă comandantul. Vor ataca.

Ilie îi simți euforia din glas. Era probabil nerăbdător să înceapă lupta. Voia să-și demonstreze vitejia. Și-i imagina pe războinicii asirieni, spadele lovind, strigătele și învălmășeala luptei, și chiar pe preoții fenicieni pomenindu-1 ca pe un exemplu de bărbăție și curaj.

Guvernatorul îi întrerupse gândurile:

— Nu fac nici o mișcare.

Ilie își aminti de ruga ce i-o făcuse Domnului: să oprească soarele pe cer, așa cum făcuse pentru Iosua. Încercă să vorbească cu îngerul, dar nu reuși.

Cu timpul, lăncierii își coborîră armele, arcașii își slăbiră arcurile și spadele reveniră în teacă. Soarele arzător al amiezii era ucigător și câțiva soldați leșinară din cauza căldurii. Oricum, detașamentul rămase pe poziții până la lăsarea serii.

Când soarele se ascunse la asfințit, războinicii se întoarseră în cetate. Păreau să se minuneze că supra-viețuiseră o zi.

Ilie rămase singur în vale. Merse un timp fără țintă și deodată văzu lumina, îngerul Domnului îi apără în față.

— Domnul ți-a ascultat ruga, grăi îngerul. A văzut îndoiala din inima ta.

Ilie își întoarse fața spre cer și mulțumi cu evlavie.

— Domnul e plin de slavă și putere. A ținut în loc armata asiriană.

— Nu e adevărat, îi răspunse îngerul. Ai spus că El ar trebui să hotărască și El a ales în locul tău.

— Plecăm, spuse el femeii și fiului ei.

— Nu vreau să plec, răspunse băiatul, îmi plac soldații din Akbar.

Mama îl sili să-și strângă lucrurile.

— Ia numai cât poți duce, îi spuse ea.

— Uită că sîntem săraci și n-am mare lucru de luat.

Ilie urcă în camera lui. Privi înjur ca pentru a-și lua rămas bun. Apoi coborî și rămase un timp cu ochii la văduvă, care-și strîngea vopselele.

— Îți mulțumesc că mă iei cu tine, îi spuse ea. Aveam cincisprezece ani cînd m-am măritat și nu știam ce e viața. Familiile noastre aranjaseră totul și am fost pregătită încă de mică pentru acel moment. Trebuia să-mi urmez soțul în orice împrejurare.

— Îl iubeai?

— Mi-am educat inima pentru asta. Cum nu aveam de ales, m-am convins pe mine însămi că acela era drumul cel bun. După ce mi-am pierdut bărbatul, m-am obișnuit cu zilele și nopțile pustii și m-am rugat la zeii de pe Al Cincilea Munte, în care credeam pe-atunci, să mă ia cînd fiul meu va putea trăi pe picioarele lui. Atunci ai apărut tu. Ți-am mai spus și ți-o repet: din ziua aceea am început să descopăr frumusețea din jur, silueta întunecată a munților profilîndu-se pe cer, sau luna care-și schimbă forma, pentru ca grîul să se înalțe. De multe ori noaptea, pe cînd tu dormeai, eu mă plimbam prin Akbar, ascultam scîncetul pruncilor abia născuți, cîntecele bărbaților care băuseră un pahar după isprăvirea lucrului, pașii apăsați ai santinelor de pe ziduri. De cîte ori mai înainte, am privit la toate acestea, fără să recunosc frumusețea? De cîte ori am privit cerul, fără să-mi dau seama cît este de înalt? De cîte ori am ascultat zgomotele cetății, fără să înțeleg că făceau parte din viața mea? Am prins din nou dragoste de viață. M-ai îndemnat să învăț scrierea din Byblos și eu te-am ascultat. Doar ca să-ți fac pe plac, dar am început să îndrăgesc ceea ce făceam și am descoperit ceva: viața mea căpăta sens, dacă eu o voiam.

Ilie o mîngîie pe păr. Făcea acest gest pentru prima dată.

— De ce n-a fost așa mereu? întrebă dînsa.

— Pentru că mi-era teamă. Dar azi, în așteptarea luptei, auzind cuvintele guvernatorului, m-am gîndit la tine. Teamă durează pînă începe inevitabilul; din acel moment, nu-și mai are rostul. Nu ne rămîne decît să sperăm că am luat hotărîrea cea bună.

— Sînt gata, spuse ea.

— Plecăm în Israel. Domnul mi-a spus ce am de făcut și îi voi împlini voia. Izabela va fi îndepărtată de la putere.

Ea nu spuse nimic. Ca toate femeile din Fenicia era mîndră de prințesa ei. Cînd vor ajunge acolo, va încerca să-l facă pe bărbat să se răzgîndească.

— Va fi un drum lung și nu ne vom odihni pînă ce nu îi voi împlini vrerea, spuse Ilie, parcă ghicindu-i gîndul. Pînă atunci, dragostea ta îmi va fi sprijin și cînd mă voi simți obosit de bătăliile duse în numele Lui, mă voi putea odihni la pieptul tău.

Băiatul apăru cu o desagă mică pe umăr. Ilie i-o luă și spuse femeii:

— A sosit clipa. Cînd vei străbate străzile Akbarului, întipărește-ți bine în minte fiecare casă și fiecare sunet, căci nu le vei mai vedea și nu le vei mai auzi niciodată.

— M-am născut în Akbar și orașul va rămîne pentru totdeauna în inima mea, spuse femeia.

Ascultînd-o, băiatul își promise că nu va uita niciodată acele vorbe. Dacă se va întoarce vreodată, pentru el, orașul va avea chipul mamei lui.

Se întunecase de tot cînd preotul ajunsese la poalele muntelui, în mîna dreaptă ținea un toiag și în stînga ducea o traistă.

Scoase din traistă uleiul sfințit și-și unse fruntea și încheietura mîinilor. Apoi, cu toiagul, desenă pe nisip taurul și pantera, simbolurile Zeului Furtunii și al Marii Zeițe. Rosti rugăciunile rituale iar apoi își înălță brațele spre cer pentru a primi revelația divină.

Dar zeii tăceau. Spuseseră tot ce aveau de spus și acum așteptau îndeplinirea ritualurilor, în toată lumea prorocii dispăruseră, cu excepția Israelului, o țară înapoiată, cu oameni superstițioși, care mai credeau că muritorii puteau comunica cu creatorii Universului.

Cu două generații în urmă, Tirul și Sidonul făceau negoț cu un rege din Ierusalim, pe nume Solomon. Acesta construia un templu uriaș și voia să-1 împodobească cu tot ce era mai frumos în lume. Astfel, a trimis să se cumpere cedri din Fenicia pe care o numea Liban. Regele din Tir i-a furnizat materialul necesar și a primit, în schimb, douăzeci de orașe din Galileea, care însă nu i-au plăcut. Atunci, Solomon l-a ajutat să-și construiască primele corăbii iar acum Fenicia avea cea mai puternică flotă comercială din lume.

Pe atunci, Israelul era încă o mare națiune, deși se închina unui singur zeu. Nu știau nici măcar cum îl cheamă, îi spuneau „Domnul”. O prințesă din Sidon reușise să-1 convertească pe Solomon la adevărata credință și atunci el a înălțat un altar zeilor de pe Al Cincilea Munte. Israelii susțineau că „Domnul” îl pedepsise pe cel mai înțelept dintre regi, pornind războaiele care l-au îndepărtat de la putere.

Însă fiul lui, Ieroboam, a reînviat cultul pe care-1 inițiasese tatăl. A poruncit să se facă doi viței de aur și poporul israelit li s-a închinat. Atunci au intrat în scenă prorocii, care au început o luptă continuă cu ocîrmuirea.

Izabela avea dreptate: singurul mod de a păstra vie adevărata credință era nimicirea prorocilor. Deși era o femeie delicată, educată în spiritul toleranței și al ororii față de război, știa că vine o clipă în care violența este singura soluție. Zeii pe care-i slujea aveau s-o ierte pentru sîngele cu care-și mînjise mîinile.

— în curînd, și mîinile mele vor fi mînjite de sînge, vorbi preotul către muntele tăcut din fața sa. Așa cum prorocii sînt blestemul Israelului, tot așa scrierea este

blestemul Fenicieii. Sînt un rău ascuns care trebuie stîrpit pînă nu e prea tîrziu. Zeul timpului nu ne poate părăsi acum.

Era îngrijorat de cele întîmplate de dimineață: oastea dușmană nu atacase.

Zeul timpului mai părăsise o dată Fenicia, mîniat pe locuitorii ei. Atunci focul din lămpi a rămas nestins, oile și vacile si-au părăsit odraslele, iar grîul și orzul nu s-au copt. Zeul Soare a trimis soli de seamă în căutarea lui, dar nici vulturul, nici zeul furtunii nu reușiseră să-l găsească pe zeul timpului. Atunci Marea Zeiță a trimis o albină, care l-a găsit dormind în pădure și l-a înțepat. Zeul s-a trezit furios și s-a apucat să distrugă tot ce întîlnea în cale. A trebuit să fie prins și eliberat de toată ura strînsă în suflet, iar de atunci totul a revenit la normal.

Dacă s-ar hotărî să plece din nou, bătălia n-ar mai avea loc. Asirienii ar rămîne pentru totdeauna la intrarea în vale și Akbarul ar continua să existe.

— Curajul este teama care își face rugăciunea, zise el. De aceea mă aflu aici, ca să arăt că nu șovăi înaintea luptei. Trebuie să le demonstrez războinicilor din Akbar că au de ce să apere orașul. Nu e vorba de putui cu apă, nici de piață și nici de palatul guvernatorului. Vom înfrunta oștirea asiriană pentru că trebuie să dăm un exemplu.

O victorie a asirienilor va însemna stingerea amenințării pe care o reprezenta alfabetul. Cuceritorul va impune graiul și obiceiurile sale, chiar dacă oamenii vor continua să se închine zeilor de pe Al Cincilea Munte. Asta era important.

— Mai tîrziu, navigatorii vor face cunoscute și în alte țări faptele vitejești ale războinicilor. Preoții vor readuce în amintirea oamenilor timpul cînd Akbarul a încercat să reziste invaziei asiriene. Pictorii vor desena hieroglife egiptene pe papirus, iar scribii din Byblos vor fi morți. Textele sacre vor rămîne secretul celor care s-au născut pentru a le studia. Și-atunci, generațiile ce vor veni vor încerca să repete ce-am făcut noi și astfel vom construi o lume mai bună.

— Acum însă trebuie să pierdem această bătălie. Ne vom lupta vitejește, dar sîntem în inferioritate și vom muri eroic.

Preotul ascultă tăcerea nopții și fu sigur de dreptatea sa. Era liniștea dinaintea unei bătălii importante, dar locuitorii orașului o interpretau greșit; își coborîseră lăncile și se distrau, cînd ar fi trebuit să vegheze. Ignorau exemplul dat de natură: animalele stau nemișcate cînd se apropie pericolul.

— Facă-se voia zeilor. Cerul să nu se prăbușească peste Pămînt, căci am făcut ce trebuia și am respectat tradiția, mai spuse el.

Ilie, femeia și fiul ei o luară spre apus, pe drumul Israelului. Nu era nevoie să traverseze tabăra asirienilor, așezată la sud. Luna plină le lumina drumul, dar proiecta umbre ciudate și siluete sinistre pe stîncile și pietrele din vale.

Din întineric își făcu apariția îngerul Domnului, în mîna dreaptă avea o sabie de foc.

— Unde te duci? întrebă el.

— În Israel, îi răspunse Ilie.

— Domnul te-a chemat?

— Știu ce minune așteaptă Domnul de la mine. Și acum știu unde trebuie să o săvîrșesc.

— Domnul te-a chemat? repetă îngerul. Ilie nu răspunse.

— Domnul te-a chemat? întrebă îngerul pentru a treia oară.

— Nu.

— Atunci întoarce-te de unde ai plecat, pentru că încă nu ți-ai împlinit destinul. Domnul nu te-a chemat încă.

— Lasă-i măcar pe ei să plece, căci nu mai au ce face aici, îl imploră Ilie.

Dar îngerul dispăruse. Ilie lăsă traista jos, se așeză în mijlocul drumului și plînsese amar.

— Ce s-a întîmplat? întrebă femeia și băiatul, care nu văzuseră nimic.

Adormi greu și se trezi în toiul nopții, apăsător de încordarea pe care-o simțea în aer; un vînt rău prevestitor sufla pe străzi, semănînd teamă și neîncredere.

— Iubind o femeie, am învățat să iubesc toate făpturile, murmură el în tăcerea nopții. Am nevoie de ea. Știu, Doamne, că m-ai ales pe mine, neputinciosul, să-ți împlinesc voia. Ajută-mă să-mi țin firea în focul bătăliilor ce vor veni.

Își aminti vorbele guvernatorului despre zădărnicia fricii. Cu toate acestea, somnul îl ocolea. „Am nevoie de tărie și calm, dă-mi liniște să mă pot odihni cît aceasta mai e cu putință.”

Îi trecu prin minte să-și cheme îngerul să stea puțin de vorbă cu el, dar se răzgîndi, căci i-ar fi putut spune lucruri pe care nu dorea să le audă. Coborî la catul de jos, încercînd să se liniștească. Traistele pregătite de femeie pentru fugă zăceau nedesfăcute.

Se gîndi să meargă la ea. Îi veni în minte ce-i spusese Domnul lui Moise, înainte de bătălie: Cel ce iubește o femeie și n-a luat-o, acela să iasă și să se întoarcă la casa sa, ca să nu moară în luptă și să i-o ia altul,

Nu trăiseră împreună, dar noaptea fusese istovitoare și nu era acela momentul potrivit.

Se apucă să desfacă traistele și să pună lucrurile la loc. Descoperi printre puținele vesminte pe care le luase ea uneltele necesare scrierii cu caracterele din Byblos.

Luă un stilet, umezi o tăbliță de lut și începu să mîzgălească cîteva litere; învățase să scrie, privind-o pe femeie lucrînd.

„Ce lucru simplu și genial”, gîndi el. La fîntînă, le auzise pe femei zicînd:

„Grecii ne-au furat invenția cea mai prețioasă.” Ilie știa că nu e adevărat: adaptarea făcută de ei prin includerea vocalelor transformase alfabetul într-un instrument ce putea fi folosit de toate neamurile. De altfel, ei își numeau colecțiile de pergamente bibliei, în cinstea orașului unde apăruse invenția.

Bibliile grecilor erau scrise pe piei de animale. Ilie socotea că era un mod foarte fragil de a păstra documentele; pielea nu era atît de rezistentă ca tăblițele de lut și putea fi mult mai ușor furată. Papirusurile se ștergeau cu timpul și puteau fi distruse de apă. „Bibliile și papirusul nu sînt bune; doar tăblițele de lut pot fi păstrate veșnic”, comentă el în gînd.

Dacă Akbarul va supraviețui, îl va sfătui pe guvernator să pună să fie scrisă toată istoria țării și tăblițele să fie păstrate într-o încăpere specială pentru ca generațiile viitoare să le poată consulta. Astfel, dacă preoții fenicieni, care păstrau în memorie istoria țării, vor fi vreodată nimiciți, faptele războinicilor și lucrările poezilor nu vor cădea pradă uitării.

Se juca un timp cu literele, formînd cuvinte diferite, și se minună de ce ieșea. Reușise să se mai liniștească și se întoarse în așternut.

Îl trezi un bubuit. Ușa camerei fu trîntită la pămînt.

„Nu, nu visez. Nu sînt armile Domnului care se înfruntă.”

Din toate ungherele răsăreau umbre care urlau sălbatic într-o limbă necunoscută.

„Asirienii.”

Porțile cădeau una după alta, pereții erau dărîmați cu ciocanele, iar urletele invadatorilor se amestecau cu strigătele de ajutor care veneau dinspre piață, încercă să se ridice în picioare, dar o umbră îl trînti la pămînt. Un zgomot surd făcu să se cutremure tot catul de jos.

„Foc”, gîndi Ilie. „Au dat foc la casă.”

— Tu ești șeful, ascuns ca un laș în casa unei muieri, auzi o voce adresîndu-i-se în feniciană.

Privi fața celui care vorbise și la lumina flăcărilor din odaie văzu un bărbat cu barbă lungă, în ținută militară. Da, sosiseră asirienii.

— Un atac de noapte? întrebă nedumerit.

Bărbatul însă nu-i răspunse. Văzu lucirea spadei scoase din teacă și un războinic îl răni în brațul drept.

Ilie închise ochii și se revăzu întreaga viață într-o fracțiune de secundă. Se juca din nou pe străduțele orașului unde se născuse, făcea prima călătorie la Ierusalim, simțea în nări mirosul lemnului proaspăt tăiat în atelierul său, se lăsa copleșit de imensitatea oceanului și revedea cu mirare portul ciudat al locuitorilor marilor orașe de pe coastă. Se văzu cutreierînd văile și munții pămîntului făgăduinței, își aminti cum o cunoscuse pe Izabela, pe cînd era încă o copilă și îi fermeca pe toți. Revăzu masacrul prorocilor și auzi parcă vocea Domnului care-i porunca să plece în pustie. Parcă vedea aievea ochii femeii care-l aștepta la porțile cetății Sarepta, numită de oamenii locului Akbar, și își dădu seama că o îndrăgise din prima clipă. Urcă din nou pe Al Cincilea Munte, readuse la viață copilul și se revăzu întîmpinat de popor cu respectul convenit unui judecător înțelept. Privi cerul și constelațiile mișcătoare, se lăsă fascinat de luna care trecea prin cele patru faze în aceeași clipă, simți frigul, căldura, toamna și primăvara, ploaia și fulgerele. Norii luînd, în trecere, milioane de forme și rîurile reîntorcîndu-se în matcă. Retrăi ziua în care apăruse primul cort cu asirieni înarmați, apoi încă unul, tot mai multe, îngerii care veneau și plecau, sabia de foc pe drumul Israelului, nesomnul, scrisul pe tăblițe și...

Reveni în prezent. Se gîndi cu groază la ce se petrecea jos. Trebuia cu orice preț să-i salveze pe văduvă și pe fiul ei.

— Arde! se trezi spunînd soldaților inamici. Casa e în flăcări!

Nu simțea teamă, singura lui preocupare erau văduva și copilul. Cineva îl trînti la pămînt cu o lovitură în cap și simți în gură gust de pămînt. O sărută în gînd și-i spuse cît de mult o iubea și cum făcuse tot posibilul să evite toate astea, încercă să se elibereze, dar cineva îl ținutua la pămînt cu piciorul apăsător pe ceafă.

„Poate a reușit să fugă”, îl străfulgera un gînd. „Cine să lovească o femeie lipsită de apărare.”

O pace adîncă îi coborî în suflet. Domnul își dăduse, probabil, seama că nu era omul potrivit și găsise alt proroc care să mîntuiască Israelul de păcat, îi sosise ceasul, așa cum sperase, va muri ca un martir. Se împacă cu soarta și acum aștepta lovitura de grație.

Trecură astfel cîteva clipe. Țipetele îl asurzeau, sîn-gele i se scurgea din rană, dar lovitura de grație se lăsa așteptată.

— Spune-le să mă omoare odată! strigă, sperînd că măcar unul dintre ei îi înțelegea limba.

Nimeni nu-i dădu atenție. Discutau ceva cu aprindere, de parcă ceva nu mergea cum trebuie. Cîțiva soldați începură să-l lovească cu picioarele și, pentru prima dată, Ilie simți că-i revine dorința de a supraviețui. Intră în panică.

„Nu se poate să-mi doresc să mai trăiesc”, gîndi el cu disperare. „Nu voi ieși viu din această încăpere.”

Totuși, nu se întîmpla nimic. Lumea părea că încremenise în aerul acela plin de Țipete, zgomote infernale și praf. Poate că Domnul făcea ce făcuse și cu Iosua, oprind timpul în mijlocul luptei.

Atunci auzi strigătele femeii la catul de jos. Cu un efort supraomenesc reuși să-l împingă pe unul dintre soldați și se ridică, dar fu din nou doborît la pămînt. Cineva îl lovi cu piciorul în cap și leșină.

Cîteva minute mai tîrziu își reveni. Asirienii îl tîrîseră în mijlocul drumului. Încă amețit, privi în jur: toate casele ardeau.

— O biată femeie lipsită de apărare a rămas înăuntru! Salvați-o!

Țipete și oameni alergînd cuprinși de panică se vedeau de jur împrejur, încercă să se ridice, dar fu doborît de o nouă lovitură.

„Doamne, poți face ce vrei cu mine, care ți-am dăruit viața și moartea mea”, se rugă Ilie. „Dar, salveaz-o pe femeia care m-a adăpostit!”

Cineva îl apucă de subsuori și-l ridică în picioare.

— Vîno să vezi, îi spuse căpetenia asiriană care îi înțelegea limba. O meriți.

Doi soldați îl prinseră de brațe, împingîndu-l spre poartă. Casa era înghițită cu lăcomie de flăcări și totul în jur era luminat de limbile de foc. Țipete se auzeau din toate părțile: copiii plîngeau, bătrînii implorau să fie cruțați, femeile disperate își căutau copiii. El, însă, auzea doar strigătele de ajutor ale celei care-l primise în casa ei.

— Ce se întîmplă? Înăuntru se află o femeie și un copil! De ce faceți asta?

— Pentru că femeia a încercat să-l ascundă pe guvernatorul Akbarului.

— Nu sînt guvernatorul Akbarului! Faceți o greșeală îngrozitoare!

Asirianul îl împinse și mai aproape. Acoperișul ars se prăbușise și femeia era pe jumătate îngropată sub dărîmături. Ilie îi zărea doar brațul agitîndu-se cu disperare în timp ce implora să nu fie lăsată să ardă de vie.

— De ce pe mine mă cruțați și pe ea o lăsați să moară?

— Nu te vom cruța, dar vrem să suferi mai mult decît poți să înduri.

Comandantul nostru a fost omorît cu pietre și umilit la porțile cetății. A venit să apere viața și a fost condamnat la moarte. Acum e rîndul tău.

Ilie se zbătea din răputeri să se elibereze, dar soldații îl duseră tîrîs pe străzile din Akbar, sub arșița infernală. Sudoarea le curgea șiroaie și unii dintre ei păreau șocați de ceea ce văzuseră. Ilie se zbătea și striga cu mîinile ridicate la cer, dar atît asirienii cît și Domnul păreau muți.

Ajunseră în mijlocul pieței. Aproape toate casele ardeau și troznetul focului se amesteca cu strigătele oamenilor din Akbar.

„Bine că există moarte.”

De cîte ori nu se gîndise la ea, după ziua aceea petrecută ascuns în grajd!

Peste tot, pe pămînt, zăceau cadavrele războinicilor din Akbar, multe dintre ele despuiate. Oamenii alergau bezmetic în toate părțile, cu iluzia că pot face ceva ca să se ferească de moarte și de distrugere.

„De ce aleargă?”, se gîndea el. „Nu văd că orașul a căzut în mîinile dușmanului și că n-au unde fugi?” Totul se întîmplase foarte repede. Asirienii profitaseră de enorma lor superioritate numerică, reușind să-si scutească războinicii de viitoare lupte, în schimb, soldații din Akbar fuseseră exterminați aproape fără luptă.

Se opriă în mijlocul pieței. Ilie fu obligat să îngenuncheze și i se legară mîinile. Nu mai auzea strigătele femeii. Poate că murise repede și nu trecuse prin tortura de a fi arsă de vie. Domnul o promisese la el, pe ea și pe copilul din brațele ei.

Altă ceată de soldați asirieni aducea un prizonier cu fața strivită de loviturile primite. Cu toate acestea, Ilie îl recunoscuse pe comandant.

— Trăiască Akbarul! striga el. Viață lungă Feniciei și luptătorilor ei, care se bat cu dușmanul la lumina zilei! Moarte lașilor care atacă pe întuneric!

Abia termină de rostit aceste cuvinte, că spada unei căpetenii asiriene căzu năpraznic și capul comandantului se rostogoli pe pămînt.

„Acum e rîndul meu”, își spuse Ilie. „O voi reîntîlni în Rai și ne vom plimba ținîndu-ne de mînă.”

În clipa aceea se apropie un om, care începu să discute cu asirienii. Era un locuitor din Akbar, care obișnuia să asiste la judecățile din piață, își amintea că îl ajutase să rezolve un conflict serios cu un vecin.

Asirienii discutau între ei cu glasuri din ce în ce mai stridente, arătîndu-1 cu degetul. Omul căzu în genunchi, sărută picioarele unuia dintre ei, arătă cu un braț spre Al Cincilea Munte și plînsese ca un copil. Mînia asirie-nilor părea să se domolească.

Discuția nu se mai termina. Omul implora și plîngea, arătînd cu brațul cînd spre Ilie, cînd spre casa guvernatorului. Soldații păreau nemulțumiți de toată povestea.

În sfîrșit, căpetenia care vorbea limba lui Ilie se apropie.

— Iscoada noastră spune că ne-am înșelat, zise, arătîndu-1 pe bărbat. El ne-a dat planurile cetății și putem avea încredere în el. Nu ești tu cel pe care vrem să-l omorîm.

Îi dădu un picior și Ilie căzu la pămînt.

— Ai spus că te duci în Israel s-o detronezi pe prințesa uzurpatoare. E-adevărat? Ilie nu răspunse.

— Spune-mi dacă e adevărat, insistă căpetenia. Astfel, te vom lăsa să pleci și vei ajunge la timp pentru a o salva pe femeia aceea și pe fiul ei.

— Da, e adevărat, admise el. Poate că Domnul îl auzise și-1 va ajuta să-i salveze.

— Te-am putea duce la Tir sau la Sidon ca prizonier, dar ne așteaptă încă multe bătălii și nu ai fi decît o povară. Am putea cere răscumpărare pentru tine, dar de la cine? Ești un străin, chiar și la tine în țară.

Omul îi strivi fața cu călcîiul.

— Nu ești bun de nimic. Nu le ești de folos nici dușmanilor, nici prietenilor. Ești aidoma acestui oraș: nu merită să lăsăm o parte din oaste aici. După ce vom cuceri toată coasta, Akbarul va fi al nostru oricum.

— Am o întrebare, zise Ilie. O singură întrebare. Asirianul îl privi bănuitor.

— De ce ați atacat noaptea? Nu știți că războiele se poartă ziua?

— N-am călcat rînduiala. Nici o lege n-o interzice, îi răspunse asirianul. Am avut destul timp să cercetăm terenul. Sînteți prea preocupați de datini și uitați că lucrurile se mai schimbă.

Ceata se îndepărtă, lăsîndu-1 acolo. Iscoada se apropie și-i dezlegă mîinile.

— Mi-am jurat că într-o zi îți voi răsplăti bunătatea și m-am ținut de cuvînt. Cînd asirienii au pătruns în palat, unul dintre servitori le-a spus că cel pe care-1 caută se refugiase în casa văduvei, în timp ce-1 căutau acolo, adevăratul guvernator a avut timp să fugă.

Ilie părea că nu-1 aude. Focul troznea în jur și oamenii continuau să țipe.

Cu toată agitația, se putea observa un grup care păstra disciplina. Părînd că ascultă de un șef invizibil, asirienii se retrăgeau în ordine.

Bătălia de la Akbar se încheiase.

„E moartă”, își zise. „Nu trebuie să mă duc pînă acolo, căci e deja moartă. Sau a fost salvată printr-o minune și va veni să mă caute.”

Inima îl îndemna, totuși, să se ducă la casa în care stătuseră împreună. Se lupta cu sine: nu era în joc doar iubirea unei femei, ci întreaga lui viață, credința în voia Domnului, plecarea din orașul lui natal, ideea că avea o misiune și era în stare s-o ducă la îndeplinire.

Privi înjur, căutînd o spadă cu care să-și pună capăt zilelor, dar asirienii adunaseră toate armele din Akbar. Se simți tentat să se arunce în flăcările care mistuiau casele, dar se temu de durere.

Cîteva clipe rămase nemișcat, încetul cu încetul, începuse să-și dea seama de situația în care se afla. Probabil că femeia și copilul părăsiseră această lume și trebuiau îngropați după datină. Datoria față de Domnul, fie că exista sau nu, era unicul lui sprijin în momentul acela. După ce-și va fi îndeplinit datoria religioasă, putea să se lase pradă durerii și îndoielilor.

Exista și posibilitatea să mai fie în viață. Trebuia să facă ceva.

„N-aș vrea să le văd fețele arse și trupul prefăcut în cenușă. Acum, sufletele lor zburdă libere prin ceruri.”

Cu toate acestea, porni spre casă, orbecăind și abia respirînd din cauza fumului gros. În oraș, deși dușmanul se retrăsese, panica era tot mai mare. Oamenii alergau de colo colo fără rost, tînguindu-se și rugîndu-se zeilor pentru morții lor.

Căută din priviri pe cineva să-1 ajute. Zări un singur om, care și acela părea cu mințile duse.

„Mai bine nu mai zăbovesc așteptînd ajutor.” Cunoștea Akbarul ca pe orașul lui de baștină și reuși să se orienteze, deși totul în jur era de nerecunoscut. Strigătele păreau acum mai inteligibile, căci oamenii începuseră să înțeleagă că s-a petrecut o tragedie și că trebuia făcut ceva.

— Aici e un rănit! zicea cîte unul.

— Ne mai trebuie apă! Nu reușim să stingem focul! spunea altul.

— Ajutați-mă! Bărbatul meu e prins înăuntru!

Ajunse în locul unde, cu multe luni în urmă, fusese primit și omenit ca un prieten, în fața casei, o bătrînă ședea în mijlocul străzii, complet despuiată.

Ilie încercă s-o ajute, dar ea îl îmbrînci:

— Moare! strigă bătrînă. Fă ceva! Ridică zidul de pe ea!

Apoi începu să țipe isteric. Ilie o prinse de brațe și o tîrî de acolo, căci țipetele bătrînei îl împiedicau să audă gemetele femeii.

Totul era distrus, tavanul și pereții se prăbușiseră, îi era foarte greu să-și dea seama în ce loc o văzuse ultima oară. Flăcările se mai domoliseră, dar

căldura era insuportabilă. Se strecură printre dărîmături și se îndreptă spre ceea ce fusese odată odaia femeii.

Cu tot zgomotul care venea de afară, reuși să distingă un geamăt. Era glasul ei.

Instinctiv se scutură de praf, parcă ruginîndu-se de ținuta lui și stătu locului încordîndu-și auzul. Din vecini se auzea pocnet de lemn care arde, amestecat cu strigăte de ajutor, și îi veni să le spună să tacă, căci voia să descopere unde se afla femeia și fiul ei. După un timp care i se păru nesfîrșit, auzi din nou zgomotul: cineva rîcîia cu unghiile grinda care se afla chiar sub picioarele lui.

Se lăsă în genunchi și începu să scormonească înnebunit pămîntul, făcîndu-și drum printre pietre și lemne, în sfîrșit, mîna atinse ceva cald: era sînge.

— Nu muri, te rog, murmură el.

— Nu mai săpa, o auzi șoptind. Nu vreau să-mi vezi fața. Du-te și ajută-1 pe fiul meu.

El continuă să sape, dar îi auzi din nou glasul:

— Du-te și caută trupul băiatului. Te rog, fă ce-ți spun.

Ilie își lăsă capul în piept și începu să plîngă încet.

— Cine știe pe unde o fi zăcînd îngropat. Te rog, nu mă părăsi, rămîi cu mine. Trebuie să mă înveți ce e iubirea, inima mea e pregătită.

— Înainte să vii, mi-am dorit moartea de multe ori. Probabil că m-a auzit și a venit să mă ia.

Scoase un geamăt. Ilie își mușcă buzele și nu spuse nimic. Cineva îl bătu pe umăr.

Se întoarse speriat și-1 văzu pe băiat. Era plin de praf și funingine din cap pînă în picioare, dar nu părea rănit.

— Unde e mama? întrebă băiatul.

— Aici sînt, fiule, îi răspunse o voce de sub dărîmături. Ești rănit?

Copilul începu să plîngă. Ilie îl luă în brațe.

— Plîngi, băiatul meu? se auzi vocea din ce în ce mai slabă. Nu face asta. Mamei tale i-a trebuit ceva timp să înțeleagă că viața are un rost și cred că am reușit să te învăț și pe tine acest lucru. Cum arată orașul în care te-ai născut?

Ilie și copilul stăteau nemișcați, ținîndu-se strîns în brațe.

Arată bine, minți Ilie. Au murit cîțiva războinici, dar asirienii s-au retras. Umblau să-1 prindă pe guvernator, pentru a răzbuna moartea uneia dintre căpeteniile lor.

Se așternu din nou tăcerea iar apoi se auzi vocea femeii, tot mai slabă:

— Spune-mi că orașul a fost salvat. El își dădu seama că moartea dădea tîrcoale pe aproape.

— Orașul e întreg și fiul tău n-a pățit nimic.

— Și tu?

— Am supraviețuit.

Știa că aceste vorbe îi vor elibera sufletul și va putea muri în pace.

— Roagă-1 pe fiul meu să îngenuncheze, mai spuse femeia după o pauză. Aș vrea să faci un legămînt în fața Domnului Dumnezeuul tău.

— Orice, voi face orice dorești.

— Mi-ai spus odată că Domnul se află în toate lucrurile și eu te-am crezut. Ai spus că sufletele nu se duc pe Al Cincilea Munte și iar te-am crezut. Dar nu mi-ai spus unde se duc. Acum iată jurămîntul: nu mă veți plînge și veți avea grijă unul de celălalt, pînă ce Domnul va hotărî ca fiecare să-și urmeze drumul. Din clipa aceasta, sufletul meu va fi una cu tot ceea ce mi-a fost dat să aflu pe pămînt: eu sînt valea, munții din jur, orașul și oamenii care umblă pe drumurile lui. Răniții și cerșetorii, soldații și preoții, negustorii și nobilii. Sînt pămîntul pe care călcați și izvorul care potolește setea

călătorului. Nu mă plîngeți, căci nu aveți de ce să fiți triști. De acum eu sînt Akbarul și orașul este frumos.

Se așternu liniștea morții și vîntul se opri. Ilie nu mai auzi nici strigăte, nici trosnetul lemnului, arzînd în casele vecine. Asculta doar liniștea și era atît de intensă că putea aproape s-o pipăie.

Ilie se smulse de lîngă băiat, își sfîșie hainele și privind spre cer, strigă din toate puterile:

— Doamne, Dumnezeu meu! Pentru Tine am plecat din Israel și nu Ți-am oferit sîngele meu, așa cum au făcut prorocii care au rămas. Prietenii m-au făcut laș, iar dușmanii trădător. Pentru Tine m-am hrănit doar cu mîncarea corbilor și am străbătut desertul pînă am ajuns la Sarepta, cetatea numită Akbar de oamenii locului. Prin voia Ta am întîlnit o femeie și la îndemnul Tău inima mea a învățat s-o iubească, în tot acest timp n-am uitat ce misiune mi-ai încredințat și, în toate zilele petrecute aici, am fost gata de plecare. Frumosul Akbar este acum o ruină și femeia pe care mi-ai încredințat-o zace dedesubt. Unde am greșit, Doamne? Cînd m-am îndepărtat de drumul ce mi-ai hărăzit? Dacă te-am nemulțumit, de ce nu m-ai luat de pe această lume? În loc să faci asta, i-ai nimicit pe cei care m-au ajutat și m-au iubit. Nu înțeleg ce urmărești. Nu văd dreptate în lucrările Tale. Nu mai pot îndura suferința pe care mi-ai dat-o. Îndepărtează-Te de mine, căci și eu nu sînt decît ruină, foc și cenușă.

În această clipă, Ilie văzu lumina. Și îngerul Domnului își făcu apariția.

— De ce-ai mai venit? Îl întrebă Ilie. Nu vezi că e prea tîrziu?

— Am venit să-ți spun că și de data asta Domnul Ți-a ascultat ruga și îți va da ceea ce ai cerut. Nu-ți vei mai auzi îngerul și eu nu mă voi mai înfățișa ție pînă cînd nu se vor împlini zilele încercării prin care Ți-e dat să treci.

Ilie luă copilul de mînă și porniră la drum fără să știe încotro. Fumul, mai devreme împrăștiat de vînt, se vălătucea acum pe străzi, făcînd aerul irespirabil. „Poate că visez”, se gîndi. „Poate e numai un coșmar.”

— Ai mințit-o pe mama. Orașul e distrus, îi spuse băiatul.

— Ce importanță are? Dacă tot nu putea vedea nimic, de ce să nu moară fericită?

— Dar te-a crezut și a spus că ea este Akbar.

Se rănî la un picior în cioburile de sticlă și de lut care zăceau peste tot. Durerea îl convinse că nu visa, totul era teribil de real. Ajunseră în piața unde — cît timp trecuse, oare? — se adunau oamenii și îi cereau ajutorul în judecarea pricinilor. Cerul se înroșise din cauza incendiilor.

— Nu vreau ca mama mea să semene cu toate astea. Ai mințit-o.

Copilul se străduia să-și țină jurămîntul. Nu zărise o lacrimă pe fața lui. „Ce să fac?” se întrebă Ilie. Piciorul îi sîngera și se hotărî să se concentreze asupra durerii, poate ea îi va alunga disperarea.

Își privi rana făcută de spada asirianului. Nu era așa de adîncă cum își închipuisese. Se așeză cu băiatul exact în locul unde zăcuse legat de dușmani și fusese salvat de un trădător. Oamenii nu mai alergau, ci se plimbau nehotărîți de colo-colo prin fum și praf, printre ruine, ca niște cadavre vii. Păreau suflete uitate de Dumnezeu și condamnate să rătăcească veșnic pe Pă-mînt. Toate astea n-aveau nici un sens.

Cîțiva încercau să facă ceva. Auzea vocile femeilor și cîteva ordine contradictorii date de soldații care su-praviețuiseră masacrului. Erau puțini însă și încercările lor nu duceau la nici un rezultat.

Preotul spusese cîndva că lumea nu e altceva decît somnul colectiv al zeilor. Și dacă avea dreptate? Ar putea să-i ajute pe zei să se trezească din coșmar și apoi să le dea un somn mai ușor? Cînd visa urît, se trezea și apoi adormea din nou. De ce să nu se întîmple la fel și cu creatorii universului?

Mergea împiedicîndu-se de morți. Nici unul nu mai avea grija impozitelor, a asirienilor din tabără, a ritualurilor religioase sau a prorocului rătăcitor care le vorbise odată.

„Nu pot să rămîn aici la nesfîrșit. Atît mi-a rămas de la ea, acest copil, și îi voi îndeplini dorința, chiar de-ar fi ultimul lucru pe care-l voi face pe pămînt.”

Se ridică cu greu, luă copilul de mînă și porni la drum. Văzu cîtiva inși care jefuiau prăvăliile și corturile dărîmate. Simți, pentru prima dată, dorința să facă ceva, să-i oprească.

Dar oamenii îl îmbrînciră, spunînd:

— Ne hrănim doar cu resturile de la ospățul pe care guvernatorul 1-a devorat de unul singur. Nu ne sta în cale.

Ilie n-avea putere să se certe. Scoase copilul afară din cetate și o luă prin vale. Îngerii nu vor mai apărea cu spadele lor de foc.

„Lună plină.”

Departe de praf și fum, putea privi noaptea luminată de razele lunii. Acum cîteva ore, cînd încercase să părăsească orașul și să ajungă în Israel, găsise drumul cu ușurință. Și asirienii la fel.

Copilul se împiedică de un trup și scoase un țipăt. Era preotul. Avea mîinile și picioarele tăiate, dar era încă viu. Ochii lui priveau fix spre Al Cincilea Munte.

— După cum vezi, zeii fenicieni au învins în bătălia cerească, vorbi el cu greutate, dar cu glas calm. Din gură i se prelingea un fir de sînge.

— Lasă-mă să-ți curm suferința, îi spuse Ilie în loc de răspuns.

— Durerea nu înseamnă nimic față de bucuria datoriei împlinite.

— Datoria ta era să distrugi un oraș de oameni drepți?

— Un oraș nu moare, numai locuitorii lui și ideile pe care le duc cu ei. Într-o zi, vor sosi alți oameni în Akbar, vor bea din apa lui, iar piatra pusă drept temelie de fondatorul orașului va fi lustruită și păzită de alți preoți. Pleacă, suferința mea va lua sfîrșit în curînd, pe cînd ție, disperarea îți va fi tovarăș pînă la sfîrșitul zilelor.

Trupul mutilat abia mai respira și Ilie se hotărî să plece, în acest moment, răsări ca din pămînt o ceată de bărbați, femei și copii care îl înconjură.

— Tu ești! strigau. Tu ți-ai necinstit țara și ai adus blestemul pe capul orașului nostru!

— Să vadă zeii! Și să știe cine e vinovatul!

Oamenii îl îmbrînceau și îl zgîlțiau. Băiatul se smulse din mîna lui și o luă la fugă. Îl loveau în față, în piept și în spate, dar el se gîndea doar la băiat: nu fusese în stare nici măcar să aibă grijă de el.

Bătaia nu dură mult. Poate că erau cu toții sătui de atîta violență. Ilie căzu la pămînt.

— Pleacă de-aici! îi strigă cineva. Ne-ai răsplătit cu rău binele pe care ți l-am făcut!

Ceata se îndepărtă. Ilie nu mai avea putere să se ridice. Cînd reuși, în sfîrșit, să se elibereze de sentimentul de rușine care-l cuprinsese, era alt om. Nu dorea nici să moară, nici să trăiască. Nu mai simțea nimic: nici iubire, nici ură, nici credință.

Simți o atingere pe față și se trezi. Era încă noapte, dar luna dispăruse de pe cer.

— Am promis mamei că voi avea grijă de tine, spuse băiatul. Dar nu știu ce să fac.

— Întoarce-te în oraș. Vei găsi un om bun care să te adăpostească.

— Ești rănit. Trebuie să-ți oblojesc brațul. Poate apare un înger și-mi spune ce să fac.

— Ești un prost, habar n-ai ce se întâmplă! strigă Ilie. Îngerii nu se mai întorc, pentru că sîntem oameni mărunți și nevolnici în fața suferinței. Oamenii ca noi, cînd dă necazul peste ei, trebuie să se descurce singuri!

Respiră adînc și încercă să se liniștească. N-avea rost să se răstească la băiat.

— Cum ai ajuns la mine?

— Nici n-am plecat.

— Înseamnă că ai asistat la batjocorirea mea. Îți dai seama că nu mai am ce căuta în Akbar.

— Tu mi-ai spus că din orice bătălie înveți, chiar și arunci cînd ești înfrînt.

Își aminti de dimineața precedentă și de drumul făcut împreună la izvor. Parcă trecuseră ani de atunci, îi veni să-i spună că vorbele frumoase nu ajută un om care suferă, dar se hotărî să nu-l sperie pe băiat.

— Cum ai scăpat din incendiu? Băiatul își plecă fruntea.

— Nu dormeam. M-am hotărît să stau treaz și să văd dacă te duci la ea în odaie. Am văzut cînd au intrat soldații.

Ilie se sculă și începu să umble. Căuta stîncă de la poalele muntelui, unde într-o seară se așezase cu femeia să privească asfințitul.

— Mai bine nu mă duc. Voi suferi și mai tare.

Dar se simțea atras parcă de o forță nevăzută spre locul acela. Cînd ajunse, începu să plîngă amar. Ca și orașul Akbar, locul era însemnat cu o piatră, dar numai el îi cunoștea semnificația. N-o vor preaslăvi noii locuitori și nu va fi lustruită de vreo pereche de îndrăgostiți care tocmai descoperă ce e dragostea.

Luă în brațe copilul și adormiră amîndoi.

— Mi-e sete și mi-e foame, zise băiatul de cum se trezi.

— Putem căuta niște păstori. Nu cred să fi pățit ceva, căci nu locuiesc în Akbar.

— Trebuie să reconstruim orașul. Mama spunea că ea e Akbarul.

Ce oraș? Nu mai avea nici palat, nici piață, nici ziduri. Oamenii de treabă au devenit tîlhari și tinerii soldați au fost masacrați, îngerii nu se vor mai întoarce, dar acest lucru era mai puțin important.

— Crezi că distrugerea, suferința, moartea care ne-au lovit ieri seară au avut vreun rost? Crezi că e nevoie să distrugi mii de vieți, pentru ca cineva să tragă niște învățăminte?

Băiatul îl privi speriat.

— Uită ce-am spus, îl liniști Ilie. Hai să găsim păstorii.

— Și să refacem orașul, insistă băiatul.

Ilie nu-i răspunse. Știa prea bine că nu-l va mai asculta nimeni, toți îl învinuiau că le-a adus năpasta. Guvernatorul fugise, comandantul era mort, Tirul și Sidonul vor fi o pradă ușoară pentru cuceritori. Poate că femeia avusese dreptate: zeii sînt schimbători. De data aceasta, Domnul fusese cel care plecase.

— Când ne întoarcem? Întrebă din nou băiatul. Ilie îl apucă de umeri și începu să-l zgîlțîie cu furie.

— Uită-te înapoi! Nu ești un înger orb, nu, ba chiar ai pîndit să vezi ce va face mama ta.

Ce vezi? Observi coloanele de fum care se înalță spre cer? Ce crezi că înseamnă asta?

— Mă doare! Vreau să plec!

Ilie se sperie de el însuși. Niciodată nu se purtase așa. Copilul se eliberă din strînsoare și o luă la fugă spre oraș. El îl ajunse din urmă și îngenunche la picioarele lui.'

— Iartă-mă. Nu mai știu ce fac. Copilul suspină, dar nu vărsă nici o lacrimă. Ilie se așează lîngă el, așteptînd să se liniștească.

— Nu pleca, te rog. Când mama ta s-a dus, i-am spus că rămîn cu tine pînă ce îți vei croi singur un drum în viață.

— Da, și i-ai spus că orașul n-a pățit nimic. Și atunci, ea a spus...

— Nu e nevoie să repeți. Sînt tulburat și chinuit de vina pe care o port. Lasă-mă să mă regăsesc și, iartă-mă, n-am vrut să te doară.

Băiatul îl îmbrățișă. Dar nu vărsă nici o lacrimă.

Ajunseră la o căsuță din mijlocul văii. În poartă stătea o femeie și doi copii mici se jucau în fața casei. Oile erau în țarc, ceea ce însemna că păstorul nu le dusesese pe munte în dimineața aceea.

Femeia se uita speriată cum se apropiau de casă un bărbat și un copil. Prima pornire fu să-i izgonească imediat, dar rînduiala și zeii o îndemneau să respecte legea universală a ospitalității. Dacă nu-i va primi, și copiii ei s-ar putea să pățească același lucru într-o zi.

— N-am bani, le spuse. Dar vă pot da apă și ceva de mîncare.

Se așezară pe prispa cu acoperiș de paie și ea le aduse fructe uscate și o cofă cu apă. Mîncară în tăcere, simțind, pentru prima dată după cumplita noapte, că se află într-o casă de oameni. Copiii, speriați de apariția celor doi, se refugiaseră în casă.

Cînd termină de mîncat, Ilie întrebă de păstor.

— Trebuie să vină, îi răspunse femeia. Am auzit mult zgomot și a venit cineva în zori și ne-a spus că Akbarul e la pămînt. Bărbatul meu s-a dus să vadă ce s-a întîmplat.

Copiii o strigară și ea intră în casă.

— N-are rost să mai încerc să-l conving pe băiat, se gîndi Ilie. Mă va bate la cap pînă ce voi spune ca el. Mai bine să vadă singur că e imposibil ce vrea.

Mîncarea și apa făcură minuni, începeau să-și vină în fire.

Gîndurile îi zburau cu mare repeziciune și nu căutau răspunsuri, ci soluții.

Peste cîtva timp, sosi și păstorul. Privi cu teamă spre cei doi, preocupat de siguranța familiei sale. Dar înțelese îndată despre ce era vorba.

— Cred că sînteți refugiați din Akbar. Tocmai vin de acolo.

— Ce se mai întâmplă? întrebă băiatul.

— Orașul a fost distrus și guvernatorul a fugit. Zeii au întors lumea cu susul în jos.

— Am pierdut tot ce aveam, zise Ilie. Am fi bucuroși dacă ne-ai primi.

— Mi se pare că nevasta mea v-a primit și v-a hrănit. Acum va trebui să plecați și să vă luați la trîntă cu viața.

— Nu știu ce să fac cu băiatul. Am nevoie de ajutor.

— Cum să nu știi? E în plină putere și pare inteligent. Dumneata pari, la rîndul dumitale, să fi trecut prin multe. O combinație perfectă, pentru că poți să-1 ajuți să dobîndească înțelepciunea.

Omul zări rana de la brațul lui Ilie și fu de părere că nu e prea gravă. Intră în casă și reveni repede cu leacuri și o bucată de pînză. Băiatul vru să-1 ajute la oblojirea rănii și cînd păstorul îl refuză, îi spuse că îi promisese mamei sale să aibă grijă de acel bărbat.

Păstorul rîse.

— Fiul dumitale e om de cuvînt.

— Nu sînt fiul lui. Și el este un om de cuvînt. Va reconstrui orașul, pentru ca apoi s-o aducă pe mama înapoi, așa cum a făcut și cu mine.

Ilie înțelese ce spera băiatul, dar cînd vru să-i răspundă, păstorul tocmai striga ceva la nevastă-sa care intrase în casă.

— Ai face bine să te apuci imediat de treabă, spuse el. Va dura destul de mult pînză va fi totul ca înainte.

— Nu va mai fi niciodată ca înainte.

— Pari un tînar plin de înțelepciune și probabil știi multe lucruri pe care eu nu le înțeleg. Dar viața m-a învățat cîteva lucruri pe care nu le voi uita niciodată: omul depinde de vreme și de anotimpuri și un păstor poate supraviețui doar dacă înțelege aceasta. El își îngrijește turma și fiecare animal în parte, încearcă să-și ajute animalele să fete, nu se îndepărtează niciodată de locul unde le poate adapă. Se întâmplă însă ca una dintre oile de care a avut grijă ca de ochii din cap să moară într-un accident. Să fie muscată de un șarpe sau de un animal sălbatic, să cadă într-o prăpastie. N-ai cum să eviți inevitabilul.

Ilie privi spre Akbar și-și aminti de vorbele îngerului. N-ai cum să eviți inevitabilul.

— Îți trebuie disciplină și răbdare ca să mergi mai departe, spuse păstorul.

— Și speranță. Cînd nu mai ai speranță, n-are rost să-ți irosești puterile luptînd cu imposibilul.

— Nu e vorba de speranța în viitor. Trebuie să-ți reclădești propriul trecut.

Păstorul nu se mai grăbea, își simțea inima plină de milă pentru refugiați. Dacă el și familia lui fuseseră ocoliți de nenorocire, putea măcar să-1 ajute pe cei doi și astfel să le mulțumească zeilor. Pe de altă parte, auzise și el de prorocul care urcase pe Al Cincilea Munte și nu fusese mistuit de focul din ceruri. Era sigur că acesta era chiar omul din fața lui.

— Dacă vreți, puteți să mai rămîneți o zi.

— N-am înțeles ce-ai spus adineauri, cum adică să-ți reclădești propriul trecut?

— Pe aici a trecut multă lume, în drum spre Tir și Sidon. Unii se plîngeau că n-au reușit să facă nimic în Akbar și se duceau să-și încerce norocul în altă parte. După un timp se întorceau. Nu reușiseră să găsească ce căutau, pentru că luaseră cu ei, pe lîngă bagaje, povara înfrîngerii suferite. Cîte unul găsisese ceva de lucru la cîrmuire, sau era bucuros că a putut da o educație mai aleasă copiilor, dar atît. Pentru că trecutul lor din Akbar îi făcuse temători, n-aveau destulă încredere în ei înșiși pentru a îndrăzni mai mult. Pe la poarta mea au trecut și

oameni plini de entuziasm. Profitaseră de fiecare clipă de viață la Akbar și, cu multă greutate, reușiseră să adune banii necesari pentru călătoria plănuită. Pentru ei, viața era o permanentă victorie și, fără îndoială, așa continua să fie. Și aceștia se întorceau, dar aveau de povestit lucruri minunate. Obținuseră tot ce-și doriseră, pentru că nu s-au împiedicat de frustrările din trecut.

Vorbele păstorului îi mergeau lui Ilie drept la inimă.

— Nu e greu să refaci o viață, așa cum nu e imposibil să reclădești Akbarul din ruine, continuă păstorul. Trebuie doar să fim conștienți că forțele nu ne-au părăsit *și* să știm să ne folosim de ele.

Omul îl privi cu atenție.

— Dacă trecutul nu te mulțumește, uită-1 pe loc, continuă el. Alcătuiește-ți o nouă viață în care să crezi. Concentrează-te numai asupra momentelor în care ai obținut ce-ți doreai și asta îți va da putere să reușești.

„A fost o vreme în care mi-am dorit să fiu tâmplar și apoi am vrut să fiu prorocul trimis să salveze Israelul”, se gândi Ilie. „Îngerii coborau din ceruri și Domnul îmi vorbea. Pînă cînd am înțeles că El nu era drept și poruncile Lui depășeau înțelegerea mea.”

Păstorul strigă spre femeie că nu mai pleacă. Făcuse deja drumul pînă la Akbar pe jos și nu mai avea chef de o nouă călătorie.

— Îți mulțumesc că ne-ai primit, zise Ilie.

— Nu e mare lucru să vă adăpostesc o noapte. Băiatul îi întrerupse:

— Vrem să ne întoarcem în Akbar.

— Așteptați pînă mîine. Orașul este prădat de propriii lui locuitori și nu veți găsi unde să dormiți.

Băiatul își lăsă privirile în pămînt și-și mușcă buzele, dar își stăpîni lacrimile și de data aceasta. Păstorul îi conduse în casă, își liniști nevasta și copiii și pînă seara le vorbi celor doi despre vreme ca să le abată gîndurile.

În ziua următoare, cei doi se treziră devreme, mîncară ce le pregătise femeia păstorului și se pregătiră de plecare.

— Să aveți parte de viață lungă și de turme bogate, zise Ilie. Trupul meu a primit hrana trebuincioasă, sufletul meu a învățat despre cele neștiute. Domnul să vă răsplătească pentru ce-ați făcut pentru noi, iar fiii voștri să nu fie pribegi prin țări străine.

— Nu știi despre care Domn vorbești, căci sălășluiesc destui pe Al Cincilea Munte, zise păstorul cu asprime, dar schimbă imediat tonul. Gîndește-te la faptele bune pe care le-ai săvîrșit. Ele îți vor da curaj.

— Am făcut foarte puține și în nici un caz nu a fost meritul meu.

— Atunci ar trebui să faci mai multe.

— Poate c-aș fi putut să împiedic invazia. Păstorul rîse.

— Chiar de-ai fi fost guvernatorul Akbarului, n-ai fi putut împiedica ceea ce era inevitabil să se producă.

— Poate că guvernatorul ar fi trebuit să-i atace pe asirieni de la început, cînd erau puțini. Sau să negocieze pacea înainte de izbucnirea războiului.

— Tot ce-ar fi putut fi dar n-a fost sînt vorbe în vînt, care dispar fără urmă, spuse păstorul. Viața e făcută din ceea ce făptuim, dar *există anumite încercări la care zeii ne supun*. Nu contează de ce o fac si nu are rost să ne străduim să le evităm.

— De ce?

— Întreabă-1 pe prorocul israelit care trăia în Akbar. Se pare că el are răspuns la toate. Omul o porni spre țarc.

— Trebuie să-mi duc oile la păscut. Ieri au stat închise aici si acum nu mai au răbdare.

Făcu un semn de rămas bun si porni la drum cu oile sale.

Bărbatul si copilul mergeau agale pe vale.

— Mergi cam încet, zise băiatul. Te temi de ce poate urma.

— De mine mi-e teamă, îi răspunse Ilie. Nu mai pot suferi pentru că nu mai am suflet.

— Dumnezeu care m-a readus la viață e încă viu. El va putea s-o reînvie pe mama, dacă tu faci același lucru cu orașul.

— Uită de acest Dumnezeu. El este de-acum departe și nu mai face minunile pe care le așteptăm de la El.

Păstorul avea dreptate. Acum trebuia să-și reclădească propriul trecut, să uite că odată se crezuse pro-rocul trimis să elibereze Israelul, dar care dăduse greș în misiunea de a salva un biet oraș.

Acest gînd îi trezi o ciudată senzație de euforie. Pentru prima dată în viață, se simțea liber să facă ce vrea și cînd vrea. Nu-i va mai auzi pe îngerii, dar, în schimb, era liber să se întoarcă în Israel, să fie iar tîm-plar, să călătorească în Grecia ca să învețe cum gîndesc înțelepții sau să plece cu navigatorii spre ținuturile de peste mare.

Dar, mai înainte, trebuia să se răzbune, își dăruise cei mai frumoși ani din viață unui Dumnezeu surd, care nu știa decît să poruncească și să le facă pe toate după voia Lui. Se obișnuise să-l accepte hotărîrile, să-l îndeplinească poruncile.

Drept răsplată pentru credința lui, fusese părăsit, înflăcărarea îi fusese disprețuită, iar eforturile de a împlini voința Supremă nu avuseseră alt rezultat decît moartea singurei femei pe care o iubise.

— În mîna Ta este întreaga putere a universului, rosti Ilie în limba lui de acasă, pentru ca băiatul să nu-i înțeleagă vorbele. Poți distruge un oraș, o țară, așa cum noi strivim un gîndac. Trimite deci focul ceresc să mă mistuie acum, căci, dacă n-o vei face, mă voi întoarce împotriva lucrării Tale.

Akbar apăru la orizont. Ilie apucă mîna băiatului și o strînse cu putere.

— De-aici înainte, pînă vom trece de porțile cetății, voi merge cu ochii închiși și tu mă vei conduce, îi spuse băiatului. Dacă voi muri pe drum, va trebui să faci tu ceea ce m-ai rugat pe mine: să reclădești Akbarul, chiar dacă pentru asta va trebui ca mai înainte să crești, apoi să înveți cum se cioplește lemnul și cum se taie piatra.

Băiatul nu zise nimic. Ilie închise ochii și se lăsă condus. Asculta vuietul vîntului și zgomotul pașilor pe nisip.

Își aminti de Moise, care, după ce eliberase poporul ales, conducîndu-1 prin deșert și înfruntînd mari greutăți, a fost oprit de Dumnezeu să intre în Canaan. Și-atunci Moise a spus:

Îngăduie-mi să trec și să văd pămîntul cel bun care este peste Iordan.

Dumnezeu însă s-a mîniat de cererea lui și i-a zis:

Ajunge. De acum să nu-Mi mai grăiești de aceasta. Privește cu ochii tăi spre apus și spre mieznoapte și spre miezăzi și spre răsărit și vezi cu ochii tăi, căci nu vei trece peste acest Iordan.

Astfel răsplătise Domnul lunga și greaua strădanie a lui Moise: nu i-a dat voie să pună piciorul pe Pămîntul Făgăduinței. Ce s-ar fi întîmplat dacă nu L-ar fi ascultat?

Ilie se întoarse din nou cu gîndul la Cel de Sus.

— Doamne, Dumnezeul meu, bătălia asta nu s-a dat între asirieni și fenicieni, ci între Tine și mine. Nu m-ai prevenit și, ca întotdeauna, ai învins și ai făcut după voia Ta. Ai luat viața femeii pe care o iubeam și ai nimicit orașul care m-a adăpostit cînd eram departe de casă.

Vîntul îi șuiera tot mai tare pe lîngă urechi. Ilie se înfricoșa, dar nu se opri.

— Nu pot s-o aduc înapoi pe femeie, dar pot schimba destinul operei Tale de distrugere. Moise ți-a făcut pe plac și n-a trecut peste rîu. Eu însă voi merge mai departe: ia-mi viața în clipa asta pentru că, dacă mă vei lăsa să ajung la porțile cetății, voi face la loc tot ce ai vrut Tu să nimicești de pe fața pămîntului. Și mă voi ridica împotriva Ta.

Tăcu, își goli mintea de gînduri și așteptă să vină moartea. Multă vreme ascultă doar zgomotul pașilor pe nisip, nu voia să audă nici vocea îngerilor, nici blestemele Celui de Sus. Își simțea inima ușoară și nu se mai temea de ce i se putea întîmpla. Dar parcă în adîncul sufletului începea să-și facă loc un fel de neliniște, ca și cum ar fi uitat ceva de mare însemnătate.

Intr-un tîrziu, băiatul se opri și-1 scutură de braț.

— Am ajuns, îi spuse.

Ilie deschise ochii. Focul din ceruri nu venise să-1 mistuie, iar în jur nu vedea decît ruinele cetății Akbar.

Privi în ochii băiatului, care îl ținea acum strîns de mînă parcă temîndu-se să nu-i scape. Oare îl iubea? Nu știa, dar la lucrurile acestea se putea gîndi mai tîrziu. Acum avea de îndeplinit o misiune și, în sfîrșit, nu era o poruncă dată de Domnul.

Mirosul de ars ajungea pînă la ei. Păsări de pradă se roteau în înalt, așteptînd momentul potrivit pentru a devora leșurile soldaților. Ilie se apropie de unul și îi luă spada de la brîu. În zăpăceala din noaptea trecută, asirienii uitaseră să adune armele din afara cetății.

— La ce-ți trebuie? îl întrebă băiatul.

— Ca să mă apăr.

— Asirienii au plecat.

— Oricum e mai bine s-o am la mine. Ne putem aștepta la orice.

Vocea îi tremura. Nu avea de unde să știe la ce să se aștepte după ce vor fi trecut de zidul în ruină, dar era hotărât să facă moarte de om, dacă cineva ar fi încercat să-1 umilească.

— Sînt la fel de distrus ca acest oraș, dar, asemenea lui, nu mi-am îndeplinit încă misiunea.

— Acum te recunosc, îi zise băiatul zîmbind.

— Nu te lăsa fermecat de vorbe. Altădată mă mîna dorința de a o detronea pe Izabela și a-1 întoarce pe Israel către Domnul, dar, cum Domnul ne-a uitat, trebuie să uităm și noi de El. Acum am o singură misiune: să îndeplinesc ceea ce m-ai rugat.

Băiatul îl privi neîncrezător.

— Fără Dumnezeu, mama nu se poate întoarce printre cei vii.

Ilie îl mîngîie pe cap.

— Numai trupul mamei tale a plecat. Ea se află printre noi și, așa cum ne-a spus, ea este cetatea Akbar. Trebuie s-o ajutăm să-și recapete frumusețea.

Orașul era aproape pustiu. La fel ca în noaptea invaziei, bătrîni, femei și copii umblau de colo-colo, de parcă n-ar fi știut ce hotărîre să ia.

Băiatul observase că, de cîte ori se apropia cineva de ei, Ilie strîngea cu putere minerul spadei. Dar oamenii se arătau indiferenți: cei mai mulți îl recunoșteau pe prorocul din Israel, unii îl salutau din cap, dar nimeni nu-i adresa vreun cuvînt, nici măcar de ocară.

„Și-au pierdut pînă și puterea de a urî”, se gîndi el, privind spre piscul celui de Al Cincilea Munte, învăluit de ceața eternă. Și-atunci își aduse aminte de vorbele Domnului:

Voi arunca leșurile voastre peste cele ale zeilor voștri și inima mea se va scîrbi de voi. Țara voastră va fi o ruină și orașele voastre vor fi pustii.

Iar celor rămași, le voi sădi în suflete atîta înfricoșare, că se vor teme și de foșnetul frunzelor. Și vor cădea ca ele, fără a fi loviți.

„Iată ce-ai făcut, Doamne, te-ai ținut de cuvînt și umbrele celor vii rătăcesc pe pămînt. Iar Akbar este orașul ales să le fie adăpost.”

Cei doi ajunseră în piața principală, se așezară pe ruine și priviră în jur. Orașul era mai distrus decît își imaginaseră. Acoperișurile caselor zăceau la pămînt și murdăria și insectele puseseră stăpînire peste tot locul.

— Trebuie să adunăm morții, spuse el. Altfel, va da ciuma peste oraș.

Băiatul continua să privească în pămînt.

— Capul sus, îi spuse Ilie. Avem mult de lucru pentru a o mulțumi pe mama ta.

Dar băiatul nu-l ascultă, începuse să înțeleagă că undeva, printre acele ruine, se afla trupul care-i dăduse viață. Si acel trup nu se deosebea de celelalte care zăceau împrăștiate în jur.

Ilie nu mai insistă. Se ridică, sui pe umeri un mort și-l cară în mijlocul pieței. Nu-și amintea de rînduiele Domnului despre îngropăciune. Avea de făcut un singur lucru, pentru a preveni ciuma: incinerarea.

Munci toată dimineața. Băiatul stătea pironit în același loc, cu privile în pămînt, dar își ținu jurămîntul făcut mamei sale: nici o lacrimă nu căzu în țărîna Akbarului.

O femeie se opri să se uite la ce făcea Ilie.

— Omul care îi împăca odată pe cei vii adună acum trupurile morților, zise.

— Unde sînt locuitorii Akbarului? o întrebă Ilie.

— Au plecat și au luat cu ei puținul rămas. Nu mai e nimic. Doar cei neputincioși n-au părăsit orașul: bătrînii, văduvele și orfanii.

— Dar trăiau aici de cîteva generații. Nu poți renunța la tot atît de ușor.

— Încearcă să spui asta cuiva care a pierdut totul.

— Ajută-mă, o rugă Ilie, continuînd să care și să sti-vuiască leșurile, îi vom arde, pentru ca zeul ciumei să nu vină să ne viziteze. Detestă mirosul de carne arsă.

— Lasă să vină, spuse femeia. Să ne ia pe toți cît mai repede.

Ilie nu se opri din lucru. Femeia se așeză lîngă băiat și continuă să-l privească pe Ilie. După un timp se apropie din nou de el.

— De ce vrei să salvezi un oraș condamnat?

— Dacă mă opresc să mă gîndesc la asta, nu voi mai fi în stare să termin ceea ce am început, îi răspunse el.

Bătrînul păstor avea dreptate: unica șansă era să uite trecutul îndoielilor și să-si făurească o nouă istorie. Prorocul de altădată pierise o dată cu femeia în mijlocul flăcărilor ce-i mistuiau casa. Acum era un necredincios, ros de îndoieli. Dar era viu, deși sfidase blestemul Celui de Sus. Dacă vroia să-și continue drumul, trebuia să facă ceea ce-si propusese.

Femeia alese un trup mai ușor și-l trase de picioare pînă la grămada alcătuită de Ilie.

— N-o facem de frica zeului ciumei, spuse ea. Nici din dragoste pentru Akbar, o dată ce asirienii se vor întoarce, ci pentru băiatul cu capul plecat de colo. El trebuie să înțeleagă că are viața înaintea.

— Mulțumesc, spuse Ilie.

— Nu-mi mulțumi. Undeva, printre aceste ruine, vom găsi trupul fiului meu. Era cam de aceeași vîrstă cu acest băiat.

Ea își acoperi fața cu mîinile și plînse amarnic. Ilie îi atinse brațul cu blîndețe.

— Durerea pe care o simțim nu ne va părăsi niciodată, dar munca ne va ajuta s-o îndurăm. Suferința nu poate doborî un trup obosit.

Petrecură toată ziua îndeplinindu-și sarcina macabră de a căra și stivui morții. Majoritatea erau tineri, pe care asirienii îi socotiseră ca făcînd parte din oștirea Akbarului. În cîteva rînduri, Ilie recunoscuse printre ei cîțiva prieteni și prinsese, dar nu-si întrerupsese lucrul.

La sfîrșitul amiezii erau ruți de oboseală, dar se aflau departe de a realiza ce-si propuseseră. Nici un locuitor din Akbar nu le sărise în ajutor.

Se apropiară amîndoi de băiat. În sfîrșit, acesta își ridică privirile din pămînt.

— Mi-e foame, spuse el.

— Găsesc eu ceva, îl încuraja femeia. Există hrană ascunsă prin casele din Akbar. Oamenii se pregătiseră pentru un asediu îndelungat.

— Adu mîncare pentru noi doi, căci ne-am îngrijit de oraș cu sudoarea frunții noastre, zise Ilie. Dar, dacă băiatul vrea să mănînce, va trebui să-și facă rost singur.

Femeia înțelese. Așa ar fi procedat și ea cu fiul ei. Se duse în locul unde altădată fusese casa ei. Totul era răvășit de jefuitori, în căutare de obiecte de valoare, și colecția ei de vase, făurite de meșterii sticlari din Akbar, zăcea la pămînt făcută țandări. Găsi, totuși, fructele uscate și făina pe care le pusese deoparte.

Se întoarse în piață și împărți mîncarea cu Ilie. Băiatul nu zise nimic.

Se apropie un bătrîn.

— V-am văzut cum ați adunat toată ziua leșurile. Vă pierdeți timpul de pomană, nu știți că asirienii se vor întoarce, după ce vor fi cucerit Tirul și Sidonul? Lasă să vină zeul ciumei să se așeze pe aceste locuri și să-i nimicească pînă la unul.

— Nu facem ceea ce facem nici pentru ei, nici pentru noi, îi răspunse Ilie. Ea muncește pentru a convinge un băiat că mai există un viitor, iar eu, ca să demonstrez că un anumit trecut nu mai există.

— Iată că prorocul nu mai este o amenințare pentru marea prințesă din Tir: ce surpriză! Izabela va conduce Israelul pînă la sfîrșitul zilelor sale iar noi vom găsi un loc unde să fugim dacă asirienii nu se vor arăta generoși cu cei învinși.

Ilie nu-i răspunse. Numele care altădată îi trezea atîta ură acum îi suna ciudat de străin.

— Akbar va fi reconstruit oricum, continuă bătrînul. Zeii aleg locul pe care se clădesc orașele, așa că nu-1 vor abandona; dar putem lăsa acest lucru pe seama generațiilor care vin.

— Putem, dar n-o vom face.

Ilie îi întoarse spatele bătrînului, punînd astfel capăt discuției.

Adormiră toți trei în răcoarea nopții. Femeia îl luase pe băiat în brațe și auzi cum îi chiorăia burta de foame. Vru să-i dea ceva să mănînce, dar se răzgîndi. Oboseala fizică alină, într-adevăr, durerea și acest băiat, care părea chinuit de o mare suferință, trebuia să-și găsească ceva de făcut. Poate că foamea îl va convinge să se apuce de lucru.

A doua zi, Ilie și femeia se reapucară de treabă. Bătrînul care se apropiase de ei cu o seară înainte veni din nou.

— N-am nimic de făcut și aș putea să vă ajut. Dar n-am putere să car trupurile.

— Atunci adună resturile de lemn și cărămizile. Mătură cenușa. Bătrînul se apucă de lucru.

Cînd soarele le bătea drept în creștet, Ilie se așeză pe pămînt, frînt de oboseală. Știa că îngerul era lîngă el, dar nu-l putea auzi. „La ce bun? Cînd am avut nevoie de el, n-a fost în stare să mă ajute, acum nu-mi trebuie sfaturile lui. Știu ce am de făcut: trebuie să pun ordine în acest oraș și să-l arăt Domnului că sînt în stare să-L înfrunt. Apoi voi pleca oriunde voi dori.”

Ierusalimul nu era departe, la numai șapte zile de mers pe un drum destul de ușor de străbătut, dar acolo era căutat ca trădător. Poate mai bine s-ar duce la Damasc sau și-ar găsi de lucru ca scrib în vreun oraș grecesc.

Cineva îi atinse brațul. Se întoarse și-l văzu pe băiatul care ținea în mîini un vas micuț.

— L-am găsit într-una din case, zise băiatul și i-l întinse.

Era plin ochi cu apă. Ilie bău pînă la fund.

— Mănîncă și tu ceva, îi spuse băiatul. Acum muncești și meriți o răsplată.

Pentru prima oară după acea noapte groaznică, pe buzele copilului apărură un zîmbet, apoi o rupse la fugă spre locul unde pusese femeia fructele și făina.

Ilie se întoarse la lucru. Intra în casele distruse, îndepărta dărîmăturile și scotea cadavrele, pe care le ducea apoi la grămada din mijlocul pieței. Bandajul cu care-i legase păstorul rana căzuse, dar nu-i păsa. Trebuia să-și demonstreze sieși că era destul de puternic pentru a-și recăpăta demnitatea.

Bătrînul, care se apucase să adune gunoiul din piață, avea dreptate: în curînd dușmanul se va întoarce, pentru a culege ce au semănat alții. Ilie îi scutea de muncă pe ucigașii singurei femei pe care o iubise în întreaga lui viață. Asirienii erau superstițioși și ar fi reconstruit oricum Akbarul, căci, spunea credința lor, zeii așezaseră orașele într-un fel anume, în armonie cu văile, animalele, rîurile și mările, în fiecare dintre ele, orînduiseră un loc sfînt, unde se odihneau cînd se întorceau din lungile lor călătorii prin lume. Cînd un oraș era distrus, exista marele risc ca cerul să se prăbușească peste pămînt.

Legenda spunea că întemeietorul Akbarului trecuse pe aici, cu sute de ani în urmă, venind din nord. Se hotărîse să doarmă și, pentru a însemna locul unde-și lăsase lucrurile, înfipse un par în pămînt. În ziua următoare, nu mai putuse să-l smulgă și atunci înțelese că era voința universului. Pusese o piatră pe locul unde se petrecuse minunea și descoperise în apropiere un izvor. Cu timpul, mai multe triburi își făcură sălașul în jurul pietrei și al izvorului. Așa se născuse Akbarul.

Guvernatorul le explicase cîndva că, după tradiția feniciană, orice oraș era *al treilea punct*, elementul de legătură între voința divină și cea pămînteană. Universul făcea ca sămînța să devină plantă, pămîntul o ajuta să crească, omul culegea rodul și-l ducea la oraș, unde se sfințeau ofrandele oferite zeilor, pe care le lăsau apoi în munții cei sacri. Chiar dacă nu călătorise prea mult, Ilie știa că această credință era împărtășită de multe neamuri ale lumii.

Asirienii se temeau să-i lase fără hrană pe zeii de pe Al Cincilea Munte. Nu doreau să strice echilibrul Universului.

„De ce mă gîndesc la toate astea, cînd asta e o luptă între voința mea și cea a Domnului Dumnezeu meu, care m-a lăsat singur în mijlocul necazurilor?”

Îl încercă același sentiment din ziua precedentă, cînd se măsurase cu Dumnezeu: uita un lucru foarte important și nu reușea să si-l amintească, oricît se străduia.

Mai trecu o zi. Adunaseră deja cea mai mare parte a leșurilor, cînd de ei se apropie o altă femeie.

— N-am ce mîncă, spuse ea.

— Nici noi nu avem, îi răspunse Ilie. Ieri și astăzi am împărțit fiecare bucată pe din trei. Caută și hi de mîncare și dacă găsești, să vii să-mi spui.

— Cum să găsesc?

— Întreabă-i pe copii. Ei știu totul.

De cînd îi adusese apă, băiatul părea să-și fi recăpătat pofta de viață. Ilie îl trimisese să-1 ajute pe bătrîn la strînsul gunoaielor, dar hărnicia lui nu durase mult. Acum se juca cu ceilalți copii, la marginea pieței.

„Mai bine. Va avea tot timpul să asude cînd va fi mare.” Nu-i părea rău că-1 ținuse flămînd o noapte întreagă, sub motivul că trebuie să muncească; dacă l-ar fi tratat ca pe un biet orfan, o victimă a răutății soldaților asirieni, n-ar mai fi scăpat în veci de tristețea ce-1 cuprinsese la intrarea în oraș. Acum, voia să-1 lase cîteva zile singur, să-și afle propriile răspunsuri pentru cele întîmplate.

— Ce pot să știe copiii? insistă femeia care-i ceruse de mîncare.

— Du-te si convinge-te singură.

Femeia și băninul care-1 ajutau pe Ilie o văzură stînd de vorbă cu copiii care se jucau pe stradă. Ei îi spuseră ceva și ea zîmbi și dispăru după un colț al pieței.

— De unde ai știut? întrebă bătrînul.

— Pentru că am fost odată copil si știu că pentru ei nu există trecut, răspunse Ilie, amintindu-și din nou de vorbele păstorului. Deși i-a înfricoșat noaptea invaziei, acum nu se mai gîndesc la asta. Orașul este, pentru ei, un imens loc de joacă, unde intră si ies cînd vor. Pînă la urmă vor descoperi locurile unde au ascuns localnicii hrana pentru a rezista în timpul asediului. Un copil poate oricînd să-1 învețe pe un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată si cum să ceară cu insistență ceea ce-și dorește. Acest băiat m-a făcut să mă întorc în Akbar.

În după-amiaza aceea, se mai alăturară cîtiva bătrîni și cîteva femei grupului care aduna morții. Copiii goneau păsările de pradă si strîngeau bucăți de lemn și de pînză. Cînd se lăsă întunericul, Ilie ațîță focul în jurul grămezii de leșuri. Supraviețuitorii din Akbar priviră în tăcere la fumul care se înălța la cer.

Cînd termină lucrul, căzu doborît de oboseală. Dar, înainte de a adormi, îi reveni sentimentul care-1 încercase și de dimineață: un gînd foarte important se lupta cu disperare să scape din bezna uitării. Nu era un gînd din vremea petrecută în Akbar, ci era o poveste veche, care părea să dea sens întîmplărilor din prezent.

În acea noapte, un bărbat intră în cortul lui Iacob si luptă cu el pînă la revărsatul zorilor. Văzînd că nu poate să-1 învingă, îi spuse: „Lasă-mă să plec.” Iar Iacob îi răspunse: „Nu te las, pînă ce nu mă vei binecuvînta.” Atunci bărbatul îi zise: „Cu vrednicie te-ai luptat cu Dumnezeu. Cum te cheamă?” Iacob își spuse numele și bărbatul îi răspunse: „De-acum înainte te vei numi Israel.”

Ilie revăzu fiecare întîmplare, de cînd își părăsise atelierul și-si acceptase misiunea fără să crîcnească. Chiar dacă misiunea era cea adevărată — si așa credea — n-avusese nici o clipă ocazia să afle ce-ar fi găsit pe alte drumuri, pe care se resemnase să nu le străbată. Fiindcă se temea să nu-și piardă credința, devotamentul,

voința. I se părea foarte primejdios s-o ia pe calea oamenilor obișnuiți, căci ar fi putut să se lase ispitit și, cine știe, chiar să-i placă. Nu-și dădea seama că și el e un om ca toți ceilalți, deși auzea glasul îngerilor și primea, din când în când, porunci de la Dumnezeu. Era atât de convins că știe ce vrea, încât se comporta la fel ca cei care în viața lor n-au luat o hotărâre.

Fugise de îndoială, de înfrîngere, de momentele de nesiguranță. Dar Domnul e mărinimos și l-a condus spre abisul inevitabilului, pentru a-i arăta că omul trebuie să-și *aleagă* și nu să-și *accepte* destinul.

Cu mulți ani în urmă, într-o noapte ca aceasta, Iacob nu-l lăsase pe Dumnezeu să plece pînă cînd nu-l binecuvîntase. Atunci Domnul îl întrebă: *Cum te numești?*

Asta era: trebuia să ai un nume. Cînd Iacob i-a răspuns, Dumnezeu l-a botezat *Israel*. Fiecare primește un nume cînd se naște, dar trebuie să fie în stare să-și boteze viața cu un cuvînt care să-i dea un sens.

„Eu sînt *Akbar*”, spusese ea.

A trebuit să-si vadă oraşul distrus si iubita moartă ca să înţeleagă că îi trebuia un nume. Şi în clipa aceea îşi botează viaţa *Eliberare*.

Se ridică si privi piaţa dinaintea lui şi fumul care se înălţa din grămada de trupuri incinerate. Prefă cînd în cenuşă trupurile celor ce-si pierduseră viaţa, încălcase un obicei foarte vechi din ţara sa, care spunea că oamenii trebuie îngropaţi după ritual. Luptase cu Dumnezeu şi cu tradiţia, cînd se hotărîse să-i incinereze, dar simţea că nu se poate vorbi de păcat, atunci cînd trebuie să găseşti ieşirea pentru o situaţie nouă. Dumnezeu nu avea limite în mila Sa, dar era neîndurător cu cei ce n-aveau curaj să îndrăznească.

Privi din nou spre piaţă. Cîţiva dintre supravieţuitori nu dormeau, ci stăteau cu ochii pironiţi în flăcări, părăindu-li-se că focul le mistuia şi amintirile, trecutul, cei două sute de ani de pace şi de apatie. Vremea fricii şi speranţei trecuse, le rămăsese doar puterea de a reconstrui sau înfrîngerea.

Precum Ilie, si ei puteau să-şi aleagă un nume: *Împăcare, Cuminţenie, Iubire, Pribegie*, existau atîtea nume cîte stele pe cer, dar fiecare trebuia să aleagă unul care să-i definească viaţa.

Ilie ridică ochii la cer şi se rugă:

„Am luptat împotriva Ta, Doamne, şi nu mi-e ruşine. Numai astfel am aflat că am ales drumul acesta pentru că aşa am vrut eu, nu pentru că mi-a fost impus de către părinţi, de tradiţia ţării mele, sau de Tine.

La Tine, Doamne, aş vrea să mă întorc în clipa aceasta. Vreau să Te preamăresc cu toată puterea voinţei mele şi nu ca un laş, care n-a ştiut să-şi aleagă alt drum. Dar, pentru a-mi încredinţa însemnata misiune, trebuie să duc mai departe această bătălie împotriva Ta, pînă ce mă vei binecuvînta.”

Să refacă Akbarul. Ceea ce Ilie socotea a fi o întrecere cu Dumnezeu însemna, de fapt, reîntîlnirea cu El.

Femeia care ceruse mîncare apăru din nou în dimineaţa următoare, însoţită de alte femei.

— Am găsit o mulţime de provizii, spuse ea. Mulţi au murit sau au fugit cu guvernatorul, aşa că avem cu ce ne hrăni un an întreg.

— Găseşte cîteva persoane mai în vîrstă, care să supravegheze împărţirea alimentelor, îi spuse Ilie. Bătrînii sînt buni organizatori.

— Bătrînii nu-şi doresc să trăiască.

— Spune-le, totuşi, să vină.

Femeia tocmai vroia să plece, cînd Ilie o opri.

— Ştii să scrii litere?

— Nu.

— Eu am învăţat si pot să te învăţ şi pe tine. Asta dacă vrei să mă ajuţi să administrăm treburile cetăţii.

— Dar asirienii se vor întoarce.

— Cînd vor veni, vor avea nevoie de ajutorul nostru pentru a conduce oraşul.

— De ce să-1 ajutăm pe duşman?

— Facem asta pentru ca fiecare să-și poată găsi un nume în viață. Dușmanul e numai un pretext pentru a ne încerca puterile.

Bătrînii se arătară, așa cum voise el.

— Akbar are nevoie de ajutorul vostru, le spuse Ilie. Așa că nu vă puteți permite luxul de a fi bătrîni. Ne trebuie tinerețea pe care v-ați pierdut-o.

— Unde s-o găsim? răspunse unul dintre ei. A dispărut și în locul ei au venit zbîrciturile și deziluziile.

— Nu-i adevărat. Voi n-ați avut iluzii și de aceea tinerețea voastră s-a ascuns. A venit momentul s-o descoperiți acum, cînd avem un vis comun: să reconstruim Akbarul.

— Cum putem face imposibilul?

— Cu entuziasm.

Ochii umbriți de tristețe și de oboseală începeau să strălucească din nou. Nu mai erau aceeași oameni inutili care veneau să asiste la judecarea pricinilor, doar pentru a avea despre ce vorbi pe înserat. Aveau, iată, o misiune importantă de îndeplinit, erau folositori.

Cei mai în putere se apucară să adune material din casele în ruină pentru a-1 refolosi la restaurarea celor care mai stăteau în picioare. Cei mai în vîrstă ajutară la împrăștierea cenușii celor incinerați peste cîmpuri, pentru ca morții să fie pomeniți la viitoarea recoltă. Alții se apucară să aleagă grîul împrăștiat prin diverse case din cetate, să facă pîine și să scoată apă din puț.

Mai trecură două nopți și Ilie îi adună pe toți locuitorii în piața aproape curățată de dărîmături. Se aprinseră cîteva torțe și Ilie le vorbi tuturor.

— Nu avem de ales. Am putea să-i lăsăm pe străini să facă toate astea. Dar ar însemna să renunțăm la unica șansă ce ne-a rămas după tragedie: cea de a ne construi din nou o viață. Cenușa morților pe care i-am incinerat acum cîteva zile va hrăni plantele ce se vor naște în primăvară. Fiul pierdut în noaptea invaziei a devenit mulțimea de copii care zburdă liberi pe străzile pustiite și se veselesc pătrunzînd în locuri interzise și în case în care n-au intrat niciodată. Pînă acum, numai copiii au fost în stare să depășească cele întîmplate, pentru că ei nu au trecut, numai prezentul contează. Să încercăm, dar, să facem ca ei.

— Poate un om să uite durerea pierderii celor dragi?

— Nu. Dar se poate bucura atunci cînd înfăptuiește ceva.

Ilie se întoarse cu fața spre Al Cincilea Munte, cu piscul veșnic învăluit în ceață. Acum, că zidurile fuseseră dărîmate, muntele se vedea bine din mijlocul pieței.

— Eu cred într-Unul Dumnezeu, iar voi în zeii ce-și au sălașul în nori, în vîrful celui de Al Cincilea Munte. Nu vreau să discutăm acum dacă Dumnezeul meu e cel mai puternic sau nu, nu doresc să vorbim despre ce ne desparte, ci de ceea ce ne unește. Tragedia ne-a adus un simțămînt comun: disperarea. De ce s-au întîmplat toate acestea? Pentru că noi credeam că totul e la locul lui și așa cum trebuie să fie și nu puteam admite nici o schimbare. Atît voi cît și eu aparținem unor neamuri de negustori, dar știm să ne și luptăm, continuă el. Și un războinic știe întotdeauna

pentru ce merită să lupte. Nu intră în orice fel de luptă și nu-si pierde timpul cu tot soiul de provocări. Un războinic știe să piardă, înfrîngerea nu-i este indiferentă și nu încearcă s-o transforme în victorie, îl doare c-a pierdut, suferă din cauza nepăsării și îl apasă cumplit singurătatea. După ce-a trecut prin toate astea, își oblojește rănilor și ia totul de la capăt. Știe că războiul e făcut din multe bătălii și merge înainte. Peste om mai vin și nenorociri. Le putem afla cauzele, putem să-i învinuim pe ceilalți, putem să ne închipuim cum ar fi fost viața noastră dacă nu s-ar fi întîmplat. Dar n-are nici un rost, s-a întîmplat și gata. Trebuie să uităm de teamă și să începem reconstrucția. De acum înainte, fiecare dintre voi își va alege un nume. Va fi numele sfînt care adună într-un singur cuvînt toate visurile pentru care a meritat să lupte. Eu mi-am ales unul: *Eliberare*.

Peste piață se așternu tăcerea pentru cîteva clipe. Prima se ridică femeia care-1 ajutase pe Ilie de la început.

— Numele meu este *Regăsire*, spuse ea.

— Numele meu este *înțelepciune*, o urmă un bătrîn. Fiul văduvei pe care Ilie o iubise atît de mult strigă:

— Numele meu este *Alfabet*.

Oamenii izbucniră în rîs. Băiatul, rușinat, se așeză la loc.

— Cum poți să strigi pe cineva *Alfabet*? sări cu gura un băiețel.

Ilie ar fi putut să intervină, dar era mai bine ca băiatul să învețe să se apere singur.

— Cu asta se îndeletnicea mama, zise el. De cîte ori voi vedea litere scrise, mă voi gîndi la ea.

De data asta nu mai rîse nimeni. Unul după altul, orfanii, văduvele și bătrînii din Akbar își rostiră numele care le descopereau noua identitate. Cînd ceremonialul luă sfîrșit, Ilie îi rugă să meargă devreme la culcare, căci a doua zi aveau să înceapă lucrul dis-de-dimineață.

Îl luă de mîna pe băiat și se duseră împreună la locul unde întinseseră cîteva pînze să le servească drept cort.

Din seara aceea, începu să-1 învețe scrierea din Byblos.

Trecură zilele și săptămînile, și Akbarul se transforma văzînd cu ochii. Băiatul învăța literele cu repeziciune și reușea, acum, să compună chiar cuvinte. Ilie îl puse să scrie pe tăblițe istoria reconstruirii Akbarului.

Plăcuțele de lut erau arse într-un cuptor improvizat, iar ceramica obținută era păstrată cu grijă de o familie de oameni în vîrstă. La întîlnirea de seară, îi ruga pe bătrîni să povestească istorii din copilărie și își nota cît putea mai multe.

— Vom păstra istoria Akbarului scrisă pe un material pe care focul nu-1 poate distruge, explica el. În-tr-o zi, copiii și nepoții noștri vor afla că înfrîngerea nu ne-a îngenuncheat și că am știut să depășim loviturile soartei. Acesta va fi un exemplu pentru ei.

În fiecare noapte, după orele de studiu cu băiatul, Ilie se plimba prin orașul pustiu, mergea pînă la drumul care ducea la Ierusalim, se gîndea să plece iar apoi se răzgîndea.

Munca din greu și asta îl obliga să se concentreze asupra lucrului. Oamenii din Akbar se bizuiau pe el pentru lucrările de reconstrucție, îi decepționase o dată, cînd nu fusese în stare să împiedice uciderea iscoadei și izbucnirea războiului. Dumnezeu însă le oferă întotdeauna o a doua șansă fiilor săi și trebuia să profite de împrejurare. Pe lîngă asta, se simțea tot mai legat de copil și, pe lîngă alfabet, încerca să-i transmită și credința în Dumnezeu și învățăturile din bătrîni.

În tot acest timp, îl chinuia gândul că în țara sa domnește o prințesă străină și credea în alți zei. Nu-l mai vizitau îngerii cu săbii de foc, era liber să plece când dorea și să facă ce voia.

În fiecare noapte se gîhdea la plecare. De fiecare dată ridica mîinile spre cer și se ruga:

„Iacob a luptat pînă în zori, dar a fost binecuvîntat. Eu m-am luptat cu Tine zile și luni întregi și totuși refuzi să mă ascuți. Dacă ai privi înjur, ai vedea că am ieșit învingător: Akbar renaște din propria ruină și iată înalță la loc ceea ce Tu ai trecut prin focul și spada asirienilor, transformînd totul în cenușă și pulbere.

„Voi lupta cu Tine pînă ce mă vei binecuvînta, pe mine și roadele muncii mele. Într-o zi va trebui să mă auzi.”

Femeile și copiii cărau apă pe cîmp, luptînd cu seceta care părea să nu se mai sfîrșească. Într-o zi, cînd soarele ardea nemilos, Ilie auzi pe cineva spunînd:

— Am muncit fără odihnă și am uitat durerea din noaptea groazei și faptul că asirienii se vor întoarce într-o zi, după ce vor fi prădat Tirul, Sidonul, Byblosul și toată Fenicia. Munca ne-a ajutat. Dar, așa ocupați cum sîntem cu lucrul, nu observăm schimbările, nu vedem roadele muncii noastre.

Ilie medita un timp asupra acestor vorbe și hotărî ca, la încheierea fiecărei zile de lucru, să se adune cu toții la poalele muntelui, pentru a admira împreună apusul de soare.

Erau mai toți atît de obosiți, încît aproape că nu vorbeau, dar descoperiră ce bine este să lași gândul să răătăcească liber ca norii pe cer. Astfel, tristețea din suflete se topea și făcea loc inspirației și avîntului necesar pentru ziua următoare.

Ilie se trezi cu gândul că în ziua aceea nu va lucra.

— Astăzi, în țara mea, se sărbătorește Ziua Iertării.

— Nu ai nimic pe suflet, îi spuse o femeie. Ai făcut tot ce ai putut.

— Tradiția trebuie oricum respectată și n-o voi încălca.

Femeile plecară să ducă apă la cîmp, iar bătrînii se întoarseră la treaba lor de zidari și dulgheri. Copiii ajutau la făcut cărămizile care urmau să fie arse în cuptor.

Ilie îi privi și inima i se umplu de duioșie. Apoi ieși din Akbar și o porni la vale.

Umblă fără țintă, rostindu-și rugăciunile din copilărie. Soarele încă nu se înălțase de tot și, din locul unde se afla, putea vedea umbra imensă pe care o as-ternea în vale Al Cincilea Munte. Avu un presentiment îngrozitor: lupta dintre Dumnezeu și zeul fenicienilor se va prelungi de-a lungul multor generații, de-a lungul multor mii de ani.

Își aduse aminte cum, într-o noapte, se urcase pe munte și vorbise cu un înger. De cînd fusese distrus Akbarul, nu mai auzise nici o voce venind din cer.

— Doamne, astăzi este Ziua Iertării și am să-Ți mărturisesc o lungă listă de păcate, zise el, întorcîndu-și fața spre Ierusalim. Am fost slab, căci mi-am nesocotit puterile. Am fost îngăduitor, atunci cînd ar fi trebuit să fiu aspru. Nu m-am învrednicit să iau hotărîri, de teamă să nu greșesc. M-am resemnat prea degrabă și am hulit, atunci cînd trebuia să-Ți mulțumesc. Totuși, Doamne, am o listă la fel de lungă cu păcatele săvîrsite de Tine față de mine. M-ai făcut să sufăr peste măsură

luînd-o la Tine pe cea pe care o iubeam. Ai distrus oraşul care m-a primit, mi-ai încurcat cărările vieţii şi asprimea Ta aproape că m-a făcut să uit iubirea ce Ți-o port. În tot acest timp m-am luptat cu Tine şi Tu nu apreciezi demnitatea luptei mele. Dacă vei compara cele două liste, vei vedea că îmi eşti dator. Dar, pentru că astăzi este Ziua Iertării, Tu mă ierţi, precum Te iert şi eu, ca să ne putem continua drumul împreună.

În clipa aceea, se porni un vînt puternic şi Ilie auzi vocea îngerului:

— Ai făcut bine, Ilie. Dumnezeu Ți-a acceptat lupta, îngenunche cu ochii în lacrimi şi sărută pămîntul uscat.

— Mulţumesc că ai venit, căci mă roade îndoiala: oare nu e păcat ce fac eu?

Îngerul grăi:

— Atunci cînd războinicul se luptă cu Cel ce l-a învăţat să lupte, acesta trebuie să se simtă jignit?

— Nu. Doar astfel poate învăţa cum să lupte.

— Atunci continuă ce-ai început, pînă cînd Domnul te va chema înapoi în Israel, îi spuse îngerul. Ridică-te şi arată că lupta ta are un rost, pentru că ai ştiut să străbaţi calea Inevitabilului. Unii navighează pe ea, dar naufragiază, alţii sînt tîrîţi spre locuri ce nu le erau destinate. Dar tu o înfrunţi cu demnitate, ai ştiut să Ții cîrma corăbiei şi încerci să transformi durerea în lucrare.

— Păcat că eşti orb, îi spuse Ilie. De-ai vedea cum au fost în stare să reconstruiască un oraş cîţiva orfani, cîteva văduve şi cîţiva bătrîni. În curînd, totul va fi ca mai înainte.

— Sper să nu fie așa, spuse îngerul. Oamenii aceia au pătimit destul ca să merite o altfel de viaţă.

Ilie zîmbi. Îngerul avea dreptate.

— Sper să fii conştient că Ți s-a oferit o a doua şansă şi să nu faci de două ori aceeaşi greşeală. Nu uita care este raţiunea vieţii tale.

— Nu voi uita, îi răspunse el, bucuros că îngerul se întorsese.

Caravanele nu mai treceau prin vale. Asirienii distruseseră probabil drumurile și deviaseră căile comerciale. În fiecare zi, câțiva copii se urcau în unicul turn din zidul cetății ce rămăsese în picioare. Aveau sarcina de a scruta orizontul pentru a anunța ivirea războinicilor inamici. Ilie se hotărîse să-i primească cu demnitate și să le predea comanda.

Atunci, va putea, în sfîrșit, să plece.

Dar, pe zi ce trecea, se simțea tot mai legat de Akbar. Poate că misiunea lui nu era s-o detroneze pe Izabela, ci să rămînă cu oamenii aceștia pînă la sfîrșitul zilelor lui, îndeplinind rolul umil de slujitor al cuceritorului asirian. Ar ajuta la refacerea drumurilor comerciale, ar învăța limba dușmanilor și, în timpul liber, s-ar ocupa de biblioteca ce se îmbogățea văzînd cu ochii.

Întîmplarea care, într-o noapte aproape uitată, părea să fi adus sfîrșitul unui oraș reprezenta acum ocazia de a-1 face mai frumos. Lucrările de reconstrucție cuprindeau și lărgirea străzilor, acoperișuri mai rezistente și un ingenios sistem de transportare a apei de la puț, pînă spre locurile cele mai îndepărtate, își simțea sufletul plin de înflăcărare, în fiecare zi învăța ceva de la bătrîni, de la copii sau de la văduve. Grupul de oameni care nu părăsiseră Akbarul pentru simplul motiv că nu o puteau face era acum o echipă disciplinată și pricepută.

„Dacă guvernatorul ar fi știut de ce sînt în stare, ar fi creat un alt tip de apărare și orașul n-ar fi fost distrus.”

După ce se gîndi puțin, își dădu seama că greșește. Akbar trebuia să fie distrus pentru ca oamenii lui să simtă crescînd înăuntrul lor forte nebănuite.

Lunile treceau și asirienii nu dădeau nici un semn de viață, în Akbar, lucrările erau pe terminate și Ilie se putea gîndi la viitor. Femeile se apucaseră să croiască haine noi din materialele recuperate. Bătrînii puneau la punct locuințele și se îngrijeau de curățenia orașului. Copiii dădeau și ei o mîină de ajutor cînd li se cerea, dar în cea mai mare parte a timpului se jucau, căci aceasta este principala datorie a copiilor.

Ilie locuia cu băiatul într-o modestă căsuță de piatră, ridicată pe locul unde odată fusese un depozit de mărfuri. În fiecare seară, locuitorii Akbarului se adunau în jurul unui foc aprins în piața centrală și-și povesteau unii altora istorii auzite de-a lungul vieții. Ajutat de băiat, Ilie așternea totul pe tăblițele de lut, pe care a doua zi le ardeau în cuptor. Biblioteca creștea văzînd cu ochii.

Femeia care-și pierduse fiul învăța și ea scrierea din Byblos. Cînd văzu că era în stare să alcătuiască cuvinte și chiar fraze, Ilie îi dădu sarcina să-i învețe și pe ceilalți alfabetul. Astfel, la venirea asirienilor, ei vor putea servi ca interpreți sau profesori.

— Exact de asta se temea preotul, spuse într-o du-pă-amiază un bătrîn care se botezase pe sine Ocean, căci își dorea să aibă o inimă la fel de mare. Că scrierea din Byblos va triumfa și se va transforma într-o amenințare pentru zeii de pe Al Cincilea Munte.

— Cine poate evita inevitabilul? îi spuse bătrînului.

Ziua munceau, apoi se adunau să vadă împreună apusul de soare și seara își spuneau povești.

Ilie era mîndru de opera lui în care puneă tot mai multă pasiune.

Unul dintre copiii însărcinați cu paza coborî în fugă.

— Am văzut un nor de praf la orizont! strigă el în-fierbîntat. Dușmanul se întoarce!

Ilie urcă în turn să se convingă. După socotelile lui, dușmanul avea să ajungă a doua zi la porțile cetății.

Îi anunță pe locuitori că în ziua aceea nu vor privi împreună apusul de soare, ci se vor aduna în piață. Pe seară, erau cu toții acolo și Ilie își dădu seama că oamenii erau înspăimîntați.

— Azi nu vom povesti istorii din trecut și nu vom face planuri de viitor pentru Akbar, le spuse. Vom vorbi despre noi înșine.

Nimeni nu scoase un cuvînt.

— Cu cîtva timp în urmă, într-o noapte cu lună plină, s-a întîmplat ceea ce cu toții așteptam să se în-tîmple, deși nu voiam să acceptăm. Orașul Akbar a fost distrus. Cînd au plecat asirienii, cei mai vrednici oameni ai noștri erau morți. Cei care se salvară și-au dat seama că n-au de ce să mai rămînă și au plecat. Am găsit în Akbar numai bătrîni, văduve și copii. Ființe neputincioase. Priviți în jurul vostru. Piața este mai frumoasă ca oricînd, casele sînt mai solide, toată lumea are ce mînca și oamenii învață scrierea din Byblos. Undeva, în oraș, se află o colecție de tăblițe pe care stă scrisă istoria noastră și generațiile ce vin vor putea afla despre ce-am înfăptuit. Astăzi ne dăm seama că au plecat și bătrînii, și orfanii, și văduvele. Au lăsat în urma lor o

ceată de tineri de toate vîrstele, plini de entuziasm, care au dat un nume și un rost vieții lor. Tot timpul cît am muncit, am știut că asirienii se vor întoarce într-o zi, iar noi va trebui să le predăm orașul și o dată cu el toată truda și bucuria noastră de a-l vedea crescînd mai mîndru ca înainte.

Lumina focului străluci în lacrimile ce se rostogoleau pe fetele oamenilor. Chiar și copiii, care de obicei se zbenguiau în jurul celor ce țineau sfat de seară, acum ascultau cu atenție vorbele lui Ilie:

— Dar asta nu contează. Ne-am făcut datoria față de Dumnezeu, căci am acceptat provocarea și onoarea de a lupta cu El. Înaintea acelei nopți, El ne spusese mereu: *mergi înainte!* Dar noi nu l-am ascultat. De ce? Pentru că fiecare dintre noi își hotărîse soarta: eu voiam să-o dau jos de pe tron pe Izabela, femeia ce-și spune acum Regăsire dorea să-și vadă feciorul navigator, omul ce poartă azi numele de Cumințenie n-avea altă năzuință decît să bea vin în piață pînă la sfîrșitul zilelor lui. Ne obișnuisem și nu ne mai înfiora taina sfîntă a vieții. Și-atunci ce s-a gîndit Dumnezeu: *nu vor să meargă? Atunci se vor sătura stînd!*

Abia atunci l-am înțeles mesajul. Spadele asiriene ne-au secerat tinerii și bărbații noștri au plecat ca niște lași. Pe unde se află acum continuă să stea pe loc, împlinind blestemul Domnului. Noi, ceilalți, am luptat cu Dumnezeu. Așa cum am luptat cu femeile și cu bărbații pe care i-am iubit în viață, pentru că lupta aceasta este binecuvîntarea și înălțarea noastră. Am profitat de nenorocirea ce ne-a lovit și ne-am făcut datoria față de Dumnezeu, arătîndu-l că sîntem în stare să-l împlinim porunca de *a merge*. Chiar în cele mai grele împrejurări, ne-am continuat drumul. Sînt clipe în care Domnul ne cere să-l dăm ascultare. Sînt clipe în care vrea să ne încerce voința și ne provoacă să-l înțelegem. Și noi l-am înțeles doar cînd zidurile cetății Akbar erau la pămînt: căzînd, ele ne-au deschis ochii și am putut vedea, fiecare dintre noi, de ce sîntem în stare. Am încetat să medităm asupra vieții și am început să-o trăim. Și iată, roadele se arată.

Ilie văzu iar ochii oamenilor strălucind, înțeleseseră.

— Mîine voi preda Akbarul fără luptă. Sînt liber să plec oricînd, căci am făcut voia Domnului. Dar sîngele și sudoarea mea și unica ființă dragă mie se află în pămîntul acestui oraș, așa că m-am hotărît să rămîn aici cîte zile voi mai avea, ca să nu las să mai fie distrus vreodată. Fiecare este liber să hotărască pentru sine, dar nu uitați un lucru: sînteți mult mai buni decît ați crezut. Ați știut să faceți să rodească șansa oferită de nenorocire. Nu oricine poate face asta.

Ilie se sculă în picioare și anunță că adunarea a luat sfîrșit. Îi spuse băiatului că se va întoarce tîrziu, așa că să meargă la culcare fără el.

Merse la templu, singurul loc care scăpase de urgie și care nu avusese nevoie de reparații, deși statuile zeilor fuseseră luate de asirieni. Plin de respect, atinse piatra care, după legendă, însemna locul unde un strămoș înfipsea un țărnuș și nu mai reușise să-l smulgă de acolo.

Se gîndi că, în țara lui, multe locuri din acestea fuseseră alese de Izabela, pentru că o parte din neamul lui să se poată închina la Baal și alte zeități. Aceeași presimțire neagră îl străbătu ca un fior: războiul dintre Dumnezeul lui Israel și zeul fenicienilor va dura mai mult decît ar putea cuprinde închipuirea lui. Ca într-o viziune i se arată un cer pe care stelele se încrucișau cu soarele, semănînd distrugere și moarte peste cele două țări. Bărbați ce vorbeau limbi ciudate zburau călare pe niște animale de oțel și se luptau între ei în mijlocul norilor.

— Nu asta trebuie să vezi acum, nu a sosit timpul, auzi el vocea îngerului. Uită-te pe fereastră.

Ilie făcu așa cum i se poruncise. Afară, luna strălucitoare lumina casele și străzile din Akbar. La ceasul acela târziu, se auzeau încă vorbele și râsetele localnicilor. Venirea asirienilor nu le putea lua nici pofta de viață, nici puterea de a o înfrunta.

În fața ochilor îi apărură o siluetă și, în clipa aceea, știu că este femeia pe care o iubise și care se plimba acum mândră prin orașul ei. Zîmbi și îi simți atingerea pe *obraz*.

— Sînt mîndră, părea să spună. Akbar este orașul frumos dintotdeauna.

Îi veni să plîngă, dar își aminti de băiat, care nu văr-sase o lacrimă după moartea mamei. Se abținu și revăzu în minte cele mai frumoase momente trăite împreună, de cînd se întîlniseră la porțile cetății și pînă cînd îi scrisese pe tăblița de lut cuvîntul „iubire”, îi revăzu veșmîntul, părul, linia fină a nasului.

— Mi-ai spus că Akbarul ești tu. Așa că te-am îngrijit, ți-am vindecat rănile și te-am redat vieții. Fii fericită împreună cu noii tăi tovarăși. Și mai vreau să-ți spun ceva: si eu eram Akbar, fără să știu.

Era sigur că zîmbește.

— Vîntul deșertului a șters de mult pașii noștri pe nisip, dar nu există clipă în viața mea în care să nu mă gîndesc la tine, fie în vis, fie în realitate, îți mulțumesc că mi-ai ieșit în cale.

Adormi chiar acolo în templu, cu mîna ei mîngîindu-i părul.

Căpetenia negustorilor văzu un grup de zdrențăroși în mijlocul străzii. Crezu că sînt tîlhari și le spuse celor din caravană să-si pregătească armele.

— Cine sînteți? îi întrebă.

— Sîntem locuitori ai Akbarului, îi răspunse un bărbat cu barbă și ochi strălucitori. Căpetenia caravanei desluși un accent ciudat în vorbirea bărbatului. Akbarul a fost distrus. Avem poruncă de la stăpînirea din Tir și din Sidon să găsim locul unde se găsește puțul vostru, pentru ca prin această vale să poată trece din nou caravanele. Trebuie refăcute căile de acces în restul țării.

— Akbar este încă viu, continuă bărbatul. Unde sînt asirienii?

— Toată lumea știe unde, rîse căpetenia caravanei, îngrășă pămîntul țării noastre, după ce au servit drept hrană pentru păsări și animale sălbatice.

— Dar aveau o armată puternică.

— Nici o armată nu este destul de puternică, dacă știi cînd va ataca. Akbar ne-a trimis vorbă că vin spre noi și Tirul și Sidonul i-au atacat prin surprindere în fundul văii. Cine n-a murit în luptă a fost vîndut ca sclav de navigatorii noștri.

Zdrențăroșii chiuiau, se îmbrățișau, plîngeau și rîdeau în același timp.

— Cine sînteți?, insistă negustorul. Tu cine ești? arată el spre cel ce părea șeful cetei.

— Sîntem tinerii războinici din Akbar, fu răspunsul lui.

Cînd veni a treia recoltă, Ilie era deja guvernatorul Akbarului. Avuseseră destul de furcă, căci fostul guvernator dorea să se întoarcă ca să-și ocupe locul convenit după obiceiul pămîntului. Dar locuitorii orașului se împotriviră și cîteva zile amenințară cu otrăvirea apei din puț. Ocîrmuirea feniciană cedase în cele din urmă, căci Akbarul nu prezenta mare interes, în afară de apa căutată de drumeți, iar Israelul era în mîinile unei prințese din Tir. Dînd postul de guvernator unui israelit, ocîrmuirea Fera'ciei se gîndea să înceapă să consolideze alianța comercială, de altfel foarte importantă.

Vestea se răspîndi în tot ținutul, dusă de caravanele de negustori care-și reluasera transporturile. Existau voci în Israel care-l făceau pe Ilie un trădător ticălos, dar, la timpul potrivit, Izabela va ști să-i potolească și pacea va domni din nou în regiune.

Prințesa era mulțumită, căci iată, unul din cei mai înverșunați dușmani ai săi îi devenise cel mai bun aliat.

Începuseră să circule zvonuri despre o nouă invazie asiriană, astfel că zidurile Akbarului au fost înălțate și mai sus. S-a pus la punct un nou sistem de apărare, cu străjeri și garnizoane împrăștiate între Tir și Sidon. Astfel, în cazul asedierii unuia dintre orașe, celălalt putea trimite trupe terestre și putea asigura intrarea proviziilor de pe mare.

Regiunea prospera văzînd cu ochii. Noul guvernator israelit orîndui un sistem riguros de control al taxelor și mărfurilor, bazat pe acte scrise. Bătrînii din Akbar se îngrijeau de toate, foloseau noi tehnici de percepere a impozitelor și, în general, rezolvau orice problemă care se iva.

Femeile își împărțeau timpul între muncile cîmpului și țesut. Cît timp trăiseră izolați, fuseseră nevoite să recupereze din pînzele distruse și să inventeze noi modele de broderii, astfel încît, atunci cînd au apărut primii negustori în oraș, s-au minunat de ce-au găsit și au făcut multe comenzi.

Copiii învățaseră scrierea din Byblos și Ilie era sigur că aceasta le va fi de folos.

Își făcuse un obicei ca, înainte de cules, să se plimbe pe cîmp, pentru a mulțumi Domnului pentru binefacerile primite în toți anii din urmă. Privi oamenii cu coșurile încărcate de grîne și copiii țopăind în jur. Îi salută din cap și ei îi răspunseră.

Apoi, cu zîmbetul pe buze, se îndreaptă spre piatra unde, cu mult timp în urmă, primise o tăbliță de lut pe care scria „iubire”. Obişnuia să vină zilnic aici să privească apusul de soare și să-și amintească fiecare clipă pe care o petrecuseră împreună.

Și a fost cuvîntul Domnului către Ilie, în anul al treilea, zicînd:

„Du-te și te arată lui Ahab (soțul Izabelei) și eu voi da ploaie pe pămînt.”

Pe cînd ședea pe piatră, Ilie simți pămîntul cutre-murîndu-se înjur. Pentru o clipă cerul se înnegri, dar imediat soarele se arată din nou, în toată strălucirea.

Și văzu lumina, îngerul Domnului se afla înaintea lui.

— Ce s-a întîmplat? îl întrebă Ilie, speriat. Dumnezeu l-a iertat pe Israel?

— Nu, îi răspunse îngerul. Dumnezeu vrea să te întorci și să-ți eliberezi poporul. Lupta ta cu El s-a încheiat și în această clipă ai fost binecuvîntat să te duci să continui lucrarea Sa pe pămînt.

Ilie se simțea descumpănit.

— Tocmai acum, cînd sufletul meu și-a găsit pacea?

— Nu uita lecția pe care ai învățat-o odată. Adu-ți aminte ce l-a spus Domnul lui Moise:

Adu-ți aminte de drumul pe care te-a călăuzit Domnul, pentru a te umili și a te încerca și a afla ce este în inima ta.

Pentru ca nu cumva după ce ai mîncat și te-ai săturat, după ce ai înălțat case mari și ai trăit în ele, după ce s-au înmulțit cirezile și turmele tale, să-ți sumețești inima și să uiți de Domnul Dumnezeu Tău.

Ilie se întoarce către înger și-l întrebă iar:

— Și cu Akbarul cum rămîne?

— Poate trăi și fără tine, căci ai lăsat un moștenitor. Va supraviețui multă vreme de aici înainte.

Îngerul Domnului dispăru.

Ilie și băiatul sosiră la poalele celui de Al Cincilea Munte. Crescuseră buruienile între pietrele de altar. De la moartea preotului, nu mai trecuse nimeni pe acolo.

— Să urcăm, spuse.

— Nu e voie.

— E-adevărat, dar asta nu înseamnă că e vreun pericol.

Îl luă de mînă și începură să urce. Din cînd în cînd se opreau și priveau în vale.

Urmele secetei se vedeau peste tot și, în afara cîmpurilor cultivate în jurul cetății, restul părea un imens și dezolant deșert, precum ținuturile Egiptului.

— Prietenii mei spun că asirienii se vor întoarce, zise băiatul.

— Poate, dar tot a meritat să facem ce-am făcut. Astfel a hotărît Domnul să ne facă să înțelegem.

— Nu știu dacă Lui îi pasă de noi, spuse băiatul. Nu trebuia să fie așa de aspru.

— Probabil că a încercat în mai multe feluri, dar a văzut că nu-L auzeam. Eram prea ocupați cu viețile noastre și nu-l mai ascultam poruncile.

— Dar unde sînt ele scrise?

— În lumea din jurul tău. Ajunge să privești cu atenție la cele ce se întîmplă în viața ta și ai să descoperi în fiecare clipă unde stau ascunse vorbele și vrerea Lui. Încearcă să le împlinești, căci aceasta este unica rațiune pentru care te afli pe această lume.

— Dacă am să le descopăr, voi scrie totul pe tăblițele de lut.

— Așa să faci. Dar mai bine să scrii în inima ta. Acolo nu vor putea fi arse sau distruse și le vei lua cu tine pretutindeni pe unde vei umbla.

Mai urcară un timp, pînă ajunseră aproape de nori.

— Nu vreau să intru acolo, spuse băiatul arătînd spre nori.

— Nu-ti fac nici un rău. Vino cu mine.

Îi apucă mâna și urcară pînă simțiră c-au ajuns în mijlocul norilor. Băiatul se strînsese lîngă el și, chiar dacă Ilie încerca să-i vorbească din cînd în cînd, el ră-mînea mut. Pășiră pe stîncile golașe din vîrf.

— Să ne întoarcem, se rugă băiatul.

Ilie hotărî să nu meargă mai departe. Prea multe spaime și încercări pentru scurta lui viață, îi îndeplini rugămintea și după ce ieșiră dintre nori, o luară înapoi spre vale.

— Într-o zi, să te duci să cauți în biblioteca din Akbar. Am scris special pentru tine *Manualul Războinicului Luminii*.

— Sînt un războinic al luminii, îi răspunse băiatul.

— Mai știi care e numele meu? îl mai întrebă Ilie.

— *Eliberare*.

— Șezi aici lîngă mine, spuse Ilie, arătîndu-i o bucată de stîncă. Nu trebuie să uit că mă numesc astfel. Trebuie să merg mai departe, chiar dacă nu-mi doresc altceva decît să rămîn cu tine. De aceea a renăscut Akbarul, ca să ne învețe că trebuie să mergem înainte, oricît de greu ni s-ar părea la un moment dat.

— Trebuie să pleci.

— De unde știi? îl întrebă Ilie mirat.

— Am scris pe o tăbliță aseară. Mi-a spus o voce, poate mama, poate un înger, dar eu deja știam în sufletul meu.

Ilie îl mîngîie pe creștet.

— Ai știut să citești vrerea Domnului, îi spuse el mulțumit. Nu trebuie să-ți mai explic nimic.

— Am citit tristețea din ochii tăi. Nu mi-a fost așa greu, din moment ce și prietenii mei și-au dat seama.

— Tristețea asta pe care ați citit-o în ochii mei face parte din povestea mea. Dar e o parte mică, ce nu va dura decît cîteva zile. Mîine, cînd voi pleca spre Ierusalim, va fi deja mai mică și cu timpul va dispărea. Cînd mergem pe drumul visat, lăsăm tristețea în urmă.

— Trebuie să plecăm mereu?

— Trebuie să știm cînd se încheie o etapă din viața noastră. Dacă te încapățînezi să rămîi mai mult decît e necesar, pierzi bucuria de a trăi și sensul vieții. Și riști să fii bătut de Dumnezeu.

— E aspru Dumnezeu.

— Numai cu cei aleși.

Ilie cuprinse cu privirea orașul din vale. Da, uneori Dumnezeu poate fi aspru cu noi, dar nu ne dă mai mult decît putem duce: băiatul nu știa că exact acolo, unde ședeau ei acum, venise la el îngerul Domnului și-l învățase cum să-l învie din morți.

— O să-ți fie dor de mine?

— Adineauri mi-ai spus că, dacă mergem înainte, tristețea dispare, îi răspunse băiatul. Mai am multe de făcut pînă ce Akbarul va fi destul de frumos ca să merite ca mama mea să pășească pe străzile lui.

— Cînd vei avea nevoie de mine, să vii aici și să privești spre Ierusalim: pentru că voi fi acolo și voi încerca să dau sens numelui pe care l-am ales: *Eliberare*. Inimile noastre rămîn legate pe vecie.

— De asta m-ai adus pe culmea celui de Al Cincilea Munte? Ca să pot vedea Israelul?

— Ca să poți vedea valea, orașul, munții, stîncile și norii. Domnul le poruncea profeților Săi să urce pe munte ca să vorbească cu El. M-am întrebat mereu de ce face

asta și iată, acum am înțeles: când ne aflăm la înălțime, putem vedea cât de mici sînt toate în jurul nostru. Bucuriile și tristețile noastre nu mai sînt atît de importante. Ceea ce am cucerit sau am pierdut rămîne acolo, jos. Din vîrfurile muntelui, poți vedea cât de mare este lumea și ce orizonturi largi se deschid.

Băiatul privi în jur. Aici sus, pe Al Cincilea Munte, se simțea mirosul mării care scălda plajele din Tir și vîntul deșertului care sufla dinspre Egipt.

— într-o zi voi conduce Akbarul, îi spuse lui Ilie. Știu cât e de mare, dar cunosc fiecare colțișor al orașului. Știu ce trebuie schimbat.

— Atunci schimbă. Nu lăsa lucrurile să încremenească.

— Dumnezeu nu putea să aleagă o altă cale de a ne arăta toate astea? A fost o vreme când am crezut că e rău.

Ilie tăcea, își aminti de o discuție avută odată demult, cu un profet levit, când amîndoi așteptau să apară soldații trimiși de Izabela pentru a-i ucide.

— Dumnezeu poate fi rău? insistă băiatul.

— Dumnezeu e Atotputernic, îi răspunse Ilie. Poate orice și nimeni nu-L poate opri, căci altfel, ar fi trebuit să existe cineva mai puternic și mai mare ca El și atunci eu m-aș fi închinat la acel Cineva mai puternic.

Făcu o pauză, ca băiatul să izbutească să pătrundă sensul vorbelor, iar apoi continuă:

— Dar pentru că puterea Lui n-are margini, a hotărît să facă numai Bine. Dacă am spune povestea pînă la capăt, s-ar vedea că, uneori, Binele poate lua forma Răului, dar tot Bine rămîne și face parte din planul creat de El pentru omenire.

Îl luă de mînă pe băiat și se întoarseră acasă în tăcere.

În noaptea aceea, băiatul adormi în brațele lui. Când se lumină de ziuă, Ilie se retrase încet, ca să nu-l trezească.

Își îmbracă hainele, singurele pe care le avea, și ieși din casă. Pe drum găsi un băț și se prijină în el ca într-un toiag. Jură să nu se despartă niciodată de acesta. Îi va aminti de lupta pe care o dusese cu Dumnezeu, de distrugerea și reconstrucția Akbarului.

Fără a se uita înapoi, porni pe drumul Israelului.

Cinci ani mai tîrziu, țara a fost invadată din nou de asirieni, care de astă dată au venit cu o armată și mai puternică, condusă de căpetenii cu mai multă experiență, întreaga Fenicie căzu sub ocupația învingătorului, în afară de Tir și Sarepta, cunoscută de locuitori sub numele de Akbar.

Băiatul a crescut, a devenit guvernator și a fost socotit un înțelept de către contemporanii săi. A murit la o vîrstă înaintată, înconjurat de cei dragi, repetînd — pentru a cîta oară? — că orașul trebuie să fie îngrijit și puternic, căci mama lui încă se plimbă pe acele străzi. Grație sistemului de apărare construit în comun, Tirul și Sarepta au putut fi înfrînte abia în 701 î.H., de către regele asirian Sennacherib, după trecerea a o sută șaiszeci de ani de la faptele relatate în această carte.

După acea dată, orașele feniciene și-au pierdut pentru totdeauna strălucirea și au suferit o serie de invazii: neo-babilonienii, perșii, macedonenii, seleucizii și, în sfîrșit, Roma. Cu toate acestea, ele mai există și astăzi, pentru că așa cum spune tradiția strămoșească, Domnul nu alege la împlinire locurile pe care vrea să-și așeze orașele. Tirul, Sidonul și Byblosul mai fac și azi parte din Liban, țară care continuă să fie un cîmp de luptă.

Ilie s-a întors în Israel și i-a adunat pe proroci pe muntele Cârmei. Apoi a cerut să fie împărțiți în două cete: de o parte, cei ce-l slujeau pe Baal, de cealaltă, cei ce-L slujeau pe Domnul. Ascultînd de porunca îngerului, le dădu celor dintîi un vițel și le spuse să se roage de dumnezeul lor să fie primit. Povestește Biblia:

„Pe la amiază, Ilie a început să rîdă de ei, zicînd: strigați mai tare, căci doar este dumnezeu! Poate a căzut pe gânduri, sau este în călătorie, sau poate doarme.

Și ei strigau cu glas tare și se înțepau, după obiceiul lor, cu săbii și cu lănci, dar n-afost nici glas, nici răspuns, nici auzire.

Atunci, a luat Ilie animalul său și l-a oferit după cum îl învățase îngerul Domnului, în acel moment, s-a pogorît foc din cer și a mistuit arderea de tot și lemnele și pietrele. Cîteva minute mai tîrziu se porni o ploaie mare, punînd capăt celor patru ani de secetă.

Din clipa aceea începu războiul civil. Ilie porunci să fie înjunghiați prorocii care se lepădaseră de Domnul, iar Izabela îl căuta peste tot să-l omoare. El se retrase pe coasta vestică a celui de Al Cincilea Munte, care dădea spre Israel.

Asirienii invadară țara și regele Ahab, bărbatul prințesei din Tir, fu ucis de o săgeată trasă la împlinire, care-l nimeri la îndoitura armurii. Izabela se refugie în palat. După Cîteva răscoale populare care au adus și au gonit cîteva guvernatori, Izabela a fost prinsă și, decît să se predea, a preferat să se arunce de la fereastra castelului.

Ilie rămase pe munte pînă la sfîrșitul zilelor lui. Biblia spune că, într-o seară, cînd stătea de vorbă cu prorocul Elisei, pe care-l numise urmașul său, „un car și cai de foc i-a despărțit pe unul de altul și l-a ridicat pe Ilie în vârtej de vînt la cer”.

Aproape opt sute de ani mai tîrziu, Isus i-a luat cu sine pe Petru, pe Iacob și pe Ioan și i-a dus pe un munte. Povestește evanghelistul Matei că „(Isus) s-a schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina. Și iată, Moise și Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El”.

Isus le poruncește ucenicilor să nu spună ce au văzut, pînă cînd Fiul Omului nu Se va scula din morți, dar ei spun că asta se va întîmpla numai după ce se va întoarce Ilie.

Matei (17:10-13) povestește restul:

„Ucenicii L-au întrebat: «Pentru ce dar zic cărturarii că trebuie să vină mai întîi Ilie?»

Isus răspunzînd a zis: «Ilie într-adevăr va veni și va așeza totul la loc. Eu însă vă spun vouă că Ilie a și venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el cît au voit.»

Atunci au înțeles ucenicii că vorbea de Ioan Botezătorul.”